

ČETRTEK, 20. NOVEMBRA 1997

LJUBLJANA / DRŽAVNI SEKRETARJI OCENILI ENOLETNO SODELOVANJE

Italija, Madžarska in Slovenija zadovoljne z uspehom trilaterale

Zagotovila podtajnika Fassina ministru Frlecu v zvezi z zakonom za zaščito manjšine

LJUBLJANA - Državni sekretarji Slovenije, Italije in Madžarske Ivo Vajgl, Piero Fassino in Matyas Eorsi (Foto S Živulovic-/BOBO) so včeraj v Ljubljani, leto dni po mariborskem srečanju, ugodno ocenili sodelovanje med državami v okviru trilaterale in se dogovorili o številnih novih pobudah, ki jih bodo potrdili zunanji ministri treh držav na srečanju, ki bo januarja v Ljubljani.

Sicer pa je Piera Fassina včeraj sprejel tudi slovenski zunanji minister Boris Frlec, kateremu je Fassino zagotovil, da se odprta vprašanja slovenske manjšine v Italiji uspešno rešujejo, in potrdil, da bo zaščitni zakon za slovensko manjšino v Italiji v parlamentarnem postopku že v prihodnjih tednih.

Na 3. strani

Devin-Nabrežina: zadnji pogovori pred balotazo

NABREŽINA - Formalna volilna povezava s Slovensko skupnostjo in politični sporazum s kandidatom »Liste 2000« Giorgiom Retom. To je možnost, ki si utira pot pri izbiri županskega kandidata naprednega tabora Marina Voccija po srečanju s SSK in z Retom.

Zupanski kandidat hoče vsekakor počakati na dokončno stališče Retove skupine, tako da bo dokončna odločitev najbrž padla jutri, ko se bo Voccio se enkrat posvetoval s strankami (DSL, SKP in občanske liste), ki so ga podprle v nedeljskem prvem krogu. Ret se torej, kot kaže, noče formalno povezati z Voccijevo koalicijo, ker hoče ostati zvest svoji politični neodvisnosti, ki mu je prinesla 20 odst. glasov. V zameno za »zunanjo podporo« naprednemu kandidatu pa bo najbrž zahteval podpis programskega dogovora.

Na 5. strani

RIM / ČEPRAV SO V ZAČETKU VSI ZANIKALI

Za Silvio Melis so plačali odkupnino

Precej vprašanj pa je še brez odgovora - Kdor je pomagal svojcem, tvega zapor

RIM - Potem ko se je Silvia Melis po devetih mesecih vrnila domov, so vsi pravili, da ugrabiteljem niso plačali odkupnine, da se je sama osvobodila in zbežala, a v nedeljo ji je med neko televizijsko oddajo usla izjava, iz katere izhaja, da je oče plačal za njeno izpustitev. Včeraj pa je dnevnik »Corriere della Sera« objavil daljši intervju s sardinskim podjetnikom Nicolo Grausom (na sliki, telefoto AP), ki je potrdil, da je v noči na 5. november dvema zakrinkanima moškima osebno izročil milijardo in 400 milijonov lir. Svojas ga je znani odvetnik Antonio Piras, ki na otoku uživa

velik ugled, zaprosil, naj pomaga Melisovim. Ostaja pa še precej nejasnosti, začeni s samo odkupnino, saj je bil vseskozi govor, da znasa dve milijardi in pol. Po Grausovih izjavah je takoj stekla preiskava: tisti, ki svojcem ugrabljene osebe pomaga pri plačilu odkupnine, tvega do pet let ječe.

Dogodek je seveda vzbudil val polemik, saj so doslej vsi zanikali, da bi za izpustitev Meliseve kdorkoli plačal odkupnino. Včeraj je notranje ministrstvo formalno sporočilo, da o zadevi ne ve nič, vsekakor pa je pričakovati, da se polemike ne bodo zlepa polegale.

Na 2. strani

ITALIJA - FRANCIJA

Prodijeva vizija Evrope prevzela francoske poslance

RIM - Po razhajanjih v prejšnjem letu sta se Italija in Francija pobotali in zbližali. Dokaz je bilo dejstvo, da je bil italijanski premier Romano Prodi, prvi med evropskimi državniki povabljen, da francoskemu parlamentu spregovori o svoji viziji skupnega evropskega doma. Topel aplavz, s katerim so francoski poslanci nagradili italijanskega premiera, je bil odraz novega sodelovanja med levosredinskima vladama obeh držav.

Preizkusni kamen za gradnjo skupnega evropskega doma pa bo, po besedah Romana Prodi, današnje srečanje predsednikov vlad EU v Luksemburgu, ki bo posvečeno boju proti brezposelnosti. Uskladiti je namreč treba strogost maastrichtskih pravil z večjo socialno pravičnostjo in solidarnostjo. Evropa pa se ne sme zadovoljiti samo z gospodarsko močjo, ampak mora težiti za tem, da spet prevzame vodilno vlogo v kulturi in da vzgaja nove vodilne elite. Glede boja proti brezposelnosti pa se je italijanski premier zavzel za postopnost in za uresničljive cilje.

Na 2. strani

LJUBLJANA / DRŽAVNI ZBOR

Prekinili razpravo o novem zakonu o osebnih izkaznicah

Poslanca Battelli in Pozsončeva proti zmanjševanju pravic narodnih manjšin

LJUBLJANA - Državni zbor je po dolgotrajni razpravi na predlog Cirila Ribicica prekinil tretjo obravnavo predloga zakona o osebni izkaznici, ki se bo nadaljevala jutri dopoldne. V tem času naj bi namreč vlada ustrezno dopolnila svoj amandma k 6. členu zakona, ki je povzročil dolgotrajno razpravo v parlamentu. Poslanci so v razpravi zavračali predlog vladnega amandmaja, ki predvideva, da bi se obrazci osebnih izkaznic tiskali v slovenscini in anglescini; na območjih, določenih z zakonom, kjer avtohtono živijo skupaj s pripadniki slovenskega naroda tudi pripadniki italijanske oziroma madžarske narodnosti, pa tudi v italijanscini ali madžarscini. Po interpretaciji vladnega amandmaja bi se v večjezični kombinaciji tiskali le obrazci osebnih izkaznic, ne pa tudi osebna izkaznica kot takšna.

Predstavnik italijanske narodne manjšine Roberto Battelli in predstavnica madžarske narodne skupnosti Maria Pozsonc sta poslance pozvala, naj se vsi predloženi amandmaji zavrnejo, saj predlagana ureditev pomeni zmanjševanje že pridobljenih pravic narodnih skupnosti v Sloveniji.

Deželne volitve: SSK pri Antonioneju

TRST - Dezelni svet bo najbrž prihodnji teden začel razpravo o novem volilnem zakonu, ki ga je pred nekaj dnevi odobrila pristojna svetovalska komisija. Socenje v komisiji so spremljale polemike, na koncu pa je prevladal predlog, ki je doživel podporo glavnine desnice, Lige in SKP, proti pa so se izrekle komponente Olike.

V pričakovanju debate je delegacija Slovenske skupnosti izročila predsedniku sveta Antonioneju petico o izvolitvi slovenskega predstavništva.

Na 3. strani

Gorica: počasno uresničevanje obvez

GORICA - Obveznosti vlade izhajajoče iz Druge listine za Gorisko se uresničujejo prepočasno, pojavljajo pa se dvomi glede politične volje po razreševanju vprašanj.

Skratka, zatika se pri izvajanju Listine za Gorisko. Izid torkovega srečanja predstavnikov Teritorialnega pakta v Rimu s predstavniki vlade, je pomisleke potrdil. Teritorialni pakt, ki se bo sestal že v soboto, bo zaprosil za čimprejšnje srečanje z ministrskim predsednikom Prodiem.

Na 10. strani

Začetek proslav 250-letnice Ž. Zoisa

TRST - Z okroglo mizo o podjetništvu se bo danes začelo proslavljanje 250-letnice rojstva barona Zige Zoisa, ki ga prireja trgovski tehnični zavod, poimenovan prav po slavlencu. Osrednja slovesnost bo jutri v Kulturnem domu s slavnostno akademijo, na kateri bodo proslavili Zoisa kulturnika in mecena. Slavnostni govornik bo prof. Joze Faganel, eden največjih poznavalcev Zoisovega življenja in dela.

Na 6. strani

Predstavitev dveh zbornikov v Ljubljani

LJUBLJANA - Včeraj so predstavili zbornik simpozija Cerkev in družba na Goriskem ter njih odnos do vojne in osvobodilnih gibanj, ki je bil pred dobrim letom dni v Gorici in za objavo korespondence Virgila Ščeka v letih 1918-1947, ki je izšla v zborniku Viri.

Na 3. strani

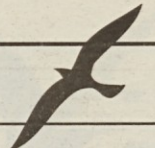
Ugodni pogoji so dobra osnova

BOJAN BREZIGAR

Je ze tako, da se slaba novica kar sama ponuja, medtem ko se dobra s teza-vo prerine na ugledna mesta v medijih. To velja tudi za včerajšnje srečanje državnih sekretarjev Slovenije, Italije in Madžarske, ki je vzbudilo le nekaj zanimanja na lokalni ravni, čeprav gre za dogodek, ki je vreden znatno večje pozornosti. Dejstvo je namreč, da je prislo v tem prostoru v slabem poldrugi letu do popolne inverzije v odnosih, kar je prava redkost, če pomislimo, kako počasi se karkoli dogaja v mednarodnih odnosih. Italijanska »ostpolitik« in ideja o tesnejši povezanosti med Italijo, Slovenijo in Madžarsko je namreč že postala stvarnost in prerasča iz politike v operativno. Včeraj so namreč državni sekretarji stresli iz kosare vrsto pobud, ki gredo od krepitve malega gospodarstva do skupne vojaške brigade za miroljubne posege pa vse do sodelovanja treh prestolnic, Rima, Ljubljane in Budimpešte. Te pobude pa že zadevajo družbeno tkivo se zlasti na območju severnega Jadrana in kaj lahko pričakujemo, da bodo obrodile stvarne sadove.

Sodelovanje sega tako daleč, da ga tudi dejstva, ki bi ga morala zavirati, dejansko krepijo. Kot primer naj navedemo Schengenski sporazum, ki je na nasi meji povzročal težave le nekaj dni, sedaj pa je promet že tekot kot prej z uvedbo posebne steze za potnike Evropske unije in Slovenije, včeraj pa smo izvedeli, da izdelujejo predloge, ki naj bi olajšali tudi prehajanje meje za madžarske državljane: dokaz, da je mogoče tudi restriktivne ukrepe obrniti v skupno korist.

Seveda, vsi problemi se niso rešeni, vendar pa je splosna usmeritev odnosov taka, da bo reševanje vseh odprtih vprašanj zagotovo lažje. Kot je včeraj poudaril Fassino na srečanju z ministrom Frlecom, to velja tudi za zaščito slovenske manjšine, ki naj bi se je v poslanski zbornici zelo resno lotili takoj po odobritvi zakona o izseljencih. Vemo, da gre za vprašanje, ki je že več kot dve desetletji predmet odlašanj in zavlačevanj, pa tudi, da njegova rešitev ni odvisna samo od volje vlade, ampak tudi od nestetih neznanh parlamentarnega postopka; zato nas nobena izjava ne more navdajati z evforijo, vendar pa lahko ugotovimo, da tako ugodnih pogojev na mednarodni in na notranjepolitični ravni ne pomnimo. Zato lahko stvarno upamo, da bomo tokrat prisli na vrsto tudi mi.

PARIZ / EKSPOZE V FRANCOSKEM PARLAMENTU

Francozi ploskali Prodijevi Evropi

EU mora spet prevzeti vodilno kulturno vlogo

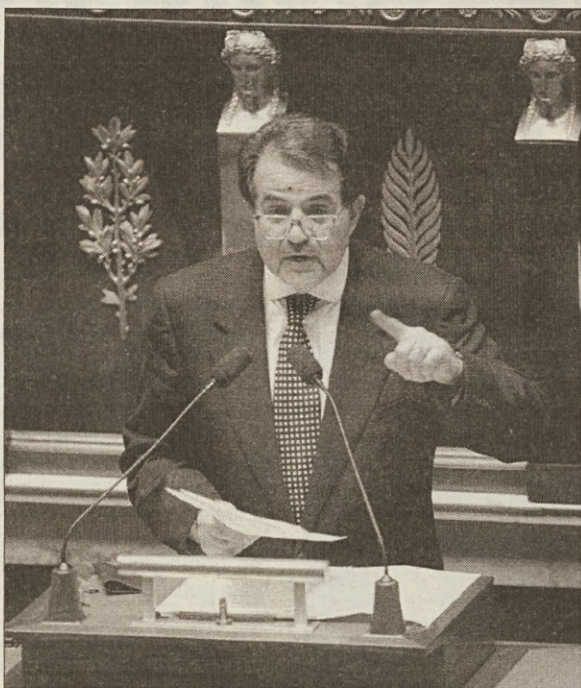
PARIZ - Med govorom so ga odobravajoče prekinili - ko je poudaril, da v prihodnje »v Evropi ne bo mogoče več sprejemati odločitev soglasno«, in ko je podčrtal, »da Evropa ne bo več Evropa, če ne bo sposobna oblikovati svetovnih vodilnih elit« - ob koncu pa so njegove teze sprejeli z burnim ploskanjem. Francoskim poslancom je bil očitno všeč in se jim je zdel prepričljiv projekt skupne Evrope, kot ga je zarisal včeraj v francoskem parlamentu italijanski premier Romano Prodi. V Parizu se je predsednik italijanske vlade ustavil za kratek obisk na poti v Bruselj, kjer se bodo danes zbrali premierji petnajsterice, da bi razpravljali o socialnih problemih in se zlasti o najbolj zgočem med njimi, brezposelnosti.

Romano Prodi je bil prvi evropski državnik, ki je z govorniškega odra francoskega parlamenta (pred njim sta s tega odra spregovala poslancem samo ameriški predsednik Bill Clinton in španski kralj Juan Carlos) o prihodnosti Evrope. Cast, ki mu je bila izkazana, je odraz dobrih odnosov med italijansko vlado in novo levosredinsko francosko vlado. Državi, ki ju vodita levosredinski vladi, sta presegli nasprotja, ki so ju s lani ostro ločevala (Chirac je tedaj obtožil Italijo, da je s svojo politiko ogrozila francosko tekstilno industrijo) in sedaj usklajujeta poglede za skupno politiko v Evropi. Prodi je skupni evropski dom prikazal kot uravnovšen projekt, v katerem morata strogo spoštovanje gospodarskih meril mastrichtskega spo-

razuma spremljati večja družbena pravičnost in solidarnost; gospodarsko moč petnajsterice mora dopolniti skupna zunanja in obrambna politika, upravljiva pa mora postati z bolj močnimi ustanovami, predvsem pa mora Evropa spet pridobiti vodilno vlogo v kulturi. Na ekonomskem in denarnem področju je Evropa ze stvarnost, vse ostale opornike skupnega doma pa je treba se zgraditi. In prvi preizkusni kamen, je dejal Prodi, bo današnje srečanje na vrhu v Luksemburgu.

Prodi je del svojega ekspezeja posvetil prav današnjemu srečanju o boju proti brezposelnosti. Po njegovem mnenju bo denarna unija prisilila vse članice k sorodnemu ekonomskemu pristopu. Davčna bremena in cena dela se v državah-clanicah ne bodo mogla razlikovati veliko, kar bo prisililo Evropsko unijo, da se spoprime s socialnimi problemi. To bo zelo zahtevno vprašanje, ki pa se mu Evropa ne bo mogla izogniti.

Italijanski premier je tudi povedal, da Italija ne bo ze vnaprej podprla tega ali onega, ampak bo skušala prispevati uskladitvi pogledov. Zato se zavzema za postopno in razumno reševanje problemov. Cilj, ki ga predlaga Francija (da bi v 5 letih znižali število brezposelnih od 20 na 12 milijonov), se Prodiu ne zdi realističen, zato bi si zastavil bolj omejene, toda uresničljive cilje začeni s tečaji za strokovno usposabljanje brezposelnih, s podporo malim in srednjim podjetjem in s praznejšo organizacijo dela.

Prodi med ekspezejem v francoskem parlamentu (Ap)

POLITIKA / VELIKO VRENJE MED ZMERNIMI SILAMI

Tudi Segni snuje novo sredinsko silo

Bivši predsednik republike Cossiga spet ostro napadel Silvia Berlusconi

RIM - Po bivšem predsedniku Franciscu Cossigi se tudi Mario Segni preizkusa z izzivom oblikovanja liberalno-demokratske sredinske sile. Tako je poslanec, ki je bil duša referendumu za večinski volilni zakon, poudaril včeraj na novinarski konferenci skupaj s tajnikom Liberalne stranke Stefanom De Luco. Izhodišče, na katerem nameravata Segni in De Luca zgraditi liberalno-demokratsko sredinsko silo, je nezadovoljstvo številnih parlamentarcev Kartela svobosčin s predlogom za reformo ustave, ki ga je izoblikovala dvodomna komisija. Segni je amandmaje, ki predvidevajo veliko več pristojnosti za predsednika republike in bolj izrazito federalistično ureditev, je po njegovih besedah doslej podpisalo kakih

trideset poslancev, med katerimi je veliko pripadnikov sredinskih komponente Kartela svobosčin.

Na novinarski konferenci, na kateri so sodelovali tudi nekateri udeleženci torkovega srečanja, ki ga je spodbudil Cossiga, je Segni predlagal, naj bi s skupno parlamentarno akcijo »vrgli v kos« reformni predlog dvodomne komisije. Po njegovem mnenju gre za »slab in zmeden predlog, saj nakazuje predsedniško republiko, ki je samo senca potrebnega, volilni zakon pod vplivom strank in premedel federalizma, predvsem pa ne nacenja etatizma«.

Segniju je dobro delo voščil s poslanico tudi bivši predsednik republike Cossiga.

Sam Cossiga pa je s člankom v

reviji Charta minuta pojasnil doseg svoje pobude. Po njegovem mnenju je Nacionalno zavezništvo Gianfranca Finija naravni sogovornik snujoče se stranke. »Fini bi moral biti zadovoljen, ker bo imel gibanje, s katerim se bo soočil in ne bo zgubil casa na kosilih s Silvio Berlusconiem,« je zapisal med drugim bivši predsednik republike. Slo naj bi skratka za sredinsko silo, ki naj bi prevzela vlogo Forza Italia.

V članku Cossiga ni skoparil z irocnimi zbadljivkami na račun milanskega medijskega magnata, čeprav je dodal, da razume Finija, saj »v tej državi se zaenkrat demokraciji nekega gibanja ne meri po številu glasov, ki jih dobi, ampak samo po tem, če mu levica to prizna«.

RIM / UGRABITEV SILVIE MELIS

Podjetnik Grauso plačal podkupnino

Grauso je osebno izročil skoraj poldrugo milijardo lir - Ostaja še precej nejasnosti

RIM - »Zahvaljujem se Nicolii Grausu, vendar ne potrjujem in niti ne zanimam placila odkupnine. Nič ne vem o tem, o čemer danes (včeraj, op. ur.) pišejo časopisi.« Tito Melis, oče Silvie Melis, ni želel povedati nobene podrobnosti, verjetno ga je intervju, ki ga je Grauso dal dnevniku »Corriere della Sera«, precej prenetil. Takoj po povratku hčere, ki je bila v rokah ugrabiteljev 265 dni, so vsi, od sorodnikov, preiskovalcev, predstavnikov institucij vneto zatrjevali, da se je Silvia osvobodila sama, izkoristila je trenutek nepazljivosti svojih čuvajev in da ni bila placana niti ena lira odkupnine. V nedeljo, 16. t.m. pa je Melisovi med neko televizijsko oddajo uslo z jezi-

ka: »Hotela bi, da bi moj oče prej plačal«.

Včeraj je Grauso, ki o sebi pravi, da je bivši založnik »Unione Sarda«, najbolj razširjenega časopisa na Sardiniji, pojasnil, zakaj se je odločil razkriti svojo vlogo: »Bal sem se, da bi se zadeve polastil tisk, ki mi ni naklonjen, kot L'Espresso ali La Nuova Sardegna, in da bi vse prikazali v drugačni luci.« Grauso je lastnik deželni in krajevnih TV postaj, modernega tiskarskega centra, svojcas je podpiral Manifesto, Rinascito, po padcu berlinskega zidu je na poljskem kupil glavni varšavski dnevnik in verigo TV postaj, poskusil se je tudi v politiki. Pojasnil je, da je v noči na 5. november osebno izročil denar dvema zakrinkanima

moskima, bila sta dva paketa, v enem je bila milijarda lir, v drugem 400 milijonov. Milijardo je priskrbel Tito Melis, ostalo je dodal sam, vendar v nobenem trenutku ni posegel v pogajanja.

Do Grausa se je obrnil odvetnik Antonio Piras, ki na Sardiniji uživa precejšen ugled. Tito Melis je Pirasa obiskal oktobra, prosil ga je, če mu lahko pomaga. Osebno Piras ni mogel nič narediti, bil je prevec na obeh, zato pa se je obrnil do Grausa, odšel je k njemu v Cagliari. Potrdil je tudi, da je ze več mesecev imel v uradu paket z milijardo lir, ki mu jo je bil izročil Melis in da je Grauso osebno prisel po denar. Preiskovalci sedaj pričakujejo, da bosta prav Melis in njegova hči osvetlila še nekatere aspekte, ki ostajajo nejasni. Za odkupnino naj bi namreč izplačali dve milijardi in pol, Grauso pa o zadnji milijardi ni vedel nič, dejal je, da je več oseb skrbelo za pogajanja, kar pet, da je bilo tudi precej zmešnjave, vendar je vsakdo vedel samo za svojo vlogo.

Sodne oblasti so po zadnjih Grausovih izjavah nemudoma uvedle preiskavo. Zakon namreč predvideva, da vsakdo, ki svojem ugrabljene osebe pomaga pri placilu podkupnine, tvega do pet let ječe: tako je zapisano v zakonu iz leta 1991, ki je v primeru ugrabitve uvedel zamrznitev premoženja ugrabljenca. Tveganje pa odvetnika Pirasa ni ustavilo: »Pred nevarnostjo, da bi mlado zensko, mater, da bi Silvio umorili, nisem pomisljal. In tudi danes ne bi pomisljal.«

JUŽNA ITALIJA / NADALJUJE SE VAL ILEGALNIH PRIBEŽNIKOV

Priplula je še ena ladja obupancev

Medtem se v parlamentu zaključuje obravnava novega zakona o imigraciji

REGGIO CALABRIA - Kakih 350 pribežnikov je v noči na sredo ilegalno priplulo iz Turcije na krovu stare ladje v italijanske vode ter se izkrcalo v bližini kraja Monasterace v Kalabriji (na telefonu Ap priseljenci v avtobusu, ki jih bo odpeljal v zbirni center), kjer so jih zajele sile javne varnosti. Nadaljnjih 200 pribežnikov pa je policija včeraj prišla v Bariju, in sicer ko so skušali zapustiti pritanišče skriti na dveh tovornjakih.

To sta glavna dogodka, ki jih beleži včerajšnja kronika s fronte ilegalnih pribežnikov na obalah južne Italije. Gre za pravo človeško reko, ki ji ta hip ni videti konca. V glavnem gre za Kurde, ki bežijo iz Iraka in iz Turcije, precej pa je tudi Pakistancev, Indijcev in drugih Azijcev. Tiskovne agencije poročajo, da je na grških obalah kakih 5 tisoč obupancev, ki kusa najti sredstvo, s katerim bi pripluli

cez morje.

Poudariti velja, da je v tej človeški reki tudi veliko žensk in otrok. Tako je na ladji, ki je priplula v noči na sredo, bilo kakih 60 žensk, 10 dojenčkov starih manj kot 6 mesecev ter kakih 70 otrok starih

do 10 let. Marsikdo od pribežnikov je tudi v slabem zdravstvenem stanju, kar seveda ne čudi, če pomislimo na obupne razmere, v katerih potujejo.

Vse to dogajanje vpliva tudi na razpravo, ki se v teh dneh zaključuje v par-

lamentu okrog novega zakona o priseljencih. Desnica in še posebej Severna liga se zavzemata za cim strožji normativ za jezitev imigracije in na vse kriplje napadata vlado ter njeno večino, ki pa je videti dokaj enotna.

RIM / SPOLNO NASILJE NAD MLADOLETNIMI

Ministrica Turco o ukrepih vlade

Seznam primerov vse daljši - Slovo od malega Silvestra

RIM - Številni primeri spolnega zlorabljanja mladoletnih terjajo posege na raznih ravneh. Tako je ministrica za socialno solidarnost Livia Turco napovedala, da bo morda vlada ze na danesnji seji sklepala o uvedbi spolnosti kot učnega predmeta v javni šoli in sprejela sklep o pripravi zakonskega osnutka. Ministrica je odgovarjala na parlamentarne interpelacije o tragicnem primeru Silvestra Delle Cave, orisala razne pobude in zagovarjala nujno o promociji nove kulture o otrostvu. Parlamentarci niso kazali pretiranega zanimanja (dvorana ni bila dobro zasedena), zato pa je bil prostor za občinstvo polnostevilno zaseden. Livia Turco se je se zavzela za odobritev zakona proti spolnemu zlorabljanju mladoletnih, povedala pa je tudi, da je zahtevala hiter sklic konferenice o pravilnem izvajanju zakona 285. Na osnovi tega zakona lahko namreč krajevne javne uprave prejmejo sredstva za posege na področju pomoči mladim v težavah in za krepitev socio-zdravstvenih služb.

Silvestra Delle Cave pa so se včeraj spomnili tudi v Ciccianu, na pobudo njegovih sosolcev se je okrog 10 tisoč oseb zeleslo posloviti od umorjenega osnovnosolca. Včeraj so v zaporu v Poggiorealeju zasilali tri osebe, ki jih dolžijo umora in posilstva malega Silve-

stra. Po vsej verjetnosti se bo sodnica za predhodne preiskave se danes izrekla o nadaljnjih ukrepih na račun zaprtih.

Vsekakor pa je tudi včerajšnji seznam primerov spolnega nasilja nad mladoletnimi zaskrbljujoče dolg. V kraju Francavilla Fontana (Brindisi) se je osem mladoletnih zneslo nad vrstnico: v baru, v katerem se običajno shajajo, so jo omamili, nakar so 15-letno dekle prenesli v osamljen kraj v predmestju in jo drug za drugim posilili. Fantje so stari od 14 do 17 let. V Conselvey (Padova) pa so hisni pripor dosodili 65-letnemu upokojencu Mariu Lazzarinu pod obtožbo, da je spolno nadlegoval otroke, doslej so identificirali sedem otrok obeh spolov, starih od 3 do 10 let. Včeraj pa je sodisce v Padovi obsodilo zidarja, ki je več let spolno zlorabljal hčerko. Rodila se jima je tudi hči, ki so jo takoj izročili v varstvo posebni ustanovi. In se: karabinjerji so včeraj aretirali 66-letnega moskega, ki je v Terracini spolno nadlegoval 14-letno dekle. Iste starosti je tudi dekle, ki jo je stiri mesece strahoval in spolno zlorabljal 20-letni Antonio D'Alessandro. V Cassinu pa so aretirali 59-letnega Paola Penaccionea, ki ga dolžijo spolnega nasilja nad petletnim dekletcem. Moski je namreč s kombinirano dnevno vozil otroke območja Cassino-Formia v solo in vrtec.

DEŽELA / PETICIJA ANTONIONEJU

Dva predloga SSK o izvolitvi Slovencev

Dokument v oceno načelnikom skupin
V razpravi tudi stališče Miloša Budina

TRST - Dezelni svet bo najbrž prihodnji teden začel razpravo o novem volilnem zakonu, ki ga je pred nekaj dnevi odobrila pristojna svetovalska komisija. Soocne v komisiji so spremljale politične polemike, na koncu pa je prevladal predlog, ki je doživel podporo glavnine desnice, Lige in SKP, proti pa so se izrekle DSL, Ljudska stranka in Zelena lista.

V pričakovanju debate je delegacija Slovenske skupnosti, ki jo je vodil deželni tajnik Martin Brečelj (na sliki desno), včeraj dopoldne izročila predsedniku sveta Robertu Antonioniju (na sliki levo) peticijo o izvolitvi slovenskega predstavništva. Gre za dokument, ki v bistvu vsebuje dva že znana predloga SSK za rešitev tega vprašanja.

Prvi predlog se nanaša na popolnoma novo volilno zakonodajo. Gre za vnaprej zajamčeno zastopstvo za deželnega svetovalca slovenske narodnosti ob spoštovanju pluralizma znotraj slovenske manjšine. SSK predlaga, da bi morali kandidati, ki se imajo za pripadnike slovenske manjšine, ob vložitvi kandidature predstaviti podpise od petsto do sedemsto volilcev iz vsaj dveh deželnih volilnih okrožij.

Na osnovi tega bi potem sestavili listo, ki bi bila avtomatično zastopana v vseh okrožjih, njen simbol pa bi določili po uradni poti. Če nihce od kandidatov ne

bi bil izvoljen po normalni poti, bi v deželni svet sel kandidat z najvišjim sestevkom glasov liste in preferencnih glasov.

Drugi predlog temelji na sedanjem volilnem zakonu oziroma predlogu, ki ga je odobrila komisija, upoštevajoč prisotnost in zemljepisno razpršenost slovenske manjšine na deželnem teritoriju. Gre v bistvu za spremembo normativov o volilnih povezavah, ki po mnenju SSK v sedanjih okoliščinah hudo prizadene zastopnost Slovencev v deželnem svetu. Sedanji zakon iznicuje učinke volilne povezave za stranke, ki na deželnem merilu ne dosežejo enega odstotka glasov, komisija pa je predlagala, da bi ta prag, če ga lahko tako imenujemo, sedaj povisali na dva odstotka.

Predsednik Antonio-

ne je vzel na znanje stališča in predloge Slovenske skupnosti. Peticijo bo sedaj posredoval načelnikom svetovalskih skupin in predsednici pristojne svetovalske komisije, ki je Silva Fabris (Severna liga). Z vsebino dokumenta bodo seznanili tudi predsednika senata Domenica Mancina.

Svoje stališče o tem vprašanju je v komisiji, kot znano, predložil tudi Milos Budin. Proti njegovi volji je komisija kaneje ločila problematiko izvolitve slovenskih predstavnikov od splošnega volilnega zakona, s katerim se bo sedaj ukvarjala skupščina. Podpredsednik deželne ga sveta, ki bo eden od manjšinskih poročevalcev tega zakona, je že napovedal popravke in dopolnila k osnutku, ki ga je odobrila svetovalska komisija.

LJUBLJANA / DRŽAVNI SEKRETARJI SLOVENIJE, ITALIJA IN MADŽARSKE

Nadvse pozitivna ocena prvega leta trilaterale

Januarja v Ljubljani srečanje treh zunanjih ministrov

LJUBLJANA - Državni sekretarji v zunanjih ministrstvih Slovenije, Madžarske in Italije so se na včerajšnjem delovnem sestanku v Ljubljani dogovorili za razširitev trilaterale Rim-Ljubljana-Budimpešta z nekaterimi novimi pobudami. Kot je slovenski državni sekretar Ivo Vajgl povedal na novinarski konferenci po srečanju, je italijanska stran predlagala pripravo skupnih projektov povezovanja malega in srednjega gospodarstva ter njegovega usposabljanja za vključitev v evropske gospodarske tokove, tri države pa naj bi pri nekaterih projektih skupaj izkoristile finančna sredstva Evropske unije, oziroma programov PHARE in Interreg.

Italijanski državni podsekretar Fassino je povedal, da se je s kolegom dogovoril tudi za razvoj sodelovanja na področju kulture, univerz, pravosodja in tehnoloških inovacij, pa tudi za pobratenje med Rimom, Ljubljano in Budimpešto. Ivo Vajgl, Piero Fassino in Matyas Eorsi so danes pripravili srečanje zunanjih ministrov Slovenije, Italije in Madžarske, ki bo predvidoma januarja prihodnje leto v Ljubljani, to je po deželnem vrhu Evropske unije v Luxembourg.

Državni sekretarji so na sestanku v Ljubljani izmenjali tudi stališča do širitve EU. Strinjali so se, da naj pogajanja o polnopravnem članstvu stečejo s tistimi kandidatami, ki so na to že pripravljene - to je krog, ki ga je priporočila Evropska komisija -, obenem pa so se zavzeli za preprečitev novih delitev med državami, ki se želijo vključiti v EU, je pojasnil Vajgl. Zato tri države podpirajo ustanovitev Evropske konference, ki naj prepreči takšne delitve in omogoči trajen dialog z državami, ki se nameravajo vključiti v EU.

V zvezi z morebitno širitvijo trilaterale na Hrvaško ali Avstrijo, ki sta izrazili interes za sodelovanje, pa je Vajgl dejal, da se trilaterala ne bo širila, je pa odprta za sodelovanje zainteresiranih držav v posameznih projektih. Seznam omenjenih projektov je že pripravljen, po-

drobneje pa ga bodo proučili se zunanji ministri na srečanju v Ljubljani.

Italijanski državni podsekretar Fassino je ocenil, da je trilaterala koristna za proces širitve EU in zveze NATO ter za vključevanje Slovenije in Madžarske v integracijo, za stabilnost in razvoj širšega območja srednje in jugovzhodne Evrope ter za proces modernizacije treh sodelujočih držav na področju gospodarstva, kulture, znanosti ipd. Po besedah državnega sekretarja Vajgl se države trilaterale zave-dajo, da je območje jugovzhodne Evrope v njihovem neposrednem interesu, zato so tam pripravljene se naprej igrati aktivno vlogo.

Vajgl, Fassino in Eorsi so se strinjali, da se je trilaterala, ki je bila zasnovana oktobra lani na srečanju državnih sekretarjev v Mariboru, v prvem letu obstoja izkazala kot izjemno učinkovita. Po Vajglvih besedah gre za pobudo, ki se je izkazala "ne kot politični projekt (ponavadi imajo čisto politični projekti omejeno življenje), ampak kot izraz resničnih strateških interesov treh držav in njihove želje, da igrata aktivno vlogo v integracijskih procesih v Evropi in pri tem zasledujejo cilje nacionalnih interesov in strategij ter hkrati uresničujejo nekaj, kar je trem državam skupnega".

Kar zadeva skupno koriščenje resursov Evropske unije, bodo misije treh držav v Bruslju zadolžene, da se pod vodstvom italijanske misije uskladijo in omogočijo čim bolj učinkovito izkoriščanje sredstev iz programov PHARE in Interreg. Vajgl je povedal, da so iz fondov EU že odobrena sredstva za posodobitev mejnega prehoda Dolga vas med Slovenijo in Madžarsko, priprava projektov posodobitve pa je v zaključni fazi. Državni sekretarji so se dogovorili za konkretne zadolžitve zunanjih ministrstev, ki bodo prevzela vlogo koordinatorjev z drugimi resorji, da bi tudi ti uvrstili projekte s področja trilaterale v svoje programe mednarodnega sodelovanja.

Vajgl, Fassino in Eorsi so na današnjem srečanju pregledali tudi delo, ki ga je trilaterala doslej že opravila. Eden od pomembnejših konkretnih rezultatov je nedavna ustanovitev skupne brigade, ki je novost tako v evropskem kot v svetovnem merilu in predstavlja pomemben izraz volje treh držav prispevati k stabilnosti in mirovnim procesom v Evropi. Državni sekretar Vajgl je obenem poudaril, da sodelovanje na obrambnem področju pomeni tudi uresničevanje projekta širitve zveze NATO.

Fassino pa je dodal, da so tri države v enem letu izpeljale skupne projekte v starih temeljnih sektorjih: zunanja ministrstva na področju širitve EU in NATO, prometna ministrstva pri projektu Evropskega koridorja št. 5 (v kratkem naj bi se sestali tudi ministri za promet in podpisali dokument o nadaljnjem sodelovanju pri reševanju vprašanj na področju prometa), obrambna ministrstva pri skupni brigadi, notranja ministrstva pa v skupni akciji proti kriminalu. Njegov madžarski kolega pa je omenil tudi nekatere nujne naloge, ki jih morajo tri države se opraviti. Izpostavil je predvsem dejstvo, da Ljubljana in Budimpešta nista povezani ne z direktno letalsko linijo, ne z avtocesto, ne z železnico, pa tudi med Rimom in Budimpešto ni neposredne letalske povezave, kar se mu zdi nevzdržno.

Na vprašanje, ali bo uresničevanje Schengenskega sporazuma v Italiji oviralo tristransko sodelovanje, je Fassino odgovoril negativno. Povedal je, da sta Slovenija in Italija že sklenili sporazum o vpeljavi posebnega pasu za slovenske državljane, ki naj omogoči boljši pretok na meji. Včeraj pa so se državni sekretarji dogovorili, da bodo notranje ministre treh držav prosili, naj na naslednjem srečanju razpravljajo o tristranskem sodelovanju na področju prostega pretoka ljudi tako, da bo sodelovanje Italije v Schengenskem sporazumu koristilo vsem trem državam, je dejal Fassino. (STA)

LJUBLJANA / ZARADI SPORA O LUSTRACIJSKEM ZAKONU

Obstrukcija SDS in SKD v parlamentu

Stranki oporekata sklepu predsednika J. Podobnika, da bi o zakonu razpravljali po volitvah

LJUBLJANA - Takoj po začetku 7. redne seje državnega zbora je v imenu poslanske skupine SDS Ivo Hvalica podal proceduralni predlog, da naj se v skladu s 85. členom ustave začne 16. izredna seja o resoluciji in predlogu zakona o odpravi posledic komunističnega totalitarnega režima (takoimenovan zakon o lustraciji), ki jo je zahtevala četrtina poslancev DZ. Ker podpredsednik DZ in predsedujoči seje Andrej Gerencer njihovu predlogu ni ugodil, so poslanci Slovenskih krcanskih demokratov (SKD) in Socialdemokratske stranke Slovenije (SDS) zapustili dvorano ter se odšli dogovarjati o svojih nadaljnjih korakih.

Ivo Hvalica je v obrazložitvi svojega predloga poudaril, da je skupina 24 poslancev SKD in SDS že 5. novembra podpisala zahtevo za sklic izredne seje o t.i. lustracijski zakonodaji in tudi določila datum te seje, 19. november. Ker se je v parlamentu že velikokrat kršil ustavnih pravic, je menil Hvalica. Zatem je zahteval pojasnilo, če mogoče poslanci omenjenih poslanskih skupin nimajo prav in predlagal začetek 16. izredne seje.

Predsedujoči seje Andrej Gerencer je Hvalici odgovoril, da je predsednik državnega zbora Janez Podobnik na podlagi njihove zahteve 12. novembra sklical kolegij, na katerem so se ob pri-

sotnosti vodij vseh poslanskih skupin dogovorili, da bo izredna seja 25. novembra. Iz tega izhaja, da je Janez Podobnik upošteval ustavo, kakor tudi poslovniške določbe. Po ze sklicani izredni seji je predsednik DZ sicer dobil sklic izredne seje o isti tematiki, ki sta ga poslala Janez Jansa in Lojze Peterle. Poslanca na nista upoštevala dejstva, da je bila 16. izredna seja že sklicana, zato jima je Janez Podobnik sklic vrnil. Gerencer je se povedal, da lahko poslanci, ki ne soglasajo z odločitvijo predsedujočega, zahtevajo, da komisija DZ za poslovniki naredi obvezno razlago 51. člena poslovnika v zvezi s sklicem izredne seje. Dodal je, da pa omenjena komisija ni pristojna za odločanje o tem, kdaj naj bi bila takšna seja sklicana. Ivo Hvalica z odgovorom predsedujočega ni bil zadovoljen, saj je menil, da pri tem ni bil upoštevan njihov novi argument, tj. ustava, zato je zahteval odgovor glede na ustavne določbe. Predsedujoči mu je ponovno prebral, zakaj izredna seja ne more potekati danes, zatem pa so poslanci SKD in SDS zapustili dvorano.

Na različnost pogledov med SLS in SDS in SKD o lustracijskem zakonu je opozorilo tudi dejstvo, da se na vabilo Janeza Janse in Lojzeta Peterleta, za sestanek oziroma podpis podpore zahtevi za razpis predhodnega zakonodajnega referenduma o zakonu o odpravi

posledic komunističnega totalitarnega režima se ni odzval noben poslanec SLS niti osebno vabljena predsednik programskega sveta SLS Janez Podobnik ter vodja poslanske skupine SLS Franc Zagozen. Predsednika obeh strank sta pojasnila odločitev obeh opozicijskih strank za obstrukcijo parlamentarnega dela, ki bo potekala ob obravnavi vseh zadev na potekajočem rednem zasedanju in se nadaljevala, dokler na ze sklicani "proracunski" izredni seji ne bo prišla na vrsto obravnavna predlagane resolucije in zakona o lustraciji.

Politično ociscjevanje - čistka, kot jo v obliki lustracijskega zakona predlagata Janez Jansa in Lojze Peterle, je politična in moralna sramota za predlagatelja in njuni stranki. V interesu obrambe demokracije in države bodo poslanci DeSUS-a nasprotovali predlaganemu zakonu, je v izjavi o predlogu lustracijskega zakona zapisal republiki odbor Demokracije stranke upokoencev Slovenije. Čistko predlagata v letu 1997, neposredno pred volitvami predsednika države in potem, ko je postalo jasno, da pomladne stranke niso sposobne ponuditi skupnega kandidata. Svoj predlog političnega ociscjevanja torej postavljata v službo volilne kampanje in s tem potrjujejo, da ne sprejemata demokratične tekme. (STA)

LJUBLJANA / V INŠTITUTU ZA NOVEJŠO ZGODOVINO

Predstavitev dveh zbornikov

Posvet o Cerkv na Gorškem in korespondenca Virgila Ščeka

LJUBLJANA - V sejni dvorani Instituta za novejšo zgodovino so včeraj opoldne predstavili dve publikaciji, ki zadevata dogajanja na Primorskem. Gre za zbornik simpozija Cerkev in družba na Gorškem ter njih odnos do vojne in osvobodilnih gibanj, ki je bil pred dobrim letom dni v Gorici in za objavo korespondence Virgila Ščeka v obdobju 1918-1947, ki je izšla v zborniku Viri, ki ga je izdalo Arhivsko društvo Slovenije. Zbornik simpozija o cerkvi je predstavila dr. Milica Kacin-Wohinz, korespondenco Virgila Ščeka pa dr. Branko Marušić.

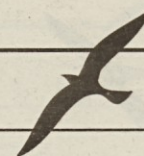
Dr. Milica Kacin-Wohinz je v uvodu poudarila, da v primerjavi s prejšnjimi tremi znanstvenimi srečanji, prinasata zadnje srečanje in zbornik dve pomembni novosti: prva je dvojezičnost simpozija in objave, druga noviteta pa so nekatere tematike, katerih raziskava je bila

omogočena sele v devetdesetih letih, ko so postali dostopni nekateri novi viri. Pripomnila je, da je bilo sicer že več simpozijev obeh držav, vendar je objava gradiva v obeh jezikih prava redkost, pri čemer so slovenski referati v celoti prevedeni v italijansko, italijanski v slovensko pa le po povzetkih, kar je najbrž treba pripisati dejstvu, da slovenska stran, predvsem tista, ki je zainteresirana za obravnavano tematiko, praviloma razume italijanski jezik, ne pa tudi obratno.

Milica Kacin-Wohinz je nato navedla vse objavljene referate, mestoma s pristopom zgodovinarja, ki temeljito pozna stvarnost in zato tudi izbira poudarke, ki so bili najzanimivejši in ki vsebujejo največ novosti v primerjavi s poprejšnjo obdelavo te tematike.

Goriški zgodovinar Branko Marušić je nato predstavil zbornik Viri, ki vsebuje korespondenco

Virgila Ščeka v letih 1918-1947. Gre za zelo dragocen zbornik, ki so ga s skrbnim delom pripravili Marko Tavcar, Egon Pelikan in Nevenka Troha, vsebuje pa poleg pismem tudi esej Marka Tavcarja o življenju Virgila Ščeka in njegovem delu, predvsem na političnem področju. Zbornik je pravi zaklad podatkov, saj so vsa pisma, ki jih je Šček pisal oziroma prejel, opremljena s številnimi opombami, ob koncu pa imensko kazalo omogoči bralcu, da se z lahkoto dokoplje do podatkov, ki jih potrebuje. Dragocenost tega dela je na predstavitev poudaril tudi Marušić, ki je pohvalno ocenil delo, ki so ga opravili avtorji. Kazalo bi, da bi na podoben način obdelali tudi nekatere druge politike tistih časov, predvsem bogato dejavnost dr. Josipa Wilfana, ki je izmed poslancev Edinosti v rimskem parlamentu pravzaprav se najmanj raziskani.

G L O S A

Ljudje so pomembnejši od ideologij

JOZE PIRJEVEC

Srenjska hiša v Mackoljah je bila sicer v zadnjih letih povsem prenovljena, v svojih nederjih pa vendarle hrani še nekaj ostan- kov vaske starine, ki govori o življenju in delu ljudi v Bregu. Tu je ogromna kamnita torkla, v kateri so stiskali oljne sadeže, dva kotla, kjer so kuhali in čistili olje in se kaj. Ker sem se svez od vtisov prejšnjega tedna, ko sem sodeloval na otvoritveni svečanosti nabiranja oljk v okolici Izole, sem pred dnevi odkrival sledi oljkarjenja v Mackoljah s posebnim zanimanjem, ker pricajo, kako zasidrana je bila ta zlahatna dejavnost v nasih krajih. Sedaj, ko jo skušajo na slovenski Obali znova uvesti oziroma z močjo razširiti, se mi je zdela torkla v mackoljanski srenjski hiši porok gotovega uspeha.

V Mackoljah sem predaval o podpisu Pariške mirovne pogodbe, o temi, torej, ki mi je skoraj povsem zapolnila zadnje mesece. Srečal sem se z dokaj številno, predvsem pa zainteresirano in živahnjo publiko, ki me je po uvodnih besedah zapletla v dolg in razgiban pogovor. Po uradnem delu večera ni mogle manjkati obredni kozarec vina, pri katerem se je ponudila prilika izvedeti v pogovoru s prisotnimi gostitelji nekaj podrobnosti iz zgodovine in današnjega utripa vasi. Na svojo sramoto mo-

ram priznati, da sem bil v torek zvečer prvič v Mackoljah in da sem v zgodnjem jesenskem mraku mogel le bežno zaznati lepoto njene lege in arhitekture. Seveda me je zanimalo razumeti, kaksne so politične razmere na tem skrajnem obronku trzaskega ozemlja in kako so jih oblikovali dogodki zadnjega pol stoletja. Če sem pravilno razumel, korenini vaska skupnost v ponosni tradiciji osvobodilnega boja, kar pa se ni porok za njeno notranjo trdnost in homogenost. Kot drugje v slovenski okolici Trsta so naši ljudje tudi v Mackoljah razklani na tri ideološke skupine, ki so bile in so se pogosto v dokaj napetem madsebojnem razmerju. Tu je katoliško usmerjena Slovenska skupnost, nasproti kateri se postavljajo levčarji, se vedno razdeljeni na dva tabora, kakor jih je leta 1948 oblikoval usodni Kominform. Iz taksnega

političnega in idološkega pluralizma po ne raste kaksno posebno bogastvo demokracije, tamveč bolj ali manj jasno izraženo splošno nezaupanje, ki ga ne more premostiti niti skupna in močno občutena zavezanost slovenstvu.

Ob opazovanju taksnih razmer, glede katerih seveda ni bilo treba iti v Mackolje, da se jih zavem, se večkrat sprašujem, kaj jih je povzročilo. Zakaj Slovenci, ki smo prisiljeni živeti v izpostavljeni predstazi na robu italijanske republike, ne moremo ustvariti znatraj naše skupnosti tiste osnovne homogenosti, ki bi nam dovoljevala, da bi se bolj uspešno borili za svoje pravice in se učinkoviteje upirali asimilaciji. Na to dilemo si odgovorjam z zgodovinskimi razlagami, z razslojenostjo našega življa že ob koncu prejšnjega stoletja, s krepkimi injekcijami ideološkega fanatizma, ki so jih dobili številni naši ljudje.

Kljub vsemu pa se mi zdi, da po vsem zadovoljivega odgovora na svoje vprašanje se nisem našel. Edino, kar s svojimi močmi lahko naredim, je to, da skusam komunicirati z vsemi in dati tisto malo talenta ali znanja, kar ga imam, brez razlike na razpolago vsem, v prepričanju, da ideološka raznoglasja niso tako pomembna, kakor so pomembni ljudje.

ŠKEDENJ / PISMO PROKURATORJA OBRATA RAJONSKEMU SVETU

Železarna bo ojačila svoje čistilne naprave

Kmalu razstava o njenem 100-letnem obratovanju

Kot pisemo na drugem mestu, skedenjska železarna proslavlja v teh dneh 100-letnico svojega obstoja. Zal pa praznično ozračje nekoliko kvarijo polemike, ki so se v zadnjih casih razširile zaradi onesnaževanja skedenjskega obrata. Kot je znano, je prišlo celo do ljudske peticije za omejitve onesnaževanja, ki jo je v nekaj dneh podpisalo 750 krajanov. Za zadevo se je zavzel tudi skedenjski rajonski svet ter se v iskanju rešitve obrnil na občinsko in deželno upravo, na prefekturo in na podjetje za zdravstvene storitve, kakor seveda tudi in predvsem na samo vodstvo železarne.

No, pred nekaj dnevi se je vodstvo železarne na tovrstne pozive tudi odzvalo. Njen prokurator Francesco Chindemi je 11. novembra pisal predsedniku skedenjskega rajonskega sveta Davidu Femu ter mu podrobno nastel vse ukrepe, ki jih je obrat že sprejel za omejitve zračnega in zvocnega onesnaževanja, poleg tega pa je napovedal, da bodo sredi decembra ustavili proizvodnjo, da bi okrepili naprave za zajetje dima in trdih delcev oziroma prahu. Seznam že sprejetih ukrepov je dokaj dolg, saj zajema 21 točk. Tako npr. Chindemi navaja vse naprave, ki preprečujejo dviganje prahu v premogovnem skladišču, raznovrstne zračne crpalke in filtre, ki zajemajo dime in trde delce v sami jeklarni, kakor tudi uporabo manj onesnažujočih virov energije. Kot receno, pa

vodstvo tovarne namerava vse te naprave in ukrepe še okrepiti.

Predsednik skedenjskega rajonskega sveta je z vsebino pisma, ki ga je prejel od prokuratorja skedenjske železarne, seznanil rajonske svetovalce na zadnji seji v četrtek, 13. t.m. Rajonski svet je izrazil zadovoljstvo nad

to gesto vodstva obrata. Kar zadeva napovedane nove ukrepe za omejitve onesnaževanja, pa je predvidno sklenil, da bo počakal, kaksne konkretne učinke bodo imeli. S tem stališčem se strinjajo tudi pobudniki ljudske peticije.

Medtem pa se vrstijo razne pobude za prosla-

vitev 100-letnice skedenjskega obrata. Tako bosta trzaska občinska uprava in Krozek skedenjske železarne s pomočjo mestnih muzejev priredila razstavo o 100 letih življenja skedenjskega obrata. Razstavo bodo predstavili danes ob 11. uri v sinji dvorani trzaskega zupanstva.

Pred okroglimi 100 leti začeli obratovati plavži v Škedenju

Iz zgodovinskih dokumentov izhaja, da je pred 100 leti, natanko 24. novembra 1877 prišel obratovati plavž v Škedenju pri Trstu. Zgradila ga je Kranjska industrijska družba za proizvodnjo feromangana. To je bil prvi plavž v Evropi zgrajen ob morju z namenom, da se koristijo cenene morske poti za dobavo surovin in odpremo končnih izdelkov.

V istem letu 1897 so ugasnili plavž na Savi (Jesenice), od katerega danes v spomin sedanjim generacijam stoji ohranjen le še dimnik in maketa v tehničnem muzeju Jesenice.

Zaradi premikov državnih mej so na Jesenicah po prvi svetovni vojni zgradili nove plavže, ki pa so pred desetimi leti morali ugasniti, saj so že dolgo pred tem izgubili konkurenčni boj z modernjšimi in predvsem bistveno večjimi plavži v Evropi.

Proizvodni obrati črne metalurgije in železarstva Italije, Avstrije in Slovenije 0so doživeli vzpone in padce, bogata obdobja in se borili za obstanek.

V ognju metalurških peci so trpele in se kalile številne generacije ponosnih in sposobnih ljudi. Trd je bil kruh številnim družinam v teh letih in prevečkrat se je pot v službo končala s težko delovno nesrečo. Pa vendar je železarstvo, povsod kjer je obstajalo več desetletij in stoletij, dajalo bistven pečat krajem in ljudem. Skoraj povsod so železarne v dolgi desetletjih pomagale razvoju kraja in sirse okolice. Vzporedno z železarstvom in tudi z njegovo pomočjo so se razvijale vzporedne, perspektivnejše, bolj prijetne, okolju bolj prijazne in donosnejše dejavnosti, ki danes omogočajo nadaljni razvoj.

Današnja metalurgija je tako kot druge dejavnosti bistveno drugačna kot pred sto leti. Je pa se vedno težje prilagodljiva in predraga v svojem razvoju, da bi bila zanimiva za mlade rodove. Res pa je tudi, da svet se vedno porabi skoraj 700 milijonov ton jekla letno in da ni izdelka, ki bi lahko bil izdelan ali uporabljen brez železa in jekla. Kakor koli nam ni vsek vse kar nosijo s seboj železarne in njihov negativni vpliv na okolje, je nesporno tudi res, da bodo v modernjši obliki in z novimi boljšimi tehnološkimi se dolgo obstojale in vplivale na ekonomski in tehnični razvoj v svetu.

To je glavni razlog, da ob tem zgodovinskem dogodku zaslužijo čestitke vsi, ki delajo v železarni, in vsi tisti, ki so bili zaposleni v teh dolgi letih življenja Železarne, ter vsi prebivalci Škedenja, ki so delili usodo in trpeli posledice bližine metalurških peci z oblaki pare in prahu ter nočnimi piski in prebliski ob izlivu taline.

Okolica železarne nikjer ni lepa, povsod jo spremlja dim in hrup, pa vendar si malokdo želi slišati sirene, ki oznanja zadnji »siht« v bližnji tovarni.

Boris Bregant, dipl.ing.

PISMO UREDNIŠTVU

O skecu Verca in Kobala na proslavi 50. obletnice Pedagoškega liceja

Spoustovano uredništvo, se do včeraj ste naju najavljali kot najbolj »priljubljen par«. A dovolj je bilo, da je gospod skofov vikar demonstrativno zapustil prireditveni prostor proslave ob 50. obletnici pedagoškega liceja v Kulturnem domu v Trstu, kar iskreno obžalujeva, pa sva čez noč postala najbolj nepriljubljen par v zamejstvu. Zgodba se torej ponavlja in nadaljuje... S svojim delom naj bi spet minirala temelje sprave in sožitja med manjšinci. Po znanem scenariju so nama po predstavi nekateri cestitali, tudi za pregrešni skec, čes »tako je prav«, drugi se naju izogibajo ko gobavca, saj sva najbrž res kužna, če pa uspe nama z enim samim dovtipom o stereotipno zapri-sezenih sovražnikih Slovencev »ezulih« zediniti vso dvorano v spraven aplavz.

Kar pa zadeva vulgarnost, kot je opredelil vaš dopisnik skec o slovenskem duhovniku Valentinu Senici, dobrovoljčcu in pijančku, predvsem pa človeku, ki je podobno kot vsi nasi liki (profesorji, dijaki, kmetje, izumitelji itd.), ves iz tega sveta, kot se za stan, ki ga predstavlja, spodobi, se to: če je satirični pristop do stališa uradne slovenske Cerkve v zvezi z nezakonitim prilascanjem slovenskih

gozdov vulgaren, niso pa recimo vulgarni podobni interesi istrskih optantov, prav tako pogost predmet naših satiricnih bodic (da sploh ne govoriva o predstavnikih vseh drugih poklicev in stanov), so mar vulgarni tisti, ki o vulgarnosti razmišljajo vulgarno ali drugače povedano - poenostavljeno in enoznačno?

Za sklep pa se nasvet vsem, ki bi naju v prihodnje imeli radi v gosteh: oskubite jastreba, v goloba se le ne bo spremenil! (Prosto po Cankarju...)

Boris Kobal
Sergej Verč

Nobenega avtomatizma ni, ki bi dolocal, da pravica do satire izničuje pravico do kritike. V članku Primorskega dnevnika sta bila dva stavka. Prvi je bil ocena, drugi pa kronika. Ocena novinarja je bila, da je vajino besedišče, zlasti pri tretjem skecu, onemu o vsevednem profesorju, presegalo meje dostojnosti in vključevalo preveč izrazito prostaskih izrazov. Kronika novinarja je bila, da je skofov vikar zapustil dvorano. Cudi nas, da prav vidva, ki s satiro bicata vse, kar leze in gre, ne dopuščata niti skromne kritike na svoj račun.

Sicer pa nič skrbi, se vedno vaju bomo najavljali kot najbolj priljubljen par, dokler pač to bosta, kar seveda ne odvisi od nas.

Ur.

STAVKA / PLEBISCITAREN ODZIV UPRAVNIKOV IN USLUŽBENCEV

Vse črpalke zaprte

Na Trzaskem so bile včeraj vse bencinske crpalke zaprte. Tukajšnji upravniki in uslužbenci bencinskih crpalk so se torej polnostevilno udeležili stavke, ki sta jo oklicali sindikalni združenji Figica-CISL in Figisc-Confesercenti (sindikar Faib se je od nje ogradil). Avtocestne crpalke so zacele stavkati predsinocnjim ob 22. uri in bodo zaprte do danes ob 6. uri zjutraj, pri ostalih pa se je stavka začela predsinocnjim ob 19. uri in se bo nadaljevala do jutri ob 7. uri zjutraj.

»Udeležba na stavki je v naši pokrajini res plebiscitarna,« nam je zadovoljno dejal trzaski predsednik združenja Figisc-Confesercenti Ottorino Millo, ki je tudi vseh državni podpredsednik te sindikalne organizacije. »Prav tako plebiscitarna je bila udeležba na Goriskem, medtem ko je bila v pokrajinah Videm

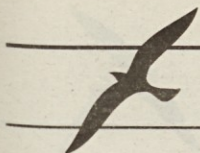

in Pordenon približno 50-odstotna. Privstavim naj, da sta vzdolz avtoceste od Trbiza do Benetk delovali le dve crpalci, na vsedrjavni ravni pa racunamo, da je udeležba približno 80-odstotna. Gre za odziv, ki ga petrolejske družbe in vlada nikakor ne bodo mogle prezreti ali omalovaževa-

ti,« je se pristavil Millo.

Spomnimo naj, da upravniki in uslužbenci bencinskih crpalk stavkajo iz dveh temeljnih razlogov. Najprej zato, ker petrolejske družbe necejo spoštovati dogovora, ki so ga dosegli 29. julija letos, bodisi o normativnih aspektih kot o ekonomskem položaju te

kategorije. Poleg tega pa je stavka uperjena proti dekretu, ki ga vlada pripravlja za restrukturovanje mreže crpalk. Tudi stavkajoči se zavzemajo za preustroj tega omrežja, vendar zahtevajo, da bi do njega prišlo postopoma, sicer bi tvegali, da bi se na mah znaslo na ulicah na tisoče ljudi.

DEVIN-NABREŽINA / PRED ODLOČILNO BALOTAŽO

Vocci: povezava s SSk in sporazum z Retom?

Odločitev najbrž jutri - Drevi skupščina »Liste 2000«

Formalna volilna povezava s Slovensko skupnostjo in politični sporazum s kandidatom »Liste 2000« Giorgiom Retom. To je precej konkretno izhodišče županskega kandidata naprednega tabora Marina Voccija po srečanju s SSk in z Retom, o tem predlogu pa je tekla beseda na sinočnjem sestanku strank (DSL, SKP in občanske liste »Z Voccijem za Oljko«), ki so v prvem krogu podprle Voccijevo kandidaturo.

Županski kandidat hoče vsekakor počakati na dokončno stališče Retove skupine (kandidati »Liste 2000« bodo o tem razpravljali drevi), tako da bo dokončna odločitev najbrž padla jutri, ko se bo Vocci še enkrat posvetoval s svojimi sopotniki. Rok za morebitne povezave zapade v nedeljo opoldne, ker morajo v ponedeljek že natiskati glasovnice in plakate za balotazo 30. novembra.

Ret se torej, kot kaže, noče formalno povezati z Voccijevo koalicijo, ker hoče ostati zvest svojimi politični neodvisnosti, ki mu je prinesla 20 odst. glasov. V zameno za »zunanjo podporo« naprednemu kandidatu pa naj bi zahteval podpis programskega dogovora in istocasno navzocnost predstavnika občanske liste v novem odboru, kot neke vrste garanta za spostovanje sprejetih programskih obvez.

Slovenska skupnost se je izrekla za volilno povezavo z Voccijem in to iz političnih, programskih in nenazadnje tudi narodnostnih razlogov.

Kandidat Marino Vocci

Stranka meni, da je treba spet vzpostaviti sodelovanje v okviru dosedanje večinske koalicije »Skupaj-Insieme«, saj konec gre za potrditev

zavezništva Oljke in, če dodamo se SKP, koalicije, ki podpira Prodijsko vlado. Nadalje je SSk se mnenja, da bo treba ohraniti dvojezičnost občinske uprave in njenega poslovanja ter njeno avtonomijo (Nabrežina ne sme postati neke vrste podružnica tržaške uprave), glede upravljanja teritorija pa bo treba posvetiti pozornost novemu regulacijskemu nacrtu in Kraskemu parku.

»Lista 2000« se v tiskovnem sporočilu zahvaljuje volilcem, ki so ji zaupali glas, ter tako potrdili konkretno in prozorno usmeritev, ki se zavzema za novo pojmovanje politike. Vse to izven starih kalupov in strankarskih ravnotežij, čeprav se ne lista po-

stavlja proti strankam, ki so odraz demokratičnih hotenj ljudi. Glede morebitnih povezah se lista županskega kandidata Giorgia Reta noče prenašati, priznava le, da tako Vocci, kot Vlahov, kaže veliko zanimanje do sodelovanja oziroma do zavezništva.

Ret in somisljeniki vsekakor napovedujejo, da bodo v vsakem primeru ostali zvesti svojim temeljnim izhodiščem. Mi ne stremimo po delitvi stolčkov in vidljivosti v novi upravi - piše nadalje v tiskovnem sporočilu - ampak zahtevamo realna jamstva, da bo spoštovan naš program in da bo nova uprava res kos vsakdanjim problemom devinsko-nabrežinske skupnosti.

HANDIKAPIRANI

Rezultati poletne pobude so slabi

Rezultati pobude, s katero so v poletnih mesecih v sodelovanju z ustrezno službo na tržski Obceni seznanjali in sensibilizirali javno mnenje za vključevanje handikapiranih oseb v delovne procese, žal niso spodbudni. Do tega zaključka so prisli na včerajšnjem zasedanju posebnega odbora, ki ga je na podlagi zakonskih določil ustanovila Pokrajina in ki se ukvarja prav z vprašanji vključevanja handikapiranih. Zato je pokrajinski odbornik za socialno varnost Poillucci predlagal, da bi odbor prevzel vlogo koordinatorja sredstev, ki jih država namenja temu sektorju, in deželni prispevkovi za delovne stipendije za handikapirane.

NOVICE

Stranka komunistične prenov o krizi v Tovarni velikih motorjev

Odbor za delo Stranke komunistične prenov bo v soboto predstavilo svoje stališče proti »razprodaji in krčenju« Tovarne velikih motorjev, ki je sestavni del ukinjanja industrijskega sektorja v Trstu in v Italiji nasploh. Komunistični predstavniki menijo, da je kriza sad več dejavnikov: zgrešenega pojmovanja, po katerem ni možna učinkovitost v javnem sektorju, napak Fincantierjevega vodstva pri strateskih izbirah in napak pri samem vodenju obrata. Skp, ki odločno nasprotuje divji privatizaciji, zato predlaga, naj vse tržske politične sile pristopijo k enotnemu odboru za rešitev Tovarne velikih motorjev.

Našli pogrešanega jadrarca

Potem ko je pristanisko poveljstvo včeraj zjutraj dobilo obvestilo, da jadrnice 69-letnega Attilia Scarcie ni ob privezu, je nemudoma stekla široka reševalna akcija, pri kateri so se poslužili tudi helikopterja. Scarcio so našli pri izlivu Soče, pomožni motor se mu je pokvaril, skušal si je pomagati z jadri, vendar najprej ni bilo vetra, zatem pa se je dvignila močna burja, tako da je jadrnico odneslo vse do izliva Soče, čeprav je v morje spustil dve sidri. Noc je Scarcia prebil na barki, kjer si je celo pripravil ribe, ki jih je ujel.

Med prtljago je skrival naboje

Finančni strazniki so na mejnem prehodu pri Raboju zaplenili 10 razprsilcev s solzilcem in kar tisoč 9-milimetrskih nabojev. Tako razprsilci kot naboji so bili skriti v prtljagi nekega bosansko-hercegovskega državljanca, ki je bil namenjen v Nemčijo. Na mejni prehod se je pripeljal z mercedesom z nemsko registrsko tablico, prepovedane predmete pa je imel skrite v potovalkah, med osebno prtljago. Prijavili so ga sodnim oblastem.

SOCIALA / VEČ BREZPOSELNIH

Protest pred uradom za zaposlovanje

Kljub mrazu se je včeraj dopoldne zbrala skupina protestnikov pred sedežem urada za zaposlovanje v Ul. F. Severo. Manifestacijo so pripravili, da bi pritegnili pozornost javnosti na problem naraščajoče brezposelnosti, se zlasti med mladimi. V tržaskem uradu za zaposlovanje je vpisanih 16 tisoč brezposelnih, kar je skoraj dvakrat več kot pred desetimi leti in kar približuje Trst mestom Južne Italije, so poudarili organizatorji, člani mestne konzulte za socialne probleme. Naglasili so tudi, da po podatkih skofije živi v Trstu več kot 30 tisoč ljudi pod mejo revščine.

Da bi se javnost vedno bolj zavedala te problematike, so v Trstu že organizirali manifestacijo prejšnjega 17. oktobra, teden dni pozneje pa se je skupina udeležila vsedrjavne manifestacije za zaposlitev v Rimu. Protestni shodi bodo tudi ob vrhu predsednikov vlad Evropske unije, ki bo danes v Luksemburgu (v Trstu je bila manifestacija včeraj), prihodnji petek, 28. novembra pa bo ob 18.30 v sedežu Skp v Ul. Tarabocchia 3 javna skupščina.

MIRAMAR / PREIMENOVANJE CENTRA

Abdusu Salamu v spomin

V miramarskem mednarodnem centru za teoretsko fiziko so včeraj zjutraj uradno odprli stidrežno srečanje »Abdus Salam memorial meeting«, posvečeno prvi obletnici smrti ustanovitelja centra in dolgoletnega direktorja ter Nobelovega nagrajenca Abdusa Salama. Pakistanskega znanstvenika, ki je umrl 21. novembra lani v Oxfordu, je predstavil direktor centra Miguel A. Virasoro in med drugim izpostavil njegov ogromen doprinos znanosti in clovestvu.

Nobelovo nagrado so dobili Abdus Salam in Američan Steven Weinberg ter Sheldon Glashow leta 1979 zaradi vznagga dela, ki so ga opravili na področju elektromagnetskih in nuklearnih sil. Na konferenci je med drugim govoril o »standardnem modelu« fizike (ki najbolje opisuje svet jedrskih delcev), o crnih luknjah, nevtrinih in kozmologiji pred big-bangom, posvečena pa se bodo udeležili ugledni znanstveniki z vsega sveta in najvisja imena na področju teoretske fizike.

Glavna, celodnevna komemoracija bo jutri, ko bodo uradno poimenovali center po Abdusu Salamu, o katerem bodo spregovorili tudi njegovi nekdanji kolegi in študentje. Srečanja se bo udeležil tudi albanski predsednik Rexhep Mejdani, sicer priznan teoretski fizik in bivši profesor fizike na univerzi iz Tirane, a prisotni bodo tudi nekateri predstavniki italijanske vlade in Tržaške Občine.

Celotno srečanje se bo nadaljevalo v soboto zjutraj, končalo pa se bo ob 12.50 z zaključno slovesnostjo.

A. G.

TRG UNITA' / PRED HOTELOM DUCHI D'AOSTA

Struktura ni v skladu z okoljem

Protest deželne svetovalca Ljudske stranke Antonia Martinija

Na Trgu Unità se nakaj dni postavljajo pred hotelom Duchi d'Aosta kovinsko strukturo, iz katere bo verjetno nastala zasteklena loža za restavracijo. Restavracija na odprtem je na tem mestu že vrsto let v poletnih mesecih, da bi lahko bila tudi v zimskem času, pa očitno postavljajo zasteklen prostor, za katerega so potrebni precejšnji nosilni elementi. Nova velika struktura pa je marsikoga zbudila v oči: med drugimi deželne svetovalca Ljudske

stranke Antonia Martinija, ki je vložil pisno vprašanje deželni vladi, kako dovoljujejo postavljanje take moderne strukture na najuglednejšem mestnem trgu pred klasično palaco. Res se gre vprašati, kako razni nadzorni organi, med temi tudi spomeniško varstvo, prepovedujejo najmanjšo spremembo poslopij v mestnem središču, pa tudi v okolici, ne oporekajo pa postavljanju te strukture na Trgu Unità, ki je res povsem neskladna z okolico.

DRUŽINSKA TRAGEDIJA / DOMNEVNI MORILEC

Plettersech pred sodnikom

Priletni Plettersech pa zavrača vsakršno odgovornost

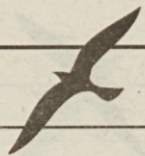
Adriano Plettersech, ki je osumljen, da je v ponedeljek zvečer z nožem do smrti zabodel 45-letnega Roberta Velicogno, bo danes zjutraj pred sodnikom za predhodne preiskave Morvayem, ki mora potrditi pripor. Obenem bo tudi imel priložnost, da ga prvič zasliši. Plettersech, ki so ga po krvavem dogodku v Ul. Battera zaprli v koronejske zapore, pa zaenkrat vztraja pri tem, kar je izjavil takoj po prihodu agentov, katere je resnici na ljubo sam poklical: Velicogna naj bi se sam smrtno ranil. Povedal je, da sta se sprla, nakar naj bi ga Velicogna udaril s pestjo, tako da je padel na tla. Ko se je pobral, pa je drugega opazil na tleh, mislil je, da mu je spodrsnilo ali kaj podobnega. Njegovim besedam nihče ne verjame: kako si lahko nekdo kar dvakrat zaporedoma zasadi nož globoko v prsi?

Upokojeni in ovdovali Plettersech je že več let živel z materjo Roberta Velicogne, Adriano Stefanutti, prav tako vdove. Potem ko se je locil od žene, se je v skromno stanovanje pred nekaj meseci priselil se Roberto. S 70-letnim Plettersechom je prihajalo do stalnih sporov, prerekanja, sosednje so večkrat slisali kricanje. Tistega večera Velicogna ni hotel, da ocvrejo rike, ker je kuhinja zraven prostora, kjer je spal, in bi vso noč zaudarjalo. Bil je tudi prepričan, da moski

izkorišča njegovo mater, v predalu so našli zapis, ki ga je nameraval izročiti policiji, da bi posegla zaradi nasilnega početja in groženj Plettersecha. O slednjem sosedje pravijo, da je rad pogledal v kozarec, vendar ga po barih in gostilnah na Pončani in pri Sv. Jakobu, kamor je zahajal, ni nihče videl pijanega, z nikomer se ni sprl, a tudi družbe ni iskal, bil je vedno sam. V zadnjih casih naj bi postal se bolj zaprt vase in čuden, odpiral naj bi zabojnike za smeti, morda je iskal jeklene predmete, predvsem bakrene, ki jih je zatem prodajal. Sedaj je stanovanje v 4. nadstropju v Ul. Battera 18 prazno, Stefanuttijsva se je odselila k hčeri.

Spet napad na priletno žensko

Nadia De Castro je zjutraj odšla na pošto, dvignila je pokojnino in se odpravila domov, v Ul. Raffineria, kjer pa jo je čakalo bridko presenečenje: na vhodu jo je neznanec udaril s pestjo, se polastil torbice z denarjem (1.300.000 lir) in zbežal. Neki moski je opazil, kaj se dogaja, in se pognal za njim, vendar ga ni dohitel. Agentom je povedal, da je bil napadalec srednje postave, in da je bil oblečen v modro vetrovko. Priletna De Castrova (letnik 1917) se je zatekla po zdravniško pomoč, vendar je na srečo utrpela le nekaj lažjih poškodb.

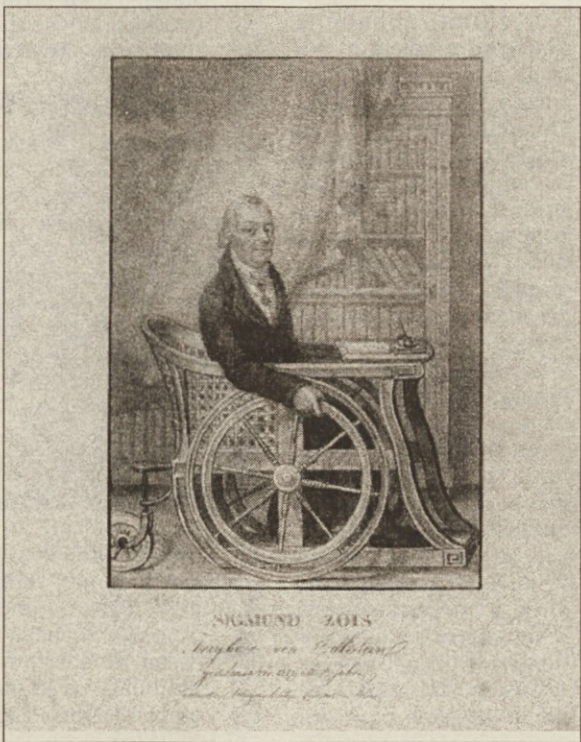
ŠOLSTVO / DANES ZAČETEK PROSLAV OB OBLETNICI

Zoisovih 250 let: vpogled v zamejsko podjetništvo

Jutri slavnostna akademija v Kulturnem domu

Na trgovskem tehničnem zavodu je bilo včeraj vse živo. Ravnatelj in profesorji so v luči zarometov pred televizijsko kamero poročali o proslavi 250-letnice rojstva barona Zige Zois, po katerem nosi sola ime, ki se bo začela prav danes z okroglo mizo o podjetništvu; v tajnistvu so se mrzlično nadaljevale priprave, da bi jutrisnja slavnostna akademija v Kulturnem domu čim bolj uspela. Iz solskega računalnika je medtem že izšla brošura s spomini nekdanjih dijakov na solo in z govorom predsednika SAZU Franceta Bernika ob odprtju doprsnega kipa Žigi Zoisu pred petimi leti v Ljubljani.

Sola-organizatorica se je odločila za dvodnevno praznovanje. Danes bo z okroglo mizo o podjetništvu, ki bo potekala v dvorani sosednega liceja Franceta Preserna, izpostavljen lik Zois, podjetnika, saj

Baron Žiga Zois v vozičku, ki ga je sam izumil

je bil sam slavljenec »znan kot veletrgovec z železom in železovimi izdelki, kot lastnik steklenih fuzin, topilnic in

predelovalnic železove rude«, kot je poudaril Bernik v omenjenem govoru.

O podjetništvu bodo

danesh dopoldne (od 10.30 dalje) spregovorili ravnatelj Slovenskega železnega gospodarskega združenja Vojko Kocijancic, ki bo okroglo mizo tudi vodil, komercialist Boris Kuret ter podjetniki Elena Parovel, Sabrina Gec, David Stepančič, Vinko Sandalj in Rado Andolsek. Srečanje ne bo samo sebi namen, saj bo dijakom visjih razredov služilo kot usmerjanje v iskanju poti, na katero naj bi stopili po dokončani maturi.

Osrednja slavnostna akademija bo jutri zvečer v Kulturnem domu, ko se bodo ob Zoisovem omizju na odru zbrali nastopajoči: Adrijan Rustja, Lučka Počkaj, Danijel Malalan, pianistka Tamara Razem, flavtistka Tamara tretjak in zenski pevski zbor Glasbene matice. Slavnostni govornik bo prof. Jože Faganel, verjetno največji poznavalec Zoisovega življenja in dela na Slovenskem.

ŠOLSTVO / ZASEDANJE ODBORA TURINETTI

Zasebnim šolam vedno več podpor

Zakonski predlog o pravici do študija

Pravica do študija in enakopravnost med javno in zasebno solo sta bili v središču sinocnega srečanja, ki ga je Odbor sola in ustava Bruna Turinetti priredil na umetniškem zavodu Nordio. Odbor je po propadlem železnem referendumu o ukinitvi železnih prispevkov zasebnim solam pripravil osnutek zakona o pravici do študija, ki ga je že predstavil železnim svetovalcem. Pravico do študija urejajo se-

daj trije železni zakoni, ki pa so po mnenju Odbora zastareli in tudi nepravilni. Soloobvezni otroci in univerzitetni študentje so železni različnih tipov železnih podpor, kar pa ne velja za visjesolce, zaradi česar odpade vse breme za njihovo solanje na družine (razen nekaterih omejenih primerov).

O enakopravnosti med javno in zasebno solo je spregovoril tajnik Demokratske pobude sol-

nikov CIDI in odgovorni urednik revije Insegnante Ermanno Testa. Razčlenil je ustavne aspekte vprašanja (v 33. členu ustave je jasno zapisano, da lahko zasebniki ustanovljajo zasebne sole, kar pa ne sme bremeniti države) in praktične. V Italiji je v zasebnih rokah 6 odstotkov vseh solskih zavodov. večino upravlja verske ustanove, v zadnjem času pa je opaziti porast sol, ki jim je edini cilj dobičkonosnost. Se do pred nekaj leti je država nakazala zasebnim solam 40 milijard lir letno, lani je višina prispevkov narasla ze na 240 milijard lir, letos pa se za dodatnih 110 milijard lir. Pri tem je omejen tudi protislovnost: zagovorniki zasebnih sol se po eni strani borijo za liberalizacijo tržišča in nasprotujejo podpornim posegom države, po drugi strani pa zahtevajo, naj prav država z javnim denarjem podpira zasebne sole.

Danes zvečer javno srečanje v Bazovici

Vzhodnokraški rajonski svet se je odločil, da se bo raznih odprtih vprašanj, s katerimi se soočajo vzhodnokraske vasi, lotil ob neposrednem soočanju s prebivalstvom teh vasi. Prvo takšno srečanje bo danes ob 20. uri v dvorani župnijskega doma v Bazovici. Govor bo seveda predvsem s problemi, ki jih najbolj občutijo bazovski občani, dotaknili pa se bodo tudi drugih vprašanj, ki zadevajo širše območje in siršo problematiko. Na drevisnje srečanje so tople vabljeni vsi Bazovci.

ZAHVALA

Odbor sekcije VZPI - ANPI Prosek - Kontovel se zahvaljuje vsem, ki so na katerikoli način prispevali k nadvse uspešni proslavi 50-letnice odkritja spomenika padlim v NOB na kontovelskem pokopališču. Predolgo bi bilo naštevati vsakega posebej, odbor pa čuti za svojo dolžnost, da se posebej zahvali Godbenemu društvu Prosek - Kontovel, moskemu pevskeemu zboru »Vasilij Mirk«, nosilcem praporov in vencev, članom mladinskega krožka »Jaka Stoka«, tabornikom Rodu Modrega vala, mlademu Matjažu Rustji za brežibno povezovanje programa in njegovim mladim recitatorjem, recitatorjema Zvonki Gustin - Repel in Liviju Albiju, slavnostnima govornikoma Jožetu Korenu in Arturu Calabrii za učinkovito osvetlitev pomena NOB in velicine padlih za svobodo, predstavniku ANED Richardu Gorjupu - Dinciju za ureditev razstave o nacističnih taboriščih in Jani Ban - Pertot za poštvalno sodelovanje. Posebej gre zahvala se predstavnikom medobčinske obalno - krasne organizacije ZZZB, njenemu predsedniku Emilu Skrlju in tovaršem za udeležbo ter seveda vsem, ki so se tako množično udeležili svečanosti.

Predsednik sekcije VZPI - ANPI Mario Brščik

Suplenti: plače bodo prejeli šele decembra (ali januarja)

Na ponedeljkovem občnem zboru Sindikata slovenske sole je tajnica Melita Valic med vprašanji, ki tudi letos zuliho solnike, omenila novo križevno pot suplentov, ki od začetka solskega leta se niso prejeli plač. O zadevi je včeraj solski sindikat CGIL izdal tiskovno sporočilo, v katerem ugotavlja, da se letos ponavljajo stare težave. Lani so se na skrbništvu, na ravnateljstvu pokrajinske zakladnice in na ministrstvu izgovarjali, da so zamude pri izplačevanju plač nastale zaradi spremembe načina plačevanja. Letos vračajo krivdo drug na

drugega. Pokrajinska zakladnica je sindikalnim predstavnikom potožila, da ji je solska administracija zelo kasno posredovala pogodbe s suplenti. Zaradi »tehničnih operacij« ji zato ne bo mogoče plačati suplentov pred decembrom, nekateri pa bodo prejeli plačo za delo, ki so ga bili opravili septembra šele januarja.

Solski sindikat CGIL je opozoril se na drug »denarni zaplet«. Nekaterim suplantom niso se izplačali lanskega dopusta, obstajajo pa tudi suplenti, ki se čakajo na poravnavo dopustov v solskem letu 1995/96.

NOVICE

Ugovori k dolinskemu regulacijskemu načrtu

Uprava občine Dolina sporoča, da bo jutri, ko zapade rok za predložitev pripomb in ugovorov k splošni varianti st. 14 k občinskemu regulacijskemu načrtu, sprejemni urad (protokol) odprt neprekinjeno od 8.30 do 18. ure.

Ruski filmi se poslavljajo

V gledališču Miela se bo danes zaključil prikaz najnovejše ruske filmske produkcije. Ob 18. uri bo okrogla miza, ob 19.30 bodo predvajali Predsednika in njegovo zeno, ob 21.30 uri pa Muslimana.

Zeleni o »začasnih« parkiriščih

Danes ob 18. uri bo v dvorani hotela Continentale v Ul. S.Nicolò 20 javno srečanje, ki ga prirejajo Zeleni, o novih »začasnih« parkiriščih, ki jih je pred nedavnim tržasko občina uvedla v Terezijanski četrti, in o splošni politiki prevoza v mestnem središču. Srečanja se bodo udeležili predstavniki Zelenih v železnem in tržaskem občinskem svetu ter zastopniki naravovarstvenikov, ki se ne strinjajo s ponovnim odpiranjem prometu območij, ki so že več let predvideni za pešce.

Predavanje Evropskih dialogov

Tržaski župan Riccardo Illy in železni odbornik za zunanje odnose Isidoro Gottardo se bosta udeležila z nekdanjim evroparlamentarcom Giorgiom Rossettijem današnjega zaključka ciklusa predavanj za solnike, ki jih je priredilo združenje Evropski dialogi. Predavanje bo ob 16. uri v dvorani liceja Dante in bo namenjeno vlogi Trsta in dežele Furlanije-Julijske krajine v Evropi.

SLOVESNOST NA SKGZ

Jubilej Silvane Malalan

So jubileji, ki zaradi osebnih vrtilin in zaslug slavljenca zaslužijo vso pozornost. Tak lep življenjski jubilej je v ponedeljek slavila Silvana Malalan, dolgoletna tajniska moč zamejske organizacije SKGZ in se prej aktivne uslužbenke naposredno po vojni Pokrajinskega narodnoosvobodilnega odbora, potem pri podjetju UJVOD, nekaj let na generalnem konzulatu SFRJ v Trstu, od leta 1955 do upokojitve leta 1987 pa pri SKGZ. Na tržaskem sedežu so se za to priložnost okrog nje zbrali iz ožjem krogu nekateri prejšnji in sedanjí člani vodstva SKGZ iz Gorice in Benecije. O Silvanini življenjski navezanosti na organizacijo, o njeni veliki poštvalnosti in delovni vni, natančnosti in strogosti pri opravljanju odgovorne in največkrat nelahke službe, ne nazadnje o njeni človeški prijetnosti, prijaznosti in razumevanju do vseh in za vse, sta spregovorila sedanjí

predsednik SKGZ Rudi Pavšič in dolgoletni član vodstva in zdaj član železnega tajništva Viljem Cerno, ki je se posebej izpostavil pozornost, ki jo je Silvana namenjala Beneski Sloveniji.

Oba sta ji obenem z zahvalo njeno več kot 30-letno zvestobo SKGZ, zazelela se dolgo življenje, vsi skupaj pa so ji nazdravili z napitnico na cimboljše počutje s prijetnem zadostjenju, da se je posteno žrtvovala za skupnost.

VČERAJ-DANES

Danes, CETRTEK, 20. novembra 1997
VLADIBOJ

Sonce vzide ob 7.17 in zatone ob 16.25 - Dolžina dneva 9.08 - Luna vzide ob 22.41 in zatone ob 12.17

Jutri, PETEK, 21. novembra 1997
MARIJA

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 4,4 stopinje, zračni tlak 1011,8 mb narasča, veter 37 km na uro vzhodnik, vlaga 49-odstotna, nebo skoraj jasno, morje razgibano, temperatura morja 14 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Manuel Franza, Lorenzo Gallo, Agnese Sanzin, Laura Glionna, Alice Degrassi.

UMRLI SO: 67-letna Mirella Cattunar, 87-letna Paulina Sevastopulo, 80-letni Udalrico Dolfi, 65-letni Severino Calzi, 87-letna Cristina Palmieri, 88-letna Stefania Stefani, 60-letni Romano Rismondo, 87-letna Ada Iakus, 64-letni Antonio Campanella, 67-letni Romano Caucci, 74-letna Odetta Coslovich.

LEKARNE

Od TORKA, 17. do SOBOTE, 22. novembra 1997
Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Largo Sonnino 4 (tel. 660438), Ul. Alpi Giulie 2 (tel. 828428), Milje - Mazzinijev dvored 1 (tel. 271124).

Sesljan (tel. 208334) - s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Largo Sonnino 4, Ul. Alpi Giulie 2, Trg S. Giovanni 5, Milje - Mazzinijev dvored 1.

Sesljan (tel. 208334) - s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOCNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg S. Giovanni 5 (tel. 631304).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 -

TELEVITA
Urad za informacije KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 573012.

Zdravstvena dežurna služba

Nocna služba od 20. do 8. ure, tel. 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

HITRA POMOČ TEL. 118.
Telefonska centrala KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - 20.10, 22.15 »Carne tremula«, r. Pedro Almodovar, i. Francesca Neri, Angela Molina.

EXCELSIOR AZZURRA - 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Innocenza infranta«, i. Liv Tyler.

EXCELSIOR - 16.45, 18.35, 20.25, 22.15 »Fuochi d'artificio«, r. L. Pieraccioni.

AMBASCIATORI - 15.45, 17.50, 19.55, 22.15 »Il quinto elemento«, r. Luc Besson, i. Bruce Willis.

NAZIONALE 1 - 15.40, 17.45, 19.55, 22.15 »Speed 2 - Cruise Control«, i. Sandra Bullock.

NAZIONALE 2 - 15.30, 17.40, 19.55, 22.15 »The Peacemaker«, i. George Clooney, Nicole Kidman.

NAZIONALE 3 - 15.30, 17.40, 19.55, 22.15 »Ipotesi di complotto«, i. Mel Gibson, Julia Roberts.

NAZIONALE 4 - 15.30, 17.45, 19.55, 22.15 »L. A. Confidential«, i. Kim Basinger, Kevin Spacey. Zadnji dan.

MIGNON - 16.00, 22.00 »Quella viziosa erotica di mia moglie«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

CAPITOL - 15.45, 17.50, 19.55, 22.10 »Air Force One«, i. Harrison Ford.

ALCIONE - 18.00, 20.00, 22.00 »Hana-Bi«, r. Takeshi Kitano.

nuova banca di credito di trieste
nova trzaska kreditna banka

DTTZG ŽIGE ZOISA,

ob 250. obletnici rojstva barona Žige Zoisa,

VABINA

SLAVNOSTNO AKADEMIMO

ki bo jutri, 21. 11. 97, ob 20. uri
v Kulturnem domu, Ul. Petronio 4.

Dramski, glasbeni in znanstveni prikaz
te vsestranske osebnosti bodo oblikovali
priznani umetniki in kulturniki

PRIREDITVE

SLOVENSKI KULTURNI KLUB (Ul. Donizetti 3) vabi v soboto, 22. t.m., ob 18.30, na ogled filma Jerry Maguire (igra Tom Cruise).

SKD PRIMOREC ima v gosteh Malo trzasko kaba-retno bando z igrjo »Tierra, dentiera y libertad« v soboto, 22. t.m., v Ljudskem domu v Trebčah. Izrabite priliko, ker je to zadnji njihov nastop.

KD KRASNO POLJE - Grocana - vabi v soboto, 22. t.m., ob 20.30 v Srenjsko hišo na Gročani na celovečerni koncert Trzaska leta okteta.

ZVEZA KULTURNIH ORGANIZACIJ Nova Gorica bo v soboto, 22. in v nedeljo, 23. t.m., pripravila Revijo pihalnih orkestrrov Goriske. Na sobotni reviji, ki bo v Kulturnem domu v Novi Gorici ob 20. uri bodo nastopili: Pihalni orkester »Kras« Doberdob, Pihalni orkester Vogrsko, Goriski pihalni orkester Nova Gorica in Big band GD »Nova« Nova Gorica. V nedeljo, ob 16. uri pa se bodo v Delavskem domu v Desklah predstavili: Pihalni orkester PD »France Bevk« Prvacina, Pihalni orkester »Goriska Brda« Dobrovo, Mladinski pihalni orkester GD »Nova« Nova Gorica in Pihalni orkester DPD »Svoboda« Anhovo.

SLOVENSKA GLASBENA SOLA - Koncertna pobuda Rojan vabi na 2. jesensko glasbeno srečanje mladitih, ki bo v nedeljo, 23. novembra, ob 18. uri, v rojanskem Marijinem domu (Ul. Cordaroli 29). Spored bodo oblikovali učenci, ki obiskujejo nižjo stopnjo glasbenih sol ter že priznani mladit glasbeni poustvarjalci iz nase dežele in iz Slovenije.

KD LIPA iz Bazovice vabi v nedeljo, 23. novembra, ob 17. uri, v kinodvorano na družabni popoldan. Sodelujejo: Tamburaski ansambel KD F. Preseren iz Boljunca in dramska skupina KD Kraski dom z Repentabro z igrjo Vinka Möderdorferja »Stirje letni cas«. Vabljeni!

V NEDELJO, 23. t.m., bo na Brach v Dolini tradicionalno martinovanje in 50-letnica vodovoda. Slovesno sveto maso v cerkvi sv. Martina bo daroval škofov vikar msgr. Franc Voncina ob 14. uri. Po sve-ti masi pri Kuritah na Brach bomo praznovali 50-letnico tamkajšnjega vodovoda. Zapel bo MoPZ Valentin Vodnik in zenska pevka skupina Stu ledi. Za veselo razpoloženje bo poskrbel ansambel Long zlunk. Vabljeni!

SLOVENSKO
STALNO GLEDALIŠČE

A.P. Čehov

TRI SESTRE

Režija Dušan Mlakar

Danes, 20. t.m., ob 16. uri RED I

VZPI-ANPI

Kriska sekcija »Evald Antončič Stojan«
v sodelovanju s PD VESNA

priredi jutri, 21. novembra, ob 17. uri
v Kulturnem domu »Albert Sirk« v Krizu

SREČANJE S FRANCEM BOŽJAKOM

na temo: »Kako s primerno prehrano do zdravja«

Sv. Andreja do Repentabra, danes, 20. t.m., ob 20. uri v Mladinskem domu.

MLADINSKI ODBOR SLOVENSKE PROSVETE (Ul. Donizetti 3) obvesca, da bo tečaj pisne slovenscine na visoki stopnji jutri, 21. t.m., za prvo skupino in v petek, 28. t.m., za drugo skupino tečajnikov. Zacetek ob 20. uri.

VZPI-ANPI - Kriska sekcija »Evald Antončič Stojan« v sodelovanju s PD Vesna priredi jutri, 21. novembra, ob 17. uri v Kulturnem domu »Albert Sirk« v Krizu SREČANJE S FRANCEM BOŽJAKOM na temo: »Kako s primerno prehrano do zdravja«.

KJIZNICA P. TOMAZIC IN TOVARISI - jutri, 21. novembra '97, ob 20. uri srečanje: IVAN ROB - pesnik in prozaist. O njegovem življenju in delu bosta spregovorila pisatelj, Robov vrstnik in prijatelj IGOR TORKAR ter prof. MATJAZ KMECELJ. Od-lomke iz knjige Ivan Rob - življenje in delo bodo brali Drago Gorup, Kostanca Filipovic, Lidija Sosic in Armando Skerlavaj.

SINDIKAT UPOKOJENCEV iz Rocola, ul. Pasteur 3/a, obvesca vse upokojence vclanjene in nevclanjene svojega okrožja, da se udeležijo volitev za odobritev ali neodobritev sindikalnega predloga vladi za socialno reformo. Urnik: vsak dan, razen sobote, od 9. do 12. in od 16. do 18. ure do 26. t.m. Javni zbor o tem bo potekal jutri, 21. t.m., ob 10. uri.

MLADINSKI ODBOR SLOVENSKE PROSVETE vabi vse mlade na udeležbo na 4. STUDENTSKEM SHODU, ki bo v Sentvidu pri Ljubljani v soboto, 22. t.m. Na sporedu bodo sportne igre (zacetek ob 13. uri), predavanje mag. Man-ce Kosir, mladinska masa in ples. Na shod bomo odšli z osebnimi avtomobili. Kdor se želi pridružiti zamejski odpravi, naj se javi na tel. st. 370846 (urad Slovenske prosvete) od pon. do pet. od 9. do 17. ure.

KRD DOM BRISCIKI vabi na tečaj vezenja (stikanja), ki se odvija na društvenem sedezu vsak cetrtek, od 17. do 19. ure.

OPENSKI PETDESETLETNIKI so vabljeni na večerjo k Furlanu, v soboto, 22. t.m., ob 20.30. Prijave pri Magdi (Ulgheri-Pavlat), pri Sonji (Heart) in na tel st 211691 v večernih urah.

KD FRANCE PREŠEREN iz Boljunca vabi na predstavitev nove knjige Borisa Pangerca »Crno zlato«, ki bo v nedeljo, 23. t.m., ob 17. uri v sprejemnem centru gledališca »F. Preseren« v Boljuncu. Knjigo in avtorja bo predstavil pesnik Ace Mermolja. Vabljeni!

VZPI-ANPI Devin-Nabrezina in SKD VIGRED vabita na proslavo ob 50. obletnici odkritja spomenika padlim v NOB, ki bo v nedeljo, 23. t.m., ob 15. uri v Sempolaju. Nastopajo recitatorji SKD Vigred in TPPZ P. Tomazic. Ob pri-liki bo odprta zgodovinska razstava v prostorih bivše konzulte do 30. t.m., od 17. do 19. ure.

DRUSTVO SLOVENSKIH IZOBRAZENECV vabi v ponedeljek, 24. novembra, na večer posvečen stoletnici skedenjske železarne. Na sporedu bodo dokumenti, pričevanja in videoposnetek. Zacetek ob 20.30.

MLADINSKI ODBOR SLOVENSKE PROSVETE opozarja vse mlade na 31. Teoloski tečaj (ciklus predavanj, ki so odprta široki javnosti). Predavanja bodo potekala od 24. do 28. novembra vsak večer ob 19.30 v dvorani Teoloske fakultete, Poljanska 4, v Ljubljani. Vstop je prost, ni se potrebno predhodno prijaviti. Program: dr. Ivan Stuhec (Izberi življenje), dr. Vinko Potocnik (Osvoboditev od strahu ali kako vstati od mrtvih), p. dr. Marko Rupnik (Ce na razpotju zgresim), dr. Walter Maccantelli (Spiritizem, okultizem in satanizem v modernem svetu), p. dr. Christian Gostecnik (Tudi tisto, cesar ne ves, lahko boli), dr. Joze Krasovec (Psalmist na razpotju: odločitev za prerojenje), dr. Boris A. Novak (Etika teže poti), dr. Janez Zorec (Clovek: namen ali naključje), dr. Tone Jamnik (Med pragmaticnim liberalizmom in odgovornostjo za bliznjega), dr. Hanez Mlakar (Realna virtualnost in Božje okolje). Informacije na sedezu Slovenske prosvete, ul. Donizetti, 3, Trst, ali na tel. st. 370846 (urad Slovenske prosvete - od pon. do pet. od 9. do 17. ure).

GLASBENA MATICA TRST vpisuje abonmaje za koncertno sezono 1997/98 vsak dan razen sobote na GM, ul. Manna 29. Informacije od 10. do 12. ure na tel. 418605.

SLOVENSKI KLUB sklicuje redni občni zbor v torek, 25. novembra, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v Gregorčičevi dvorani. Na dnevnem redu poročila, razprava, volitve odbora in razno. Vabljeni vsi, ki bi želeli z drobnim doprinosom odpreti nove možnosti za dialog ob aktualnih vprašanjih.

SKD FRANCE PREŠEREN iz Boljunca prireja v cetrtek, 27. t.m., ob 20.30 v društvenih prostorih gledališca predavanje prof. Sonje Gregori »Tibet, dežela na strehi sveta«. Vabljeni!

40-LETNIKI IZ TRZASKE IN GORISKE!! Obvesčamo vas, da bo nasa nepozabna večerja z glasbo v soboto, 29. novembra 1997, s pricetkom ob 20.30 v restavraciji »Krizman« v Velikem Repnu. Za informacije in vpisovanja nujno telefonirajte na sledeče številke vsak dan od 19. do 20. ure: Karlo Ferfolja (214590), Renzo Milic (327019), Pavel Sosic (201291), Elder Svab (200950), Mariza Santi (228604) in za gorisko Aldo Jarc (0481/78366).

KUD MAGNET prireja likovne tečaje za odrasle v prostorih srednje sole Igo Gruden v Nabrezini v jutranjih, popoldanskih in večernih urah, od novembra do konca aprila. Kdor bi se se želel vpisati naj pohiti. Na razpolago je še nekaj mest za tečaj strukture likovne govorice, ki ga bosta vodila slikarka Ani Trejak in grafični oblikovalec Leonardo Calvo, ter za keramično delavnico Anice Pahor. Vse potrebne informacije lahko dobite na tel. st. 220680 ali 220202.

SLOVENSKO DOBRODELNO DRUSTVO v Trstu razpisuje svoje enajsto Studijsko stipendijo iz sklada »Mihael Flajban«. Stipendija bo znasala 3.000.000 lir za prvi letnik in 2.500.000 lir za vsako nadaljnje leto redne studijske dobe, v kolikor bo dobitnik zadostil pogojem pravilnika. Stipendija je namenjena slovenskim zamejskim visokosolcem, ki se bodo vpisali na univerzo v akademskem letu 1997-98. Podrobnejša pojasnila dobite na sedezu Slovenskega dobrodelnega društva v Trstu, ulica Mazzini 46/I, tel. 631203, ob cetrtkih od 16. do 18. ure. Rok zapade 30. novembra 1997.

SO SPDT prireja novoletno zimovanje, od 26. 12. do 2. 1. 1998, v Alleghe (smučarski center Civetta). Vpisovanje na ZSSDI, ul. sv. Franciska 20, tel. 635627.

SLOVENSKI DIJASKI DOM »Srečko Kosovel« obvesca, da je v teku vpisovanje za zimovanje, ki bo potekalo od 27. 12. 97 do 3. 1. 98 v KRANJSKI GORI. Zimovanja, na katerem bo tudi organiziran tečaj smučanja za zacetrnike in najmlajše, se lahko udeležijo otroci od 6. do 18. leta starosti. Morebitne informacije dobite v upravi dijaskega doma, ul. Ginnastica 72; tel. 573141 ali 573142.

SKLAD MITJA CUK obvesca, da je vsak terek, petek in sobota na razpolago svetovalnica za vzgojo in razvoj. Informacije od ponedeljka do petka na st. 212289 v dopoldanskem casu.

SK DEVIN obvesca, da je se nekaj prostih mest, v okviru noveletnega zimovanja od 1. do 6. januarja '98 v smučarskem srediscu Falcade. Informacije nudi tajništvo, vsak večer na tel. 2916004.

SK BRDINA sporoča, da je možno vpisovanje za zimovanje na mariborskem Pohorju se v ponedeljek, 24. novembra od 20. do 21. ure in v ponedeljek, 1. decembra, od 19. do 21. ure.

na sedezu kluba - Proseka ul. 131 Opcine, tel.: 212859.

ŠOLSKE VESTI

RAVNATELJSTVO ZNANSTVENEGA IN KLASICNEGA LICEJA »F. PRESEREN« sporoča, da bodo v solskih prostorih popoldanske govorilne ure v ponedeljek, 24.11.97 (za trienij znanstvenega liceja), ter v petek, 28.11.97 (za bienij in klasicno) od 18. do 20. ure.

DTTZG »Žige Zoisa« vabi jutri, 21. 11. 1997 ob 20. uri v Kulturni dom, ul. Petronio 4, na proslavo ob 250. obletnici rojstva barona Žige Zoisa.

URAD SINDIKATA SLOVENSKE SOLE, Ul. Carducci 8, posluje vsak terek in cetrtek, od 16. do 17.30.

MALI OGLASI

tel. 040-7796333

V CENTRU SESLJANA dajem v najem pisarno 80 kv.m. Tel.: 299755.

PRODAM za avtomobil mercedes 200E verige ter kompletne gume za sneg v zelo dobrem stanju. Tel. 040/327240.

PRODAJAMO drva za kurjavo. Tel (0481) 884161 v večernih urah.

GOSPA nudi pomoč kot hisna pomocnica. Tel. 040/280761.

PO IZJEMNO NIZKI CENI prodam komplet smuci in smučarskih čevljev st. 38. Zainteresirani naj telefonirajo v večernih urah med 20. in 21. uro, na tel. st. 040/417120.

ZAPOSILIMO mizarja ali vajenca. Izdelujemo in montiramo lesene strehe. Tel. st. 040/228877.

FRIZERSKI SALON CECILIA Melchionna v Boljuncu nudi v novembru in decembru, ob prvi obletnici delovanja v novem salonu, strankam izredno priloznost - friziranje po 10.000.- lir.

ISCIMO VESTNEGA vajenca oz. vajenka za slasticarno. Tel. 213055.

PRODAM 3 leta star Audi 100 S4 turbo 2200. Tel. 0330405836.

TRGOVSKO PODJETJE s pohistvom PUPIS s.r.l. - Sesljan isce urnega mladencica za vskladiscenje, razvoz in montažo pohistva. Poleg z zakonom določenih pogojev kandidat mora izpolnjevati se naslednje: znanje italijanskega in slovenskega jezika - imeti sofersko dovoljenje B kategorije - spretnost v uporabi rocnega orodja mizarske stroke - znanje za ispostavljenje primopredajnih dokumentov za blago v prevozu in skladiščenju. Gre za delovno razmerje s polnim delovnim casom za določeno in nedoločeno dobo, ostalo po dogovoru. Pisne ponudbe poslati na Pupis s.r.l. 34019 - Sistiana, S.S. 14, st. 59/B, za razgovor po telefonu 040-299269.

ISCIM v okolici Trsta, stanovanje v najem, z dvema spalnicama in veliko kletjo, brez centralnega gretja, 90 kv. m., za priblizno 600.000 lir mesečno. Tel. 363303 ali 373812.

COS PINKA TOMAZICA v Trebčah potrebuje rabljene pisalne stroje. Prosimo zasebnike, podjetja in ustanove, ki bi rade odstopile se delujoce stroje, naj nas poklicejo od ponedeljka do petka, od 8.15 do 16.15 na st. 214300. Ze v naprej se vam zahvaljujemo.

PRODAM zemljišče ob robu Brd s 500 trtami in njivo. Informacije na tel. (0481) 884107.

MIRIAM IN PETRA obvescata cenjene stranke, da sta prevzeli trgovino s sadjem in zelenjavo na trgu Giotto. Vljudno vabljeni!

PONUJAM RESNO in neodvisno možnost za za-

poslitev v prostem casu. Ne gre za prodajo po hisah. Svoje ponudbe z osebnimi podatki in telefonsko številko naslovite na postni predal st. 38, 34018 - Dolina. Ponudba velja tudi za slovenske državljane.

V NEDELJO, 9. NOVEMBRA je v Brdih zbežala se precej velika črno-rjava koza z dolgimi rogovi. Ce jo kdo vidi, prosimo, da poklice na tel. st. 0481/884097.

PRODAM STEDILNIK z napravo za ogrevanje grelcev na vodo, v dobrem stanju. Tel. 228547.

PRODAM pralni stroj Zanusi, inox, zmogljivost 10 kg, deluje z elektricnim tokom 220 in 380 V, v dobrem stanju. Tel. 228547.

17-LETNO DEKLE z opravljenim tečajem za frizerke isce delo v salonu. Tel. 392347.

ISCIM malo prikolico za traktor. Tel. 226568.

V DOLINI dajemo v najem pritlicne prostore primerne za urad ali skladišce. Tel. 228519, od 13. do 14.30.

PRI KUKUKOVH v Doberdobu so odprli agriturizem. Zaprto ob torkih in sredah. Tel. 0481-78140.

OSMICO je v Nabrezni st. 8 odprl Usaj.

OSMICO je odprl Colja Jozko, Samatorca 21.

MILIC V ZAGRADCU je odprl kmecki turizem. Zaprto ob torkih. Tel. 229383.

KMECKI TURIZEM sta odprla Slavko in Elvira Svava, Trnovca 14, tel. 200898.

OSMICO je v Borstu odprl Igor Barut.

OSMICO je odprl v Dolini Mario Zerjal.

PRISPEVKI

Ob 10. obletnici smrti dragega, nezabnega brata Iva Tence daruje Ljuba z mozem Frankom 50.000 lir za spomenik padlim v NOB v Krizu.

V spomin na dragega Sergia Vatovca darujejo teta Cvetka in družina Doljak 50.000 lir za SKD Slavec.

Ob 2. obletnici smrti drage mame Ljudmile Tavceri vd. Arban daruje Isa 30.000 lir za SPDT in 30.000 lir za SKD Barkovlje.

Sekcija VZPI-ANPI Borst-Zabrezec se klanja spominu Viktorja Hlaja s hvaleznostjo za njegovo sodelovanje v borbi in v po-vojnem casu, izreka sorodnikom iskreno sozalie in daruje v ta namen 200.000 lir za interni oddelek izolske bolnisnice.

Namesto cvetja na grob soborca in prijatelja Vitka Hlaja darujeta Anica in Diko iz Borsta 100.000 lir za interni oddelek izolske bolnisnice.

V spomin na Marijo Orel vd. Jerina darujeta Irma in Egon 100.000 lir za SD Polet.

V spomin na gospo Marijo Orel vd. Jerina darujejo Ingrid, Elda in Livio Vignini 50.000 lir za SPDT.

20. 11. 1987 20. 11. 1997

Ob deseti obletnici smrti dragega brata

Iva Tenceta

se ga z ljubeznijo vedno spominja

sestra Ljuba z mozem Frankom

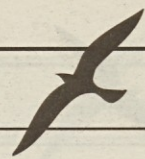
Trst, 20. novembra 1997

CARSO

di Giral di R.

NABREŽINA - Trst
Trg Sv.Roka 105

električni material • svetila • kit za avtomatizacijo dvoriščnih vrat • domofoni • brezžicne alarmne naprave • štedilniki na drva in okrasne peči • elektrogospodinski stroji • audio in video material

TRST / TORKOV KONCERT V ROSSETTIJU

Navdušujoč stari in novi De André

Teksti so poezija, večja pozornost glasbi

Chansonnier oz. umetnik chasona, ker se njegova poezija predstavlja v obliki petja. Tako je o Fabriziu De Andreju zapisal Mario Luzi v knjigi, ki je izšla na začetku tokratne daljše turnee ene najbolj pomembnih in istocasnno svojstvenih osebnosti italijanske avtorske popevke. Zato so prav njega kot prvega postavili pod drobnogled strokovnjaki raznih umetniskih zvrsti (ob tej priložnosti se je Luzi oprostil, ker ga prej sploh ni poznal) in vecrocno ustvarili knjigo Fabrizio De André - Accordi eretici, ki sta jo uredila Romano Giuffrida in Bruno Bigoni. Na predstavitvi knjige De Andreja ni bilo, ker ga je turneja že popeljala na Sicilijo, vendar pa na koncertih rad pokomentira »cast«, ki ga je doletela kot »prvega strokovno obravnavanega kantavtorja«, se z večjim zadovoljstvom pa naglasi dejstvo, da so tej glasbeni zvrsti le namenili nekaj pogobljenih pozornosti.

O tem je z izbranimi besedami (De André ze v govoru pokaže, da je mojster besede) spregovoril tudi na torkovem koncertu v trškem gledališču Rossetti (foto KROMA). Tudi v Trstu - kot na vseh dosedanjih postajah njegove turnee - ga je pričakala množica navdušencev vseh starosti, ki se prav gotovo ne sprašujejo, če je De André v večji meri pesnik ali glasbenik oz. če je oznaka kantavtor zanj pretežna. Za njih je Fabrizio De André, ki je kot izvajalec v odlični formi, saj njegovi koncerti v povprečju trajajo tri ure, glasnik včerajšnjih in tudi današnjih dni. Res je, kot je rekel tudi sam, da je zadnje case njegova glasba bolj dodelana, medtem ko so bile v prvih letih, v »letih čistega navdušenja«, osrednjega pomena besede, glasba pa je bila bolj v oporo povedanega. Danes so njegovi teksti se vedno poezija, glasba pa veliko bolj prefinjena, dopadljivo začinjena z etno zvoki, ki se predvsem

navezujejo na mediteransko tradicijo z arabskimi odtenki. Tudi starejše skladbe so na novo prirejene, tako da je tudi glasbeni del zaznavnejši.

V Trstu je De André z glasbeniki, med katerimi je bil tudi njegov sin Cristiano, in skupino vokalistk, med temi je tudi hči Luvi, najprej predstavil tri skladbe z albuma Crèuza de mä ('84), nato pa kar devet z najnovejšega, ki ga je pripravil v sodelovanju z Ivanom Fossattijem. Kot je že sam napovedal, sprehod po pesmih z albuma Anime salve ni bil zelo zabaven oz. breskrben, vendar pa je nedvomno dokazal, da zna De André tudi v teh casih zanimivo »pripovedovati v pesmi«, kot je znal že kakšno desetletje

nazaj. Začetek drugega dela je Fabrizio De André prepustil sinu Cristianu, ki je predstavil dve svoji pesmi, nakar je prislo na vrsto nekaj skladb z albuma La buona novella iz leta '70. In za konec »stara kljuseta«, kot jih je dobrotljivo-ironično imenoval De André, ki je odpel nekaj svojih najbolj znanih »petih pripovedk«. Z njimi je publiko se bolj navdušil, vendar ne povsem potesil, tako da je med drugimi dodatki moral odpeti se nepogresljivo in cudovito Marinello. Kdor je koncert zamudil ali ni prisel do vstopnice, ima v deželi se eno možnost, saj bo De André, po vsej verjetnosti z istim programom, nastopil 17. decembra v Vidmu. (bip)

LJUBLJANA / DVOJNI ZVEZEK REVIJE BOREC

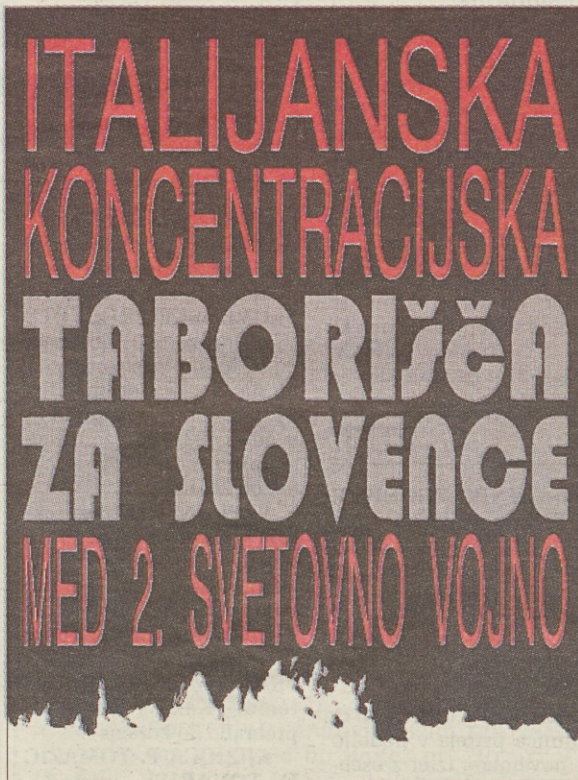
Dopolnjena knjiga o italijanskih taboriščih

Prinaša še več podatkov kot Jezernikova knjiga

Pred trinajstimi leti je v Ljubljani izšla zajetna knjiga dr. Bozidarja Jezernika z naslovom »Italijanska koncentracijska taborišča za Slovence med 2. svetovno vojno«. Druga izdaja, ki je izšla letos kot dvojni zvezek revije Borec, ima nad 400 strani, je dopolnjena z novimi viri, v glavnem neobjavljenimi, in je nastala, kot piše avtor, na podlagi večletnega skrbnega zbiranja ohranjenih dokumentov in pričevanj nekdanjih internirancev ter ob vsestranskem sodelovanju taboriščnih odborov Rab in Gonars. V knjigi so objavljena dela, ki so doslej izšla na to tematiko, omenjeni so tudi zbrani dokumenti in se zlasti pričevanja internirancev, ki jih hranijo v arhivih.

Kako to, da je ponatis oziroma druga izpolnjena izdaja izšla v tem času, že skoraj šestdeset let po takratnih dogodkih, ko je dober del, če ne že večina takratnih taboriščnikov na Rabu, v Gonarsu, Viscu, Trevisu, Padovi, Reniciju in drugod že umrla? Odgovor nam je dala novinarka Mojca Drčar Murko v spremni besedi. Predvsem italijanska javnost ne pozna ne dejstev ne števil. Vsi vemo najbrž vse o nemških taboriščih, o nemškem preganjanju Židov, o italijanskih dejanjih na tem področju pa svetovna javnost ne ve ničesar.

V Gonarsu domaćini vedo le toliko, da je na tamkajšnjem pokopališču kostnica, v kateri so zbrani ostanki nad 400 moških, žena in otrok s slovenski-

mi in hrvaškimi imeni, ki so umrli v tamkajšnjem taborišču. Le starejši se spominjajo, da so blizu vasi med vojno bile barake. Najbrž se bodo teh taborišč spominjali tudi ljudje v drugih krajih, kjer so bila ta taborišča. Vsa ostala italijanska javnost pa ne ve ničesar, se zlasti ne, da je ta taborišča upravljala redna kraljeva vojska, torej ne fasistična milica. Tudi zaradi tega ne, ker v raznih filmih vidimo »humanitarno« nemške esesovce in »dobre« pripadnike nemškega Wehrmachta.

Slovenci smo večkrat brali spise o italijanski vojaški oblasti v ljubljanski pokrajini, kjer se je kraljeva vojska obnašala zelo surovo. Tudi v italijanskem jeziku je pred

nekaj leti izšla knjiga dr. Ferenca o italijanski zasedbi dela Slovenije, a je zal ostala le domena ozkega kroga zgodovinarjev. Javnost ni bila z njo seznanjena.

Kraljeva vojska je ljudi spravljala v taborišča, da bi »očistila« nekatera področja. Od časa do časa, to beremo tudi v sedaj izdani knjigi, so interniranci smeli nazaj domov, najscesje pod pogojem, da so se včlanili v oborožene oddelke, ki so orožje dobivali od italijanske okupacijske oblasti.

Na italijanski strani se že vso povojno dobo veliko govorilo o ljudeh, ki so jih brez procesa že med vojno ali po njej postrelili slovenski ter hrvaški partizani. Nekako

do lanskega leta je bila ta teza monopol desnice, zadnje pa se je takšno mnenje razširilo, in sicer tudi med silami, ki so danes na krmilu države. Vsem zagovornikom omenjene teze bi svetovali, naj pogledajo v arhive obrambnega ministrstva, v katerih bi lahko ugotovili, kaj se je dogajalo v zasedeni in priključeni ljubljanski pokrajini in Dalmaciji.

Ne bom se spuščal v podrobno oceno knjige, ki jo priporočam v branje ne le starejšim, ki so marsikaj tega, kar je v njej napisano, tudi sami okusili na lastni koži, marveč predvsem mladini, da bo vedela, kaj se je pri nas dogajalo med drugo svetovno vojno.

Vendar naj mi avtor dovoli nekaj opazk. Na koncu knjige je objavljen dolg seznam žrtv taborišča na Rabu. Skoda, da ni v knjigi tudi seznama žrtv taborišča v Gonarsu, več kot 400 jih je, katerih imena so, če me spomin ne vara, vklesane na grobnici v tem fur-lanskem kraju. V knjigi so objavljeni tudi razni italijanski vojaški dokumenti, a žal, skoraj vsi, samo v slovenskem prevodu. Ker bi bilo prav, da bi se z originalom seznanili tudi italijanski bralci, bi bilo najbrž prav vse te dokumente objaviti v italijanskem jeziku. In se nekaj: prav na koncu knjige je povzetek, a žal spet le v slovenscini in angleškem jeziku. Iz že prej omenjenih razlogov bi bil potreben oz. že kar nujen tudi italijanski izvleček.

Marko Waltritsch

AREZZO / TEKMOVANJE

Pozitivna izkušnja za zbor, ki delujeta v okviru GM

V toskanskem mestu Arezzo je bilo v soboto, 15. novembra, 14. državno tekmovanje pevskih zborov. Med 15 zbori, ki so se ga udeležili, sta bila tudi Zenski pevski zbor Glasbene matice in zbor Jacobus Gallus (oba zbora delujeta v okviru Glasbene matice). Zbora sta za svoj nastop prejela 172, 17 točk in 4. mesto v kategoriji moskih in zenskih zborov ter 162, 50 točk in 8. mesto v kategoriji mešanih zborov. Na tekmovanju je nastopil tudi tržaski moski zbor Max Reger, ki je zasedel 3. mesto. Prvih nagrad niso podelili.

ZPZ Glasbene matice je pod vodstvom Tamare Staneše izvedel spored, ki je vseboval obvezno skladbo Sub tuum praesidii Giovannija Pierluigija Da Palestrine, nato pa še Der Wassermann Roberta Schumanja, Koprive in Tre canzoncine triestine Pavleta Merkuja ter Quot sunt apes Zdeneka Lukasa. Zbor Jacobus Gallus je pod vodstvom Janka Bana izvedel obvezno skladbo, Palestrinovo Gaudent in coelis, nato Ave maris stella Edvarga Griega ter Balado o narodu. Parcè a mi Signor? in Il Re è nudo Pavleta Merkuja.

Kljub nekoliko nizkemu točkovanju in uvrstitvi, je treba nastop nasih zborov oceniti kot pozitivno izkušnjo, zlasti za Zenski pevski zbor Glasbene matice, ki je solidno izvedel svoj spored. Dobro se je odrezal tudi zbor Jacobus Gallus, čeprav se je zaradi nekaterih nevsčenosti uvrstil nižje. Vendar je temu botrovala tudi utrujenost pevcev, saj je zbor nastopil v poznih večernih urah, krepko po enajsti uri zvečer.

Za konec je treba še omeniti, da se je zbor Jacobus Gallus na svoji poti domov v nedeljo, 16. t.m., ustavil v kraju Marzabotto, znanem po tem, da so tam leta 1944 nacistični okupatorji zagrešili pokol nad tamkajšnjim Prebivalstvom. Po sprejemu na županstu so si pevci ogledali tudi mavzolej, kjer počivajo ostanki žrtv. Tam je zbor tudi zapel dve pesmi.

BOLOGNA / ZAŠČITA OKOLJA

Razstava vinjet in druge pobude

V Bologni, v starem delu znotraj obzidja, se nahaja pravo središče dvokolesnih vozil: motornih ali pa koles manjših in večjih velikosti. Obcutek imas, da je avtomobil redkost in da je mesto pravzaprav namenjeno samo vozilom na dveh kolesih. Bologna je eno redkih italijanskih mest, v katerih je stari del mest večinoma zaprt avtomobilom. Kolesar se čuti popolnoma varnega, ko se vozi po ozkih ulicah pod značilnimi oboki. Lahko bi torej to mesto preimenovali v italijansko prestolnico koles.

In prav v Bologni so 18. oktobra v ekološkem duhu slovesno odprli razstavo satirčnih eko - stripov pod geslom Zeleni oblaki svincniki za zaščito okolja. Razstavo je podprlo občinsko odborništvo za okolje (in za politike mladih) pod pokroviteljstvom ministrstva in skrbništva za solstvo. Na ogled so dali 100 izvornih tablic, ki so jih izoblikovali v zadnjih petnajstih letih največji umetniki italijanskega stripa (Altan, Bucchi, Lunari, Andrea Pazienza...), in približno dvajset

neobjavljenih vinjet na temo mestnega onesnaževanja.

V preteklem solskem letu so se poleg umetnikov italijanskega stripa ukvarjali z ekološko tematiko tudi dijaki nekaterih italijanskih nižjih srednjih sol iz Bologne, iz Lodijs, iz Milana, iz Piacenze in iz Parme. Pobude glede onesnaževanja okolja se je udeležilo kar dva tisoč dihalov iz stodesetih razredov. S pomočjo zemljevidov, topografskih kart, tlorisov so v solskih klopih preučevali ekološko stanje mestne okolice.

V Bologni je projekt oblikovala nizja srednja sola Fioravanti Testoni v sodelovanju z univerzo. V razredu so snemali različne televizijske spote, v katerih dijaki pozivajo meščane k pametnemu razvrščanju smeti v sprotovanju do narave. Tudi nizja srednja sola Galilei iz Casalecchia se je zavzela za ekološki problem, ki se dotika vseh nas. Dijaki so bodisi v soli bodisi doma odlagali smeti v različne kose glede na njihovo sestavo. Diferencirano zbiranje smeti je bilo prava domaća naloga, katere so se dosledno loti-

li dijaki ter ostali domači člani. Vsak dijak je doma namestil 4 različne zbiralnike za smeti: eden je bil namanjen steklenim odpadkom, drugi papirnatim, tretji plastičnim, četrti pa pločevinkam. Otroci so skrbno opozarjali in svarili starše na pomen diferenciranega zbiranja smeti. Slo se je za nekako prevzgojo odraslih. Poleg tega so dijaki intervjuvali somesčane glede njihovega odnosa do okolja. Odkrili so, da večina ljudi ne odnasa smeti v primerne zbiralnike ne iz nekeke trmaste brezbrčnosti, pač pa predvsem iz praktičnih razlogov; intervjuvanci so trdili da so zbiralniki po navadi razmeščeni daleč od stanovanjskih poslopj.

Dijaki so s pomočjo teh pobud pretehtali življenjsko važnost varstva ekosistema in zaznali premalo zanimanja in zavzetosti ljudi od tega dobesednega uničevanja okolja. Predočili so nam, da je prispevek vaskogar izmed nas neizmerne važnosti. Marsikdaj nalagamo vso krivdo na siršo raven: na državne osebnosti, na institu-

cije in se tako cutimo opravičeni pred svetom. Tepobude, pozivi dijakov, umetnikov italijanskih stipov nam dokazujejo, da se nihce ne more izmikati globalnemu groženju izumiranja zemeljskega ekosistema. Vsakdo izmed nas lahko skuša preprečiti ali vsaj zaustaviti katastrofo tudi s svojim osebnim prizadevanjem diferenciranega odlaganja odpadkov. K temu nas pozivajo dijaki, to je sporočilo razstave Zeleni oblaki, to nam tragi-komično prikazujejo stripi Andrea Pazienze. Razstava, ki bo na ogled v Bologni do 16. novembra, nas seznana s tagičnostjo ekološkega stanja našega planeta. Obiskovalcu se porajajo vprašanja: zakaj ne bi tudi jaz namestil različne kose za smeti? Zakaj ne bi s skromnim prispevkom omogocila ohanitev naravnega okolja in tako skusala zagotoviti zdravo življenje bodocim generacijam?! Ali ne bi tudi njim omogocila se brezskrbno kolesariti po mestnih ulicah brez varovalnih mask na obrazu?!

Marta Mamolo

IRAK-OZN / S KOMPROMISNIM RUSKIM PREDLOGOM

V Ženevi iščejo časten izhod iz zalivske krize

Strah pred obnovo iraškega kemičnega in biološkega orožja

ZENEVA - Sef ruske diplomacije Jevgenij Primakov je včeraj kot prvi prispel v Ženevo, kjer je bilo ponoci srečanje med zunanji ministri starih od petih stalnih članic Varnostnega sveta OZN. Jevgenij Primakov za Rusijo, Hubert Vedrine za Francijo, Robin Cook za Veliko Britanijo in Madeleine Albright za ZDA so pregledali nacrt ruskega predsednika Borisa Jelcina za mirno in diplomatsko rešitev zalivske krize. Ameriška državna sekretarka Albright se je odpovedala obisku v Bangladešu in pogovorom v Kairu, tako da je lahko sinoci prispela v Ženevo, kjer so ob 2. ponoci vzeli v pretres ruski predlog. Pred svojim odhodom iz Moskve se je Primakov telefonsko pogovarjal s kitajskim zunanjim ministrom Qian Qichenom, ki je baje že podprl ruski nacrt.

O sami vsebini tega nacрта vlada popolna tajnost in ga bodo baje razkrili šele danes, seveda če bodo ženevska pogajanja pozitivna, v nasprotnem primeru bodo poiskali kako drugo kompromisno rešitev. Vsi se namreč trudijo, da bi se izognili vojaškemu spopadu, pri katerem bi vsi kaj izgubili. Nič čudnega torej, da se sedaj tudi washingtonska administracija kljub razkazovanju misic v Zalivu trudi, da bi poiskala kako diplomatsko rešitev, ki ne bi izpadla kot ameriški umik in poraz.

Kot rečeno, ZDA raka- zujejo misice. Ameriška letalonosilka George Washington, ki jo je predsednik Bill Clinton kot okrepitev poslal v Zaliv, po podatkih ameriške mornarice

na območje ne bo priplula pred petkom. V puščavi Negev na jugu Izraela se trenutno urijo elitne ameriške enote (na sliki AP med jutranjim tekom), vendar je tiskovni predstavnik ameriškega veleposlanstva v Tel Avivu zanikal, da bi se enote pripravljale na morebitno vojno proti Iraku.

Sinoci pa se je ponovno sestal Varnostni svet Združenih narodov, ki je poslušal sefa preiskovalne misije za razorožitev Iraka Unscorn Richarda Butlerja. Ta je namreč na lastno pest in brez predhodnega pooblastila Varnostnega sveta ukazal odhod vseh strokovnjakov Unscorna, potem ko so Iranci izgnali ameriške strokovnjake. Prejšnji četrtek so Rusija, Francija, Kitajska, Švedska in Kostarika v Varnostnem svetu najodločneje obsodile to odločitev, ker tako nihče ne nadzoruje več Iraka, tako da bi ta lahko obnovil proizvodnjo orožja za množično uničenje. Za strokovnjake ni namreč nobena skrivnost, da se najlažje obnovi proizvodnjo kemičnega in biološkega orožja.

Ameriška televizijska mreža NBC je včeraj, sklicujoč se na viro tajnoobveščevalne službe CIA, navedla, da vodi iraški kemično-biološki vojaški program Rihab Rasid Taha, žena nekega iraškega generala, ki je studije z odliko dokončala na prestižni East Anglia University v britanskem Norwichu. Po mnenju Washingtona in Londona bi ženska lahko že v nekaj dneh obnovila predvsem proizvodnjo bakteriološkega orožja.

TURČIJA / PO TRDITVAH TAJNE SLUŽBE

Agca in Celik sta sodelovala

Umor novinarja Ipekciya podoben atentatu na papeža

ANKARA - Turska tajna služba MIT je potrdila, da je 38-letni Oral Celik, ki je osumljen vpletenosti v atentat na papeža, pomagal Aliju Agcaju na begu iz zapora, ker je Agca prevzel vso odgovornost za umor novinarja Abdija Ipekciya. Kot poroča včerajšnje tursko časopisje, je zadeva Ipekci na las podobna atentatu na papeža Janeza Pavla II. leta 1981. V umoru turskega novinarja leta 1979 je Celik »aktivno sodeloval«, a je od Agcaja izposloval, da je prevzel vso odgovornost. V zamenjo mu je leta 1980 omogočil beg iz istanbulskega zapora. Najprej ga je skril v Turčiji, nato pa mu je priskrbel orožje in dokumente, tako da je Agca najprej zbežal v Iran in od tam v Evropo.

Po obtožnici istanbulskega državnega pravdnštva sta Celik in Agca skupaj

pripravila atentat na novinarja Ipekciya. Celik naj bi Agcaju priskrbel orožje in mu je kril hrbet med umorom. Ko je bil Ipekci mrtev, je prevzel orožje od Agcaja in izginil. Dinamika je torej povsem enaka prvi rekonstrukciji atentata na papeža na Trgu sv. Petra.

Januarja se je Oral Celik vrnil iz Svice v Turčijo, ker italijanski preiskovalci niso uspeli dokazati negove vpletenosti v atentat na papeža, saj se je ena priča premislila, neko drugo gradivo pa je izginilo neznanu kam.

V nedeljo se je Oral Celik, ki je eden od voditeljev Sivih volkov, oboroženega in nasilnega krila skrajnodesničarske turske stranke MHP, poročil v Istanbulu. Na poroki so bili prisotni voditelji Sivih volkov in predstavniki turske mafije.

Nova predsednica sodišča v Haagu

HAAG - Sodniki haškega mednarodnega sodišča za vojne zločine na območju nekdanje Jugoslavije so za svojo novo predsednico z dveletnim mandatom izvolili ameriško sodnico Gabrielle Kirk. Kirkova bo nasledila Italijana Antonia Casseseja, ki je predsedoval sodišču od njegove ustanovitve leta 1993 in po dveh zaporednih mandatih ni mogel več kandidirati.

Čubajs ob mesto finančnega ministra

MOSKVA - Ruski predsednik Boris Jelcin je sprejel odločitev, v skladu s katero podpredsednik vlade ne bo smel biti več na čelu kateregakoli ministrstva. To pomeni, da se bo moral podpredsednik vlade Anatolij Čubajs, ki je sočasno tudi finančni minister, odreci eni od funkcij, je povedal predsednikov tiskovni predstavnik Sergej Jastržemski. Mesto finančnega ministra so že ponudili poslancu opozicijske stranke Jabloko Mihajlu Zadornovu. Poslanci dume pa so sprejeli resolucijo, v kateri od voditelja države zahtevajo, da razreši Čubajsa.

Zdravnikom brez meja nagrada Indire Gandhi

NEW DELHI - Nagrado Indire Gandhi za mir, razorožitev in razvoj je letos prejela mednarodna človekoljubna organizacija Zdravniki brez meja. Nagrado indijske vlade je na včerajšnji slovesnosti v New Delhiju sprejel generalni sekretar združenja dr. Jean-Marie Kindermans. Najvišje indijsko priznanje za mir so med drugimi že prejeli UNICEF, nekdanji sovjetski predsednik Mihail Gorbacov in češki predsednik Václav Havel. Zdravniki brez meja, organizacija s sedežem v Parizu, ustanovljena pred 26 leti, deluje v več kot 80 državah in pošilja svoje prostovoljce na pomoč civilistom na najnevarnejša območja, prizorišča vojn ali naravnih katastrof.

Vzrok letalske nesreče ni bil teroristični napad

NEW YORK - Strmoglavljenje potniškega letala ameriške letalske družbe TWA julija 1996 pred New Yorkom nima terorističnega ozadja. Po približno 16 mesecih preiskave je ameriška policija FBI potrdila, da nima nobenih dokazov, da bi šlo za kriminalno dejanje. Policija je dolgotrajno in drago preiskavo dokončno ustavila. V nesreči letala je nekaj minut po vzletu z letališča Kennedy zaradi eksplozije glavnega rezervoarja umrlo 230 potnikov.

Izmenično vodenje vesoljske postaje

HOUSTON - Ameriška in ruska vesoljska agencija sta se sporazumeli, da bosta vodenje bodoče mednarodne vesoljske postaje (ISS), vsaj med prvimi štirimi odpravami, izmenično prevzemali ZDA in Rusija, sta sporočili Nacionalna uprava za aeronavtik in vesolje NASA ter Ruska vesoljska agencija RKA. RKA in NASA sta tako resili verjetno še enega zadnjih spornih vprašanj. Sestavljanje ISS se bo začelo prihodnje leto poleti in bo trajalo predvidoma pet let. Gre za najobsežnejši in najdražji mednarodni nacrt v zgodovini človestva.

EVROPSKA UNIJA / DANES IN JUTRI V LUXEMBOURGU

Zmeren optimizem glede rezultatov izrednega vrha EU

Govor bo o ukrepih za omejitev 18-milijonske brezposelnosti

BRUSELJ - Predsedniki držav in vlad Evropske unije bodo danes in jutri v Luxembourgju na izrednem vrhu o zaposlovanju odločali, kako naj se unija uspešno loti problema 18-milijonske brezposelnosti. Po večmesečnih usklajevanjih in intenzivnih pripravah na vrh, za katerega luksemburško predsedstvo opozarja, da mora biti uspešen, saj v nasprotnem primeru povezava tvega omajan ugled in kreditibilnost v očeh svojih državljanov, je glede rezultatov srečanja v Bruslju zavladal zmeren optimizem.

Tik pred vrhom je na začetku tedna ministrom za gospodarstvo, finance in socialne zadeve namreč vendarle uspelo zblizati stališča glede osnovnih smernic prihodnje skupne zaposlovalne politike. Ker so predlogi Evropske komisije, katerih bistvo je nacrt o ustvarjanju 12 milijonov novih delovnih mest v prihodnjih petih letih, naleteli na precejšnje nasprotovanje med članicami unije, ki se bojijo negativnega učinka pri državljanih, če jim zastavljene naloge ne bo uspelo doseči, je po številnih posvetovanjih - predvsem s strokovnjaki - luksemburško ministrstvo oblikovalo kompromisni predlog. Razmeroma neobvezujoč in konkreten v minimalnih točkah je predlog omehal stališča tudi nekaterih najstrieš nasprotnic skupnega reševanja problema brezposelnosti v uniji.

Petnajsterica je na ravni ministrskega sveta namreč dosegla soglasje, naj se brezposelnim mladim, ki so brez dela

več kot šest mesecev, najde delo, se jih vključi v program usposabljanja ali zaposli kot pripravnike. Enako naj bi veljalo v primeru starejših, ki so več kot 12 mesecev brezposelni. Doseženo je bilo soglasje, da naj članice unije na podlagi skupnih evropskih smernic oblikujejo večletne nacionalne zaposlovalne programe in v njih zastavijo lastne cilje, medtem ko bo izvajanje le-teh nadzorovalo več mehanizmov. Nad njimi bodo bdele evropske institucije, članice se bodo nadzorovale medsebojno, v proces bodo vključeni socialni partnerji. Kljub soglasju o vzpostavitvi nadzornega mehanizma, pa je večina članic petnajsterice zavrnila predlog uvedbe sankcij, če zastavljenih ciljev države ne bodo uresničevale.

Ministri so svojim voditeljem tako prepustili dokončno usklajevanje in s tem prevzemanje odgovornosti do morebitnih trdnjših zavez in konkretnjših ciljev. Predlogov zanje pa je bilo predvsem s strani Evropske komisije, ki so jo voditelji poleti na amsterdamskem vrhu zadolžili, naj intenzivno

začne z delom na tem področju, vložnih na desetine. Med zanimivejšimi je predlog za zmanjšanje davka na dodano vrednost na delovno intenzivne panoge po načelu prostovoljnosti. Zmanjšanje tega davka bi razbremenilo panogo in po prepričanju predlagateljev pomagalo pri ustvarjanju novih delovnih mest. Tudi sicer so močne pobude za manjšanje davkov na delovno silo, ki so se s 35 odstotkov iz leta 1980 povzpeli na 42 odstotkov v letu 1995.

Da je konkretne cilje za uspešen boj proti brezposelnosti vendarle treba postaviti, opozarja predvsem Evropska komisija. Članice pa so do tega zelo previdne. Na čelu močnih nasprotnic zastavljanja številčnih ciljev je Nemčija z rekordno 4, 5-milijonsko brezposelnostjo, ki nasploh poudarja, naj zaposlovalna politika ostane v domeni nacionalnih vlad. Te so odgovorne za zagotavljanje splošne stabilnosti in proračunske discipline, dveh bistvenih pogojev za pravočasno in gladko uvedbo evra, razlaga Bonn. Za jasnejše za-

stavljanje ciljev pa se v skladu z lastnimi, že sproženimi prizadevanji, zavzema francoska vlada, ki je v volilni kampanji obljubljala ustvarjanje 700.000 novih delovnih mest. Mnoge države v povezavi zatorej pristajajo na kompromisno pobudo, naj bodo cilji jasni, tudi številčno zastavljeni, vendar naj jih ne zastavlja Bruselj, temveč članice same.

Luksemburško predsedstvo unije, ki je v priprave na vrh poleg ustanov povezave in mednarodnih strokovnjakov vpelo predstavnike različnih panog industrije in socialne partnerje, poudarja, da naj pri pripravi nacionalnih nacrtov članice črpajo iz dosedanjih uspešnih izkušenj. V ta namen je pripravilo publikacijo in v njej zajelo ukrepe, za katere je ocenilo, da najbolj delujejo. Med temi so na primer avstrijske fondacije, ki se ukvarjajo z žrtvami kolektivnih odpustov. S pomočjo 47 tovrstnih fondacij v državi, ki jih financirajo podjetja, delodajalci in država, 75 odstotkov brezposelnih zaposlitev najde v šestih mesecih. Švedska je na primer

vzpostavila eno najgostejših mrež zaposlovalnih agencij v Evropi. Večina brezposelnih, prijavljenih v eni izmed 390 agencij, najde zaposlitev po šestih mesecih. Luksemburški model osrednjo pozornost posveča mladim brezposelnim, ki jim skozi različne modele ponuja časovna, do 13-mesečna javna dela. Država se pohvali, da 90 odstotkov mladih po izteku časovnega dela najde stalno zaposlitev.

Po uradnih podatkih stopnja brezposelnosti v EU letos ostaja na skoraj 11-odstotni ravni. Septembra je bilo brezposelnih 17, 9 milijona državljanov EU. Povprečna brezposelnost med mladimi je v uniji še vedno višja od 20-odstotne. Brezposelnost med ženskami (12, 7%) ostaja za približno tri odstotne točke višja od brezposelnosti med moškimi (9, 4%). Najvišjo stopnjo brezposelnosti v petnajsterici je septembra z 19, 9 odstotki beležila Španija, nad povprečjem so bile še Finska (13%), Francija (12, 6%) in Italija (12, 1%). Najnižjo brezposelnost sta spet beležila Luksemburg (3, 7%) in Avstrija (4, 5%). V uniji je bilo lani povprečno ustvarjenih približno 600.000 novih delovnih mest. Zaskrbljujoci podatki jasno govorijo, da je treba preiti »od besed k dejanjem«, ob več priložnostih poudarjajo voditelji institucij EU, predvsem Evropske komisije in na luksemburško predsedstvo, ki je zadolženo za uspešno pripravo in izvedbo izrednega vrha.

Mihela Zupančič/STA

TRŽIČ / TISKOVNA KONFERENCA DELEGACIJE TERITORIALNEGA PAKTA

Glede Goriške listine bo treba začeti na novo

Ocena torkovega srečanja v Rimu - V soboto novo srečanje Teritorialnega pakta - Sestanek s Prodijem

Izid torkovega srečanja v Rimu, za preverjanje stopnje izvajanja Druge listine za Goriško, ni bil najboljši, zagotovo pa bo služil kot spodbuda zato, da se pospešijo prizadevanja na vseh ravneh, da se uredi obveznosti. Ze v soboto se bo sestal Teritorialni pakt, preveril "izkupicek" obiskain sprejel odločitve o novih vendar odločnejših posegih pri vladi, oziroma pri predsedstvu vlade.

Tako sporočilo, ceprav v različnih od-

tenkih, je razbrati iz včerajšnje tiskovne konference, ki so jo v Trzicu sklicali člani delegacije: podpredsednik deželnega odbora Michele De Grassi, trziški zupan Persi, predsednik pokrajine Brandolin, goriski zupan Valenti, predsednik trgovinske zbornice Bevilacqua in goriski občinski odbornik Amirante.

Včeraj so se v javnosti, pojavile vesti o zelo skopih rezultatih rimskega srečanja in o domnevnih spo-

rih in razhajanjih med člani delegacije. Po besedah župana Valentija, ki nad izidom obiska nikakor ni navdušen, kar je na novinarski konferenci tudi povedal, gre za izkrivljeno poročanje. Nekaj pomislekov pa je bilo slišati tudi s strani drugih članov delegacije. Iz vsega tega je mogoče sklepati, da se pri izvajanju Druge listine za Goriško marsikaj zatika. Sicer ne bi imela smisla zahteva za cimprenjske srečanje z ministrskim predsednikom Prodijem.

De Grassi je pojasnil, da so odpotovali v Rim z namenom, da se preveri stopnjo izvajanja treh sklopov vprašanj: cestne povezave na Goriškem, posegi za pristanišče v Trzicu, uresničevanje pobud čezmejnega sodelovanja s posebnim ozirom na financiranje.

Glede prvega sklopa vprašanj je podpis oziroma podaljšanje konvencije z družbo Autovie Venete do leta 2030 nekakšen predpogoj. Medtem ko je bilo potrjeno financiranje 9, 9 mi-

lijarde lir za urejanje bankin v pristanišču, pa je pod vprašajem dodatno financiranje (15 do 17 milijard lir) za poglobitev plovnega kanala. Financiranje države je odvisno od klasifikacije pristanišča.

Vprašanje čezmejnega sodelovanja je večplastno. Najbolj enostavno in v postopku razreševanja je vprašanje pobud "za spravo" med mestoma. Ni pa pravega posluha, kot se zdi, glede vloge države za financiranje "globalne subvencije". Zupan Valenti je zadržanje vladnih predstavnikov in visokih funkcionarjev označil kot dokaz pomanjkanja politične volje.

Napeto vzdušje spodbuja tudi ugotovitev, da so iz skupnega sklada, ki je bil namenjen gradnji raznih prometnih struktur na Goriškem in Trzaskem, kot zglede, večino milijard namenili za ceste na Trzaskem.

Predsednik pokrajine Brandolin je potrdil, da so razlogi za zaskrbljenost, vendar računa na pozitiven razplet.

SPACCA15

Petdeset milijonov v baru Carducci

Po milijardnem zadetku na Totogol v baru Pace na Travniku, je sreča "pomeziknila" lastniku igre na srečo "Spacca15".

Zadel je najvišji možni znesek: 50 milijonov lir. Lastnik bara Carducci v istoimenski ulici, Lauro Velussi, je jutraj nasel pred vrati, skupaj s časopisi in pošto, tudi listek z napisom "grazie" in fotokopijo srečke.

Po zagotovilih, ki nam jih je dal, gre za pravi zadetek. Vest se je včeraj dopoldne hitro razširila, danes pa pričakuje pravcati naval radovednežev.

moška oblačila
mauro laris
ul. Carducci 24
tel. 537561

Vabimo vas na predavanje dermatologinje

dr. Majde Kosuta

»Kaj moramo vedeti o klopih - prenašalcih nevarnih bolezni«

Danes, ob 20.30 v Krizni ulici 3 (Ul. Croce 3)

Slovensko planinsko društvo Gorica

KINO

GORICA
VITTORIA 1 16.45-18.40-20.30-22.30»Fuochi d'artificio«. Leonardo Pieraccioni.

VITTORIA 3 17.20-19.45-22.15»Ipotesi di complotto«. Mel Gibson in Julia Roberts.

CORSO 17.15-19.40-22.00»Il quinto elemento«. Rez. Luc Besson.

TRZIC
COMUNALE 20.30 koncert pianista Michela Dalberta.

LEKARNE

V kulturnem centru "Lojze Bratuz" bo v soboto 22. in nedeljo 23. novembra 39. revija pevskih zborov "Cecilijanka".

LEKARNE

DEZURNA LEKARNA V GORICI
OBCINSKA 2, Ul. Garzarolli 154, tel.522032.

POGREBI

Ob 12.00, Darinka Cernigoj vd. Valli iz Vidma (žarni pogreb) na glavno pokopališče.

+

Po kratki bolezni nas je v 85. letu starosti zapustila naša draga žena, mama in nona

Helena Malič por. Gergolet

Zalostno vest sporočajo mož Rupert, sin Roman z družino in drugo sorodstvo.

Pogreb bo danes, 20. novembra, ob 13.40 iz goriške bolnišnice Janeza od Boga v cerkev v Doberdobu, ob 14. uri.

Na željo pokojnice namesto cvetja darujeta slovenske organizacije.

Doberdob, Pec, Sovodnje, Gorica, 20. novembra 1997

KSD "NAS PRAPOR" Rajonski svet
Pevma, Oslavje, Stmaver za Pevmo, Oslavje, Stmaver

Zveza slovenskih kulturnih društev
vabijo na predavanje prof. Alda RUPLA, sodelavca SLORI, na temo

ŽIVLJENJE NA SOČI
(Po strugi do morja)

Osnovna sola "Joze Abram", Pevma - danes, 20. novembra 1997, ob 20.30.

GORISKA MOHORJEVA DRUŽBA
Vljudno Vas vabimo na predstavitev

Knjižne zbirke GMD za leto 1998

danes, 20. novembra 1997, ob 18. uri

v razstavnih prostorih
Katoliške knjigarne v Gorici

LIDL ... od 20. novembra

PONUDBA "POSKUSNA CENA"
ZNIŽANE CENE VELJAJO
OD 17./11./97 DO 29./11./97

Smetanov mlečni riž 990
okusi malina, jagoda, kakao, cimet
200 gr., 3.950 lir/Kg. **790**

Nemški Camembert 1.190
125 gr., 7.920 lir/Kg. **990**

Bešamel 1.690
500 ml., 2.980 lir/l. **1.490**

Kamilica v vrečkah 1.290
25 filter vrečk, 32,5 gr., 30.462 lir/Kg. **990**

Little Pack 2.490
mini žitarice, 175 gr., 11.371 lir/Kg. **1.990**

Piškotji z maslom 1.150
250 gr., 3.960 lir/Kg. **990**

Gojene zrezane gobe 1.890
naravne - v stekleni posodici, 170 gr., 9.353 lir/Kg. **1.590**

Amaro 32° 7.490
0,70 l., 9.271 lir/l. **6.490**

Čokolada, mlečna / trda s celimi lešniki
200 gr., 7.450 lir/Kg. **1.490**

Šampon, proti prhljuju, za vsaki dan in šampon-balzam
300 ml., 4.633 lir/l. **1.390**

Prašek za pomivalni stroj compact - ne vsebuje klor
1,1 Kg., 4.809 lir/Kg. **5.290**

24.900 **Ženska pižama ***
100% bombaž, z gumbi, mere od 38 do 44

49.900 **Beauty case iz nepravne kože ***
barve: plava in rjava, notranjost: jacquard-design, mere: 28x20x15 cm.

11.900 **Back Gammon za potovanja ***

6.490 **Božični krožnik ***
iz žgane gline, pozlačen, 3 različni modeli

4.900 **Leseni božični okras ***
mešani - ročno slikani

79.900 **Odeja double face ***
material: 60% bombaž, 40% nylon; zgornji del: 100% bombaž, mere 140x200 cm., 6 različnih barv

5.900 **Moške copate ***
material: volna, topla podloga, barve: rjava, plava, številke od 39 do 44

27.900 **Termos iz kromirane medenine ***
vsebina: 1 l.

3.990 **Dalmatinci ***
5 kosov v PVCju

2.990 **Posodice za sveče Dedek mraz ***
konfekcija 6 različnih keramičnih modelov

2.990 **Božični venec ***
velikost: 34 mm. x 7 metrov, barve: zlata, srebrna, rdeča in plava

1.490 **Božična sveča ***
mešane, višina 15 cm.

15.900 **Set igra Cow Boy ***

2.990 **Klešče za orehe ***

2.990 **Božični venec ***

2.990 **Božična sveča ***

NOVOSTI

14.990 **Podeželska panceta ***
stisnjena z lesom na Kg.

2.990 **Hrustljave sladice ***
mandeljni in lešnički s čokolado, 150 gr., 19.933 lir/Kg.

2.490 **Bonboni s smetano ***
z 11% smetane, 300 gr., 8.300 lir/Kg.

9.900 **Sivi pinot ***
iz Romunije - 12% Vol. 1,5 l., 6.600 lir/l.

890 **Paličice Dedek mraz ***
iz mlečne čokolade, 150 gr., 5.933 lir/Kg.

1.290 **Čokoladni kovanci ***
100 gr., 12.900 lir/Kg.

2.890 **Kava Espresso Bar**
250 gr., 11.560 lir/Kg.

2.990 **Kava "Rdeča"**
250 gr., 11.960 lir/Kg.

3.290 **Kava "Zlata"**
250 gr., 13.160 lir/Kg.

LIDL

GORICA, ULICA III. ARMATA 186

Vaš bančni partner
v poslovanju
s Slovenijo
in drugimi državami.

ljubljska banka

Nova ljubljanska banka d.d., Ljubljana

Podružnica Milano

Tel.: 02/806 9191

Faks: 02/8646 5358

gospodarstvo in finance

Cetrek, 20. novembra 1997

Vse zunanje trgovinske
in bančne storitve.
Finansiranje domačih
in tujih
partnerjev.

ljubljska banka

Nova ljubljanska banka d.d., Ljubljana

Podružnica Milano

Tel.: 02/806 9191

Faks: 02/8646 5358

KONJUNKTURA / SLOVENIJA IN SVET

Prihodnje leto v Sloveniji bo rast 3,8 - odstotna

Tudi v industrijskih državah stabilna gospodarska rast

LJUBLJANA - Letošnja gospodarska aktivnost v Sloveniji bo kljub nazadovanju konjunkturi sredi leta v povprečju presegla lansko za 3,7 odstotka, ocenjuje Služba za konjunkturo in ekonomsko politiko (SKEP) Gospodarske zbornice Slovenije v zadnji analizi konjunkturnih gibanj za Slovenijo.

Ocena zbornice službe temelji na najnovejših tokovih povprasevanja in ponudbe v Sloveniji za letošnje jesen. Za prihodnje leto pa napoveduje 3,8-odstotno gospodarsko rast ob zmerni rasti domačega povprasevanja in kupne moči domačega trga ter razmeroma ugodnih impulzih iz mednarodnega okolja. Prihodnje leto naj bi se po oceni SKEP v Sloveniji zasebna poraba, torej gospodinjstev, povečala za 3,1 odstotka, javna poraba za 3,2 odstotka, investicijska poraba za 7,5 odstotka, izvoz blaga in storitev za 5,7 odstotka ter

uvoz za 5,8 odstotka. Zaposlenost naj bi se povečala za 0,1 odstotka, povprečna bruto plača na zaposlenega za 3 odstotke, cene na drobno pa za 8 odstotkov. Zbornica služba za konjunkturo ocenjuje, da bo nemška marka prihodnje leto veljala v povprečju 94 tolarjev (za letošnjih deset mesecev je bil tečaj nemške marke v povprečju 92,5 tolarja).

Ocene o konjunktturnih gibanjih za prihodnje leto ne temeljijo zgolj na podatkih o letošnjem gibanju gospodarstva v Sloveniji, ampak tudi na ocenah o konjunkturi v svetu. Svetovna gospodarska rast bo po oceni evropskih institutov letos in prihodnje leto približno 4-odstotna, rast svetovne trgovine pa 8-odstotna. Analitiki ob teh napovedih računajo na razmeroma stabilne svetovne cene in na letošnje podatke o zniževanju inflacije v svetovnem merilu. Inflacija v zahodni Evropi prihodnje

leto naj bi znasala približno dva odstotka, v ZDA 2,5 odstotka, na Japonskem pa manj kot odstotek.

Gospodarska rast v industrijskih državah naj bi bila po ocenah svetovnih analitikov v prihodnjem letu stabilna, vztrajna in neinflacijska. Gospodarska aktivnost prihodnje leto bo po napovedih močna tudi v Latinski Ameriki, rastoča v srednji in vzhodni Evropi in na ozemlju nekdanje Sovjetske zveze. Tokovi svetovne trgovine kažejo na visoke stopnje rasti izvoza in uvoza blaga in sicer v povprečju za 8 odstotkov.

Evropski konjunktturni instituti ocenjujejo, da bo povprečna rast realnega BDP v državah EU letos 2,4 odstotka, prihodnje leto pa 2,9 odstotka. Zasebna potrošnja in investicije bosta najpomembnejša spodbujevalca gospodarske rasti in konjunkturi v Evropi prihodnje leto. (STA)

EU / NOTRANJI TRG

Članice čaka še veliko dela pri prilagajanju

*Veliko direktiv države
še vedno niso izpolnile*

BRUSELJ - Članice Evropske unije pri uvajanju skupnega trga čaka še dolga pot, preden bodo v nacionalne zakonodaje vnesle vse spremembe, ki jih nalagajo pravila skupnega notranjega trga. Največ dela čaka Avstrijo, ki mora v svojo nacionalno zakonodajo vnesti še približno 10 odstotkov direktiv s tega področja, v prvi izdaji danes ugotavlja novi bilten Evropske komisije o uvajanju skupnega trga v uniji.

Z 8,5 odstotka v nacionalno zakonodajo nevesenih direktiv si drugo mesto »delita« Nemčija in Belgija, več kot sedem odstotkov direktiv pa morajo v svoje zakone vnesti Italija, Grčija in Finska. Z več kot šest odstotki nevesenih sprememb za popolno uskladitvijo s pravili notranjega trga zaostajata Luksemburg in Švedska, z več kot pet odstotki pa Portugalska in Irsko. Španija, Velika Britanija, in Finska bodo morale v svojo zakonodajo vnesti še več kot štiri odstotke sprememb, Danska in Nizozemska pa nekaj več kot tri odstotke. (STA)

BANKE

Zagrebsko sodišče preložilo obravnavo

ZAGREB - Trgovsko sodišče v Zagrebu je na včerajšnji obravnavi v zvezi s tožbo Privredne banke Zagreb zoper staro in Novo Ljubljansko banko sprejelo odločitev, da se obravnava preloži za nedoloten čas. Privredna banka Zagreb toži slovenski banki za vrátilo 110 milijonov nemških mark, ki jih je zagrebska banka prevzela od deviznih varčevalcev LB Glavne podružnice Zagreb. Privredna banka Zagreb je tožbo vložila avgusta leta 1994. Gre za 15 tožb v 15 različnih valutah, vrednost tožbenega zneska pa skupaj z obrestmi znaša 140 milijonov DEM.

PROMET / KONKURENCA LETALSKIM IN POMORSKIM PREVOZOM

Prvič dobiček za predor pod Rokavskim prelivom

V vseh turističnih agencijah od Pariza do Bruslja imajo v izložbah velike lepake, ki vabijo na nekajdnevni izlet v London s hitrim vlakom Eurostar skozi predor pod Rokavskim prelivom. Vožnja s tem vlakom med Parizom in Londonom traja le tri ure, podobno je z vlaki, ki odpotujejo iz Bruslja. Cene so zares vabljive, kajti poleg vožnje s tem vlakom ponujajo dumpinske cene za dvodnevno prenočevanje v hotelih v Londonu. Očitno ima ta kampanja precejšen uspeh tudi v Belgiji ter tudi v sosednji Nizozemski, saj so se v konkurenčni boj spustile tudi letalske družbe. Polet z letalom KLM iz Amsterdamu v London stane v eno smer samo 49 holandskih guldnov (en gulden velja približno 870 lir). Tudi družbe, ki skrbijo za prevazanje vozil in potnikov s trajekti čez Rokavski preliv (izhodišča so v Franciji, Belgiji in na Nizozemskem) občutijo konkurenco vlakov. Trajekti so namreč izgubili

kar polovico prejšnjih potnikov.

Predor pod Rokavskim prelivom se ni rodil pod srečno zvezdo. Gradbeni stroški so bili večji od predvidenih. Denar za izgradnjo je posodilo kar 175 bank. Zaradi strahu in nezaupanja ljudi za vožnjo pod morjem se je že kmalu pokazalo, da bo družba denar bankam vračala z veliko težavo. Prišlo je do več zaporednih kriz, vrednost delnic je padla. V novembru 1996 se je pridružila še nesreča v tunelu, zaradi katere je bil promet z vlakom za potnike ustavljen za kratek čas, do letošnjega 15. junija pa ni bilo tovornega prometa.

Vsemu temu navkljub so v prvem letosnjem polletju imeli velik promet in tudi pozitivni finančni izid poslovanja. V letošnjih prvih šestih mesecih so imeli 7 milijonov angleških funtov (približno 20 milijard lir) dobička, v enakem razdobju lani pa 27 milijonov funtov izgube. Kljub temu ostaja splošna deficitna luknja zelo

globoka; letos 323 milijonov funtov, lani junija je izguba znasala kar 372 milijonov funtov. Letos so sicer vnovčili dober del zavarovalne odškodnine za lansko novembrsko nesrečo. Finančni položaj bodo rešili tudi na tak način, da bodo nekatere banke - upnice del svojih terjatev spremenile v delnice. Upravitelji sedaj upajo, da bosta angleška in francoska vlada dovoljenje za uporabo predora družbi podaljšala od sedanjih 34 na 99 let.

Letos poleti je bil promet skozi predor zelo gost. Samo v juliju in avgustu so imeli 3,5 milijona potnikov. Nekajdnevno krizo so občutili na začetku letošnjega novembra, ko je zaradi enotedenske stavke francoskih avtoprevoznikov, dober del tovornjakov izbral trajekte, ki povezujejo Belgijo in Holandsko z južno obalo Velike Britanije.

Marko Waltritsch

NOVICE

Za delničarje AGF je boljši Generali

RIM - Kot piše včerajšnji Financial Times v svojem »Lex Column«, bi bilo za delničarje francoske zavarovalne družbe AGF boljše, da pridejo pod trzasko zavarovalno grupo Generali kot pa pod nemški Allianz. Financial Times se sprašuje, če bi zavezništvo z grupo Allianz povečalo perspektive za dobiček AGF. »Prav gotovo ne,« odgovarja uvodničar, ki nato trdi, da bi imeli potencialni kupci večji interes za zmanjšanje stroškov francoske družbe, ki bi imela brez Nemcev veliko večje možnosti za povečanje lastnih dohodkov. Za grupo Allianz, se piše gospodarski dnevnik londonskega cityja, predstavlja AGF samo novo področje sirinje, ki bi morala danes ugotoviti, ali je v interesu delničarjev AGF, da se Generali spet vključi v igro,« zaključuje Financial Times.

Roko v pomoč Generaliju je včeraj ponudil tudi Svet francoskih finančnih trgov, ki je blokiral nemsko protiponudbo iz »tehničnih« razlogov. Kot predvideva finančni pravilnik kontrolni organ ne more sprejeti protiponudbe grupe Allianz, ker je tudi ponudba Generalija doslej le »virtualna«, saj do konkretne realizacije ni moglo priti, ker za vso zadevo francoska vlada se ni prižgala zelene luči.

Ob robu obiska v Pariza pa je o zadevi AGF - Generali včeraj spregovoril tudi ministrski predsednik Prodi, ko je odgovoril na novinarsko vprašanje o možnosti francoske diskriminacije ponudbe Generalija za nakup AGF. Prodi je dejal, da so primeri diskriminacije bolj ostanek preteklosti kot sporočilo za prihodnost. Pooblastilo za nakup mora izdati francoska vlada, ki pa se 40 dni po javni ponudbi Generalija za nakup se ni izrekla. Prodi ni zelel izrecno govoriti o tej zadevi, posredno pa je na vprašanje odgovoril in dejal, da je bilo v zadnjem času diskriminacij malo, da je ekonomska integracija med Italijo in Francijo vse bolj pogosta in da se tej integraciji se ne more izogniti niti finančni sektor.

Danes prevozni obe polovici viadukta Ravbarkomanda

LJUBLJANA - Za promet bodo danes v celoti odprli obnovljeni viadukt Ravbarkomanda na avtocesti Ljubljana - Divača. Gre za dokončanje obsežne obnove najbolj poškodovanega premostitvenega objekta na slovenskem avtocestnem omrežju. Z obnovitvenimi deli na viaduktu Ravbarkomanda, zgrajenem leta 1972, so izvajalci začeli konec junija 1995. Desna, bolj poškodovana polovica viadukta, dolžine 592 metrov, je bila obnovljena in za promet usposobljena v začetku novembra lani. Obnova leve polovice viadukta, gledano iz smeri Ljubljane proti Postojni, je potekala od letošnjega marca do danes. Skupna pogodbeni vrednost obnovitvenih del celotnega viadukta znaša 1,8 milijarde tolarjev. Obnovitvena dela je izvajal GIZ Gradiš, nadzor pa Družba za državne ceste, so sporočili iz Družbe za avtoceste v RS. (STA)

Posojilo Svetovne banke Hrvaški

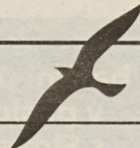
WASHINGTON - Svetovna banka je Hrvaški včeraj odobrila posojilo v višini 30 milijonov ameriški dolarjev za razvoj zasebnega sektorja in uresničitev vladne finančne reforme. Hrvaška naj bi si z denarjem Svetovne banke pomagala tudi pri razvoju poslovnih bank. Od leta 1993 je Svetovna banka Hrvaški odobrila za 549 milijonov dolarjev posojil. (STA)

ZADRUŽNA KRASKA BANKA Zadruga z.o.z. TRST	19. NOVEMBER 1997	v LIRAH	
	valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1676,00	1711,00	
neška marka	969,00	989,00	
funt šterling	2840,00	2895,00	
švicarski frank	1193,00	1223,00	
belgijski frank	46,45	48,45	
francoski frank	287,00	297,00	
danska krona	252,00	262,00	
norveška krona	235,00	245,00	
švedska krona	218,00	228,00	
kanadski dolar	1174,00	1214,00	
portugalski eskudo	9,08	9,98	
nizozemski gulden	853,00	878,00	
avstrijski šiling	136,60	141,10	
španska pezeta	11,09	12,19	
grška drahma	5,94	6,74	
irski šterling	2511,00	2591,00	
japonski jen	12,79	13,69	
avstralski dolar	1120,00	11907,00	
madžarski florint	8,50	10,00	
hrvaška kuna	260,00	280,00	
slovenski tolar	10,20	10,55	

KMEČKA BANKA - GORICA	
19. NOVEMBER 1997	v LIRAH
valuta	nakupni prodajni
ameriški dolar	1674,00 1704,00
neška marka	971,00 989,00
francoski frank	287,00 297,00
nizozemski gulden	854,00 879,00
belgijski frank	46,67 48,47
funt šterling	2819,00 2899,00
irski šterling	2512,00 2607,00
danska krona	253,00 263,00
grška drahma	6,06 6,66
kanadski dolar	1175,00 1210,00
švicarski frank	1193,00 1218,00
avstrijski šiling	136,80 141,30
slovenski tolar	10,15 10,40

MILANSKI DEVIZNI TRG	
19. NOVEMBER 1997	v LIRAH
valuta	povprečni
ameriški dolar	1695,920
EU	1939,620
neška marka	979,450
francoski frank	292,560
funt šterling	2863,220
nizozemski gulden	869,080
belgijski frank	47,488
španska pezeta	11,602
danska krona	257,290
irski šterling	2552,360
grška drahma	6,241
portugalski eskudo	9,596
kanadski dolar	1197,510
japonski jen	13,327
švicarski frank	1208,780
avstrijski šiling	139,170
norveška krona	240,830
švedska krona	222,630
finska marka	324,640

MILANSKI BORZNI TRG					
19. NOVEMBER 1997	INDEKS MIB-30: -0,03				
delnica	cena	var. %	delnica	cena	var. %
Alleanza Ass.	15.363	-0,85	Mediaset	8.490	-1,35
Bca Comit	4.661	-2,32	Mediobanca	11.921	-1,74
Bca di Roma	1.520	-2,50	Montedison	1.336	-0,52
Bca Fideuram	6.696	-0,78	Olivetti	975,10	-0,91
Bco Ambros.	12.039	-0,70	Parmalat	2.326	-0,51
Benetton	25.667	-1,00	Pirelli Spa	4.221	-1,74
Credit	4.434	+2,02	Ras	15.091	-1,70
Edison	9.161	-1,26	Rolo	23.449	-0,36
Eni	10.010	-1,03	Saipem	9.673	-2,36
Fiat	4.717	-2,88	San Paolo To	14.007	+2,70
Generali	38.127	-1,06	TIM	6.660	-1,09
Imi	17.530	+0,65	Telecom Ita	10.647	-0,36
Ina	2.999	-1,05			
Italgas	6.486	-0,79			
La Fondiaria	8.571	-3,43			

NOVICE

V Park Cityju za svetovni pokal

PARK CITY - Tekme v »belem cirkusu« za svetovni pokal se bodo nadaljevala danes v ZDA. Na smučarskih progah Park Cityja bodo na sporedu slaloma in veleslaloma v moški in ženski konkurenci. Zacetli bodo z moskim veleslalomom, nato bodo na sporedu ženski veleslalom, moski slalom in ženski slalom. N ZDA bosta seveda nastopili tudi itlajjanska in slovenska reprezentanca. Moznost za dober nastop imajo predvsem »azzurre« in v prvi vrsti Deborah Compagnoni, ki je že zanesljivo zmagala v francoskem Tignesu.

Hingisova že v četrtfinalu

NEW YORK - Prva teniška igralka sveta Svicarka Martina Hingis se je že uvrstila v četrtfinale mastersa v New Yorku. V prvem krogu je premagala Nizozemko Brendo Schultz-McCarthy, potem ko je ta pri izidu 6:7 in 2:5 srečanje predala. V četrtfinale sta se uvrstili tudi Hrvatica Iva Majoli, ki je v dveh podaljsanih igrah premagala Nemko Anke Huber, in Čehinja Jana Novotna, ki je bila z dvakrat po 6:4 boljša od Spanke Conchite Martinez.

Atlanta mojster podaljška

ATLANTA - Košarkarji ekipe Atlanta Hawks so dobili tudi enajsto letošnje srečanje v ameriski profesionalni ligi (NBA) in tako se popravili svoj rekord v številu zmag na začetku sezone. V domači dvorani so po podaljšku premagali Washington Wizards. Atlanta je dobila že svojo deseto zaporedno tekmo, ki so jo odločali podaljški, zadnjič so bili na tak način poraženi leta februarja leta 1995. Sinocnji izidi: Toronto Raptors - Boston Celtics 109:122; Orlando Magic - L.A. Clippers 112:94; Atlanta Hawks - Washington Wizards 98:89 po podaljšku; Houston Rockets - New York Knicks 95:84; Milwaukee Bucks - Detroit Pistons 97:79; Denver Nuggets - Vancouver Grizzlies 87:100; Utah Jazz - L.A. Lakers 92:97; Phoenix Suns - Minnesota Timberwolves 90:108; Sacramento Kings - Dallas Mavericks 102:95.

»Odbojkarska oskarja«

BOLOGNA - Nizozemski reprezentant Bas Van De Goor (Casa Modena Unibon) in Amerikanka Keba Phipps (Assid Napoli) sta si prislužila »odbojkarska oskarja« za sezono 97. Van De Goor, evropski prvak, je drugi tujec, ki je doslej osvojil to priznanje. Za Keba Phipps je to peto priznanje v njeni karieri. »Oskarja« bodo podelili 8. decembra v Modeni. Poleg »oskarjev« bodo priznanja prejeli še: Juan Carlos Cuminetti (Casa Modena Unibon), najboljši tolkac; Pasquale Gravina (Sisley Treviso), center; Fabio Vullo (Casa Modena Unibon), podajac; Rafael Pascual (Alpitour Traco Cuneo), tujec; Hristo Zlatanov (Piaggio Roma), under 21; Maurizio Menarini (Jeans Hatù Bologna), trener.

Pri Scavoliniju iščejo zamenjavo za Esposito

PESARO - Ekipa iz Scavolinija je ostala brez Vincenza Esposito, ki je prestopil k Pistoi. Pri društvu iz Pesara sedaj mrzlično iščejo, kdo bi lahko zamenjal tega košarkarja, ki je za kratek čas igral tudi v ameriski ligi NBA. Kaze, da je izbira padla na Federica Pierija, ki igra pri ekipi Paok iz Soluna. Tudi pri Faberju iz Fabriana je prišlo do zamenjave. Amerikana Jasona Sutherlanda je zamenjal Ryan Lorthridge, 25 let, 194 cm, ki je že včeraj treniral s svojimi novimi soigralci.

Osem izključenih v A ligi

MILAN - Disciplinska komisija italijanske nogometne zveze je v italijanski A ligi izključila osem igralcev vse za eno kolo. Ti so: Dionigi (Piacenza), Djorkaeff (Inter) Kolivanov (Bologna), Otero (Vicenza), Sottli (Atalanta), Viali (Lecce), Emanuele Filippini (Brescia) in Giannichedda (Udinese).

Deželni disciplinski ukrepi

Disciplinska komisija deželne nogometne zveze je v promocijski za eno kolo izključila Roberta Dagrija (Primorje), v 1. amaterski ligi je dobil prepoved igranja za dve koli Franco Cecotti, za eno kolo pa Marino Peteani (oba Sovodnje). V 2. amaterski ligi je izključen do 28. t.m. trener doberdobske Mladosti Bruno Campi, za dve koli Fabrizioo Perlitiz (Primorec), za eno kolo pa Roberto Vuk (Breg).

Obvestila

SK DEVIN obvešča, da je se nekaj prostih mest, v okviru noveletnega zimovanja od 1. do 6. januarja '98, v smučarskem središču Falcade. Informacije nudi tajništvo, vsak večer na tel. 2916004.

JK CUPA vabi člane in prijatelje na društveno večerjo, ki bo v soboto, 22. novembra, v restavraciji Sardoč v Prečniku. Rezervacije prejema tajništvo Cupe na tel. 299585 in optika Malalan na Opcinah, tel. 213957.

SO SPDT prireja noveletno zimovanje, od 26. 12. do 2. 1. 1998, v Alleghe (smučarski center Civetta). Vpisovanje na ZSSDI, ul. sv. Franciska 20, tel. 635627.

NOGOMET / OSMINA FINALA

Brez večjih presenečenj

Danes še zaostala tekma med Romo in Udinesejem

Sinoci so igrali povratne tekme osmine finala italijanskega pokala.

Do velikih presenečenj ni prišlo. Nov trener Sampdoria Vujadin Boskov ni imel sreče na krstnem nastopu svojega novega mostva. Ekipa iz Genove je namreč izločena. Ni ji uspelo nadoknaditi rezultata z prvega srečanja, ko je Milan dokaj srečno zmagal s 3:2. Mostvo tenerja Capella je bilo tudi včeraj uspešno in zmagalo z 2:1 z zadetkoma Leonarda in Cruza iz enajstmetrovke. Za gostitelje je povedel Mihajlovič s prostim udarcem. V četrtfinale se je uvrstil tudi Juventus, ki je zmagal v Lecceju z golom Birindellija.

Izredno razburljivo je bilo v Neaplju, kjer je domače mostvo s 3:0 odpravi-

lo Lazio. Tudi tako visoka zmaga pa ni zadostovala Neapelčanom, saj so na prvi tekmi izgubili z 0:4. Fiorentina je v Pescari iztržila neodločen izid in se uvrstila v nadaljnje kolo. Tudi Parma ni imela težav v Bariju in zmagala z golom, ki ga je proti koncu srečanja dal Maniero.

SINOCNJI IZIDI: Sampdoria - Milan 1:2, Lecce - Juventus 0:1, Bologna - Atalanta 3:1 (kval. Atalanta po 11-metrovkah), Napoli - Lazio 3:0, Bari - Parma 0:1.

CETRTFINALNI PARI: Juventus - Fiorentina, Lazio - Roma ali Udinese, Inter - Milan, Atalanta - Parma.

Danes bo v Rimu se zaostala tekma med Romo in Udinesejem. Prvo srečanje v Vidmu se je končalo z 2:2.

KOŠARKA / EVROPSKA LIGA

Benetton uspešen

Polom Teamsystema - Danes Olimpija

B SKUPINA
Ankara - Benetton 67:84 (38:41)

ANKARA - V 8. kolu B skupine evropske lige je Benetton iz Trevisa brez težav premagal turško mostvo Ankare in je se vedno zanesljivo na vrhu lestvice.

OSTALA IZIDA: Croatia - Porto 88:82, Estudiantes - Paok Solun 78:60. VRSTNI RED: Benetton Treviso 16, Paok Solun in Estudiantes Madrid 10, Turk Ankara 8, Coratia Split 6, Porto 0.

D SKUPINA
Aek Atene - Temystem 80:57 (42:36)

ATENE - Bolonjski Teamsystem je v Atenah doživel pravo katastrofo proti ekipi Aek. Grki so s to zmago tudi dohiteli na elstvici italijansko mostvo.

VRSTNI RED: Teamsystem Bologna in Aek Atene 10, Alba Berlin 8, Union Olimpija Ljubljana in RACING Pariz 6, Cibona Zagreb 4.

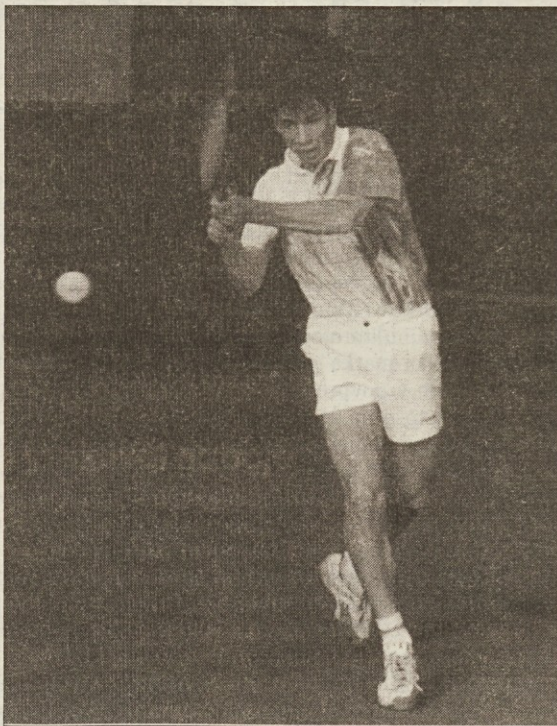
V tej skupini bo danes ljubljanska ekipa doma igrala izredno pomembno tekmo proti Racingu iz Pariza.

V C skupini bo bolonjski Kinder danes igral v beogradu proti Parizanu.

TENIS / CHALLENGER TURNIR V PORTOROŽU

Aleš Plesničar nudil Pozziju močan odpor

Prvi set izenačen do rezultata 4:4 in break-žoga pri vodstvu 1:0 v drugem setu

Ales Plesničar proti Gianluci Pozziju oziroma ko je poraz enakovreden zmagi. V dvoboju prvega kola teniskega turnirja Nike Crystal Cup v Portorožu je mladi Gajin igralec sicer izgubil, a je 96. postavljenemu igralcu na svetu v dveh setih odvzel šest iger, od teh stiri v prvem setu. Mirno lahko zapišemo, da ni nihče pričakoval, da bo devetnajstletni Plesničar v svojem prvem nastopu na satelitskem ATP turnirju nudil italijanskemu profesionalcu tako močan odpor.

»Oba seta sem igral dobro,« je po tekmi zelo mirno povedal Ales.

Prvi set je bil izenačen vse do rezultata 4:4. Oba igralca sta drug drugemu odvzela po eno igro s servisom in obdržala svoj servis v ostalih igrah.

»Serviral sem dobro, kar je na takšni površini, kakršna je bila tu v Portorožu (cement, op. ur.) zelo važno. Spoznal sem, da lahko s Pozzijem igram enakovredno in to mi je seveda vilo se več samozavesti. Slo mi je dobro od rok, vzdušje v dvorani

ni je bilo enkratno, saj so vsi navijali zame, kar mi je bilo se dodatno v pomoč. Žal sem, kot vedno, v ključnih trenutkih seta naredil nekaj napak, kar je na koncu odločalo o zmagovalcu.«

V deveti igri je Pozzi serviral z novimi zlogami, kar je bila za njega dodatna prednost. Povedel je s 5:4 in v deseti igri spravil set na varno.

Neuspeh ni potrl Plesničarja, ki je takoj dobil uvodno igro drugega niza in imel v drugi igri break-zogo za vodstvo z 2:0. Dobro je vrnil servis, ampak je nato naredil napako. Pozzi pa je v nadaljevanju zaigral se bolj odločno in do konca seta prepustil Plesničarju samo se eno igro (3:2).

»Jaz sem tudi v drugem setu nadaljeval s svojo igro, a on je zelo izboljšal svoj servis. S težavo sem vračal njegov prvi servis. Tocke sem v glavnem niral samo, ko je serviral drugo zogo. Pozzi je levičar in daje zlogici neobčajno rotacijo. To je bil velik pritisk, ki ga na koncu nisem vzdržal niti tedaj, ko sem sam serviral.«

Vsekakor je Ales s svojim nastopom izredno presenetil in si na koncu prislužil veliko čestitk, v prvi vrsti svojega trenerja Jake Božica.

Ales, povej po pravici, kaj si si sam čakal od tega nastopa?

»Pred tekmo so mi vsi postavili isto vprašanje. Bil sem že naveličan odgovarjati. Ne, nisem pričakoval, da mi bo slo tako dobro,« je bil miren odgovor mladega tenisaca, ki za navidezno spokojnostjo skriva trdno voljo, da se prebije v svet profesionalnega tenisa. In prvi stik s tem svetom ga je se ustrdil v prepričanju, da se mu izplača vztrajati.

(ak)

PLANINSKI SVET - PLANINSKI SVET - PLANINSKI SVET

Tretji predavateljski večer SPDT

»Utrinek iz Benečije« je naslov videofilma, na katerem se bo prihodnji četrtek, na društvenem predavateljskem večeru, predaval prof. Pino Rudež. Videofilm vsebuje bogat povzetek spoznanj Benečije, njenih naravnih lepote, značilnosti dolin, zaselkov in kulturnih ter zgodovinskih pomnikov, kot jih je doživljal avtor - snemalec Rudež ob svojih občasnih obiskih tega odročnega predela slovenske zemlje, ki ga, žal, bolj malo poznamo. Rudeževi »Utrinki« so zato dragocen prispevek k poglobljanju spoznavanj in zblizevanj kulturni dediščini in sedanjim stvarnosti Benečije.

Gost večera bo tudi prof. Ziva Gruden, ki bo Rudeževemu prikazu dodala nekaj svojih misli in dogajanj kot dobra poznavalka Benečije, kjer vrsto let vodi dvojezično solo v Spletu.

Ponuja se torej priloznost za obogatitev splošnega znanja o zanimivostih Benečije, njenih ljudi in krajev, zato SPDT vabi svoje člane in prijatelje, da se predavateljskega večera udeležijo v cimvejem številu. Svoj videofilm bo Pino Rudež prikazal v četrtek, 27. novembra, v Gregorčičevi dvorani v

Ul. sv. Franciška 20, z začetkom ob 20.30.

Na Volnik v spomin Maria Milica

SPDT vabi v nedeljo, 30. novembra, vse člane planince in pritelje društva na planinsko srečanje na Volnik, na počastitev spomina pokojnega odbornika Maria Milica ob četrti obletnici smrti in ob prvi obletnici postavitve spominskega obeležja.

Zbirno mesto za pohod na Volnik ob na trgu v Repnu ob 9.00 uri. Od tam se bodo udeleženci podali čez Golec na Volnik in po približno dveh urah hoje dosegli vrh. Dostop je možen tudi iz Zagradca in Repnice, srečanje pa bo približno ob 11. uri pred obeležjem, kjer se bodo prisotni poklonili spominu planinca Milica. SPDT pričakuje številno udeležbo planincev. (L. A.)

Strokovno predavanje o nadležnih in (včasih) nevarnih klopih

V prostorih knjižnice Damir Feigel v Krizni ulici (ul. Croce 3) bo danes, ob 20.30, drugi planinski večer v novi sezoni. Dermatologinja dr. Majda Kosuta iz Trsta bo predavala o vsiljivih

spremlevalcih planincev, izletnikov, lovcev in nasploh obiskovalcev narave, klopih. Zajedalci so potencialni prenašalci nevarnih bolezni in neposreden stik z njimi se lahko konča z dolgotrajnimi posledicami za zdravje. Nasploh veljajo nekatera zemljepisna območja za »okužena«

Dr. Kosuta bo zajedalca predstavila tudi v slika (diaprojekcija) in nato pojasnila, kako se preventivno zaščitimo pred njim, kako ravnati, ko ugotovimo, da se je že zaril v naso kožo in kaj, ko ugotovimo znake vnetja ali celo že prvo oteklino.

Res je sicer, da vsak klop se ni prenašalec bolezni, in da se glede tega v zadnjem času ustvarja pretirana psihoza. Dobro pa je biti informiran. Toliko bolj, ker zajedalca lahko staknemo celo na domačem vrtu.

Martinova nedelja

Nekaj nad sto članov in prijateljev planinskega društva v Gorici je nedeljsko popoldne preživelo na tradicionalni družabnosti - martinovanju. Po dolgih letih so se spet zbrali v ajdovskem hotelu Planika, kjer je popoldne ob družabnih igrah, tradicionalni tomboli in glasbi »domačega« ansambla in mladega harmonikarja Blaža, se prehitro minilo.

Glavni dobitke - kraski prsut - se je preselil v ulico Mattioli h Korenovim. Sicer pa je »Sreča« kar precej enakomerno porazdelila glavne dobitke.

Program tradicionalne družabnosti je društvo letos obogatilo tudi s kulturno in enogastromonsko vsebino. Kar lepa skupina članov se je že dopoldne podala na ogled kulturnih in drugih zanimivosti in »ekskurzijo« sklenila v zasebni kleti v vipavskih Lozah. Za usklajeno in tudi primerno strokovno vodstvo je poskrbel Zdenko Vogrič. K uspehu martinovanja so pripomogli tudi člani oziroma podporniki društva, ki so prispevali v nagradni sklad: mesnica Faganel, Neva Princič, Market S. Andrea, semenarna Baucon, trgovina Baucon Edi in Aldo, trgovina Povšic. Vsem se društvo iskreno zahvaljuje.

Bliza se sejem rabljene smučarske opreme

Smučarski odsek SPDG obvešča, da bo 29. novembra popoldne sejem rabljene smučarske opreme. Sčasno bodo predvajali video posnetke z lanskega tečaja smučanja in raznih prireditvev, kakor tudi video film o carwingu - novemu načinu smučanja.

PLAVANJE / TROFEJA HITROSTI V TRŽIČU

Zelo obetaven začetek sezone

Borovci in člani Adrie pokazali napredek. Matjaž Zaccaria trikrat prvi - Primorje zmagalo

Mladi slovenski plavalci Plavalnega kluba Bor in trziškega društva Adria so že v svojem prvem nastopu v novi sezoni pokazali lep napredek. Pretekli teden je bila v trziškem bazenu v prireditvi Adrie tradicionalna mednarodna Trofeja hitrosti za vse starostne kategorije. Nastopilo je trinajst društev iz Italije, Slovenije in Hrvaške. Zmagalo je Primorje pred UN Friuli, Gymnasium Pordenone, Edero in Adrio, Bor pa je zbral 34 točk.

Ni manjkalo izvrstnih rezultatov, od posameznikov pa se je še posebej izkazal Koprčan Matjaž Markič. Kar se tice slovenskih plavalcev naj izpostavimo tri zmage in eno drugo mesto Adriinega tekmovalca Matjaža Zaccarie (na sliki), tretje mesto njegove klubske tovaršice Vlaste Usaj na 100 m hrbtno in 6. mesto Mattea Feruglia na 50 m delfin v konkurenci mnogo starejših članov s časom pod 30 sekundami.

Tekmovanje je lepo uspelo, škoda samo, da se je tudi letos preveč zavleklo.

100 prosto, zZačetniki A: 1. Matjaž Zaccaria (Adria) 1:03, 8. **Začetnice A:** 5. Nicole Colovatti (Adria) 1:17, 0. **Deklice:** 5. Vlasta Usaj (Adria) 1:06, 6.

100 m prsno, začetniki A: 8. Ivan Langella (Bor) 1:36, 9. **Dekci:** 6. Daniel Petti-

rosso (Bor) 1:20, 4. **Člani:** 6. Matteo Feruglio (Bor) 1:13, 4

100 hrbtno, začetniki A: 1. Matjaž Zaccaria (Adria) 1:12, 5; 5. Martin Lissiach (Bor) 1:25, 6. **Začetnice A:** 6. Nicole Colovatti (Adria) 1:28, 2. **Dekci:** 6. Walter Bullo (Bor) 1:15, 1, 8. Sasa Radetti (Adria) 1:20, 6. **Deklice:** 3. Vlasta Usaj (Adria) 1:13, 7

100 delfin, začetniki A: 6. Martin Lissiach (Bor) 1:31, 8

50 prosto, začetniki A: 1. Matjaž Zaccaria (Bor) 29, 1.

Začetnice A: 6. Nicole Colovatti (Adria) 35, 1. **Dekci:** 8. Walter Bullo (Bor) 30, 3. **Deklice:** 4. Vlasta Usaj (Adria) 31, 3

50 prsno, začetniki A: 8. Ivan Langella (Bor) 44, 7. **Dekci:** 6. Daniel Pettirosso (Bor) 37, 3. **Člani:** 6. Milos Kalc (Bor) 34, 9.

50 hrbtno, začetniki A: 2. Matjaž Zaccaria (Adria) 33, 7. **Začetnice A:** 4. Nicole Colovatti 41, 2. **Dekci:** 5. Walter Bullo (Bor) 35, 2. 7. Sasa Radetti (Adria) 37, 4. **Člani:** 7. Matteo Feruglio (Bor) 32, 8. **Deklice:** 4. Vlasta Usaj (Adria) 35, 7

50 delfin, člani: 6. Matteo Feruglio (Bor) 29, 9.

Od Borovih plavalcev se Roberta Chirani, Christian Chirani in Federico Zuljan niso uvrstili v finale.

KOŠARKA / DEŽELNI MLADINCI

Borovci prvič, jadrancovci pa drugič uspešni

Oboji z visoko prednostjo

Ardita Gorica - Bor Friulexport 79:98 (38:52)

BOR: Smilovich 8 (1:2), Stefancic 9 (5:9), Vidali 4, Velinsky 32 (6:11), Fonda 2 (0:2), Hrovatin 10 (1:4), Caser 21 (3:5), Stokelj 8, Mura 2, Bosari 2. Trener: Furlan. Prosti meti: 16:33, SON: 27, Tri točke: Hrovatin in Smilovich 1.

V Gorici so borovci v 3 kolu zabeležili prvo zmago. Zasluzeno so premagali sibko ekipo Ardite, ki je nasim nudila enakovreden odpor le v prvih desetih minutah tekme. Zatem so Svetoivancani do konca prvega dela prevzeli vaje igre v svoje roke in visoko povedli. Tu pa sta se izkazala zlasti Kristjan Caser in David Stokelj. V nadaljevanju so Furlanovi fantje s premisljeno igro in odličnimi odstotki pri metu se dodatno povišali prednost. Z obicajnim doprinosom, ki ga je v napadu nudil Alberto Velinsky pa so slavili prvi uspeh s kar 19 točkami razlike. Za lepo zmago zasluži pohvalo celotna ekipa, omeniti pa gre krstni nastop mladih kadetov Bosarija in Smilovicha (letnika 1981), ki sta dobro opravila svojo vlogo. (N.S.)

Jadran -NTKB - Superbasket 107:60 (54:31)

Jadran: Guastin 11, Senizza 17, Sancin 4, Bogatec 7, Slavec 25, Valente 30, Jakomin 2, Baldi 8, Kocjancic 3. Trener: Vatovec. 3T: Gustin, Bogatec, Slavec, Valente, Baldi vsi po eno trojko.

Jadranovci so med domačimi zidovi proseske srednje so le »F. Levstik« proti sibkemu nasprotniku dosegli drugo letošnjo zmago. Rezultat je bil uravnotežen le v začetnih minutah tekme. Nato so se nasprotniki vdali dobri obrambi in uspešnemu napadu domačih igralcev. Ekipa Superbasket ni reagirala, tako so domači povedli za 23 točk prednosti ob koncu prvega polčasa. V drugem polčasu se je nadaljeval uspešen napad jadrancovcev, ki so brez težav vodili tekmo in končno zmagali s celo 47 točkami prednosti. V drugem delu tekme so domači pokazali nekaj atraktivne igre z zabijanjem kapetana Slavca in z velikim številom lepih Gustinovih in Slavecivih asistenc. Vendar pohvala gre celi ekipi, saj so vsi dali vsaj en koš. (RJ)

KOŠARKA / PROPAGANDA

Liga prijateljstva oziroma obnovitev obmejnih stikov

Tekmuje osem ekip - V derbiju borovci premagali Kontovel

Nekdanja košarkarska obmejna interliga je spet zazivila. Po nekajletnem zatišju so se košarkarski delavci z obeh strani meje odločili za organizacijo turnirja, imenovan Liga prijateljstva, ki je namenjen mladim košarkarjem kategorije propaganda. V ligo se je vpisalo osem peterk, ki jih je organizator razdelil v dve skupini. V prvi nastopajo Bor, Kontovel, OS Divača in sezanski Kraski Zidar, v drugi pa Pivka, KK Prestranek, postojnska OS Vilhar in KK Plamapur iz Ilirske Bistrice. Tekme trajajo trideset minut čiste igre, igra pa se z zogo normalne velikosti. Prvo kolo je že za nami. Bor in Kontovel sta se v torek pomerila v derbiju, zmagali pa so borovci.

Kontovel - Bor 35:50 (12:12, 22:27)

KONTOVEL: Sirk, Briscak, Turco 13, Hrovatin 6, Pernarčič 2, Colja, Piculin 6, Jazbec, Bufon, Rogelja 8, Cataruzza. Trener Briscak.

BOR: Oblak, Maroni, Furlani, Morelj 2, Obersnel 2, Kneipp 10, Kralj 8, Madonia 18, Cernigoj, Coretti 4, Crevatin, Slavec 1, Novak 5. Trener Corbatti.

Ostali izid v skupini: Kraski Zidar - Divača 66:19.

Izida skupine B: OS Vilhar - Ilirska Bistrica 47:27, Pivka - Prestranek 31:24.

Konec tedna štart naraščajnikov

Konec tedna se bo pričelo prvenstvo naraščajnikov, v katerem bodo slovenske barve predstavljale kar štiri ekipe in sicer Bor Friulexport, Dom Sprintauto, Kontovel La Nuova Edile in Polet. V trzasko-goriški skupini bo skupno nastopilo 11 moštev. Glede na lanske uvrstitve in na perspektivnost nekaterih igralcev, pa si lahko trenerji vseh starih nasih ekip upravičeno obetajo uspešne nastope v tem prvenstvu.

Ostale ekipe: Ferroviario, Italmonfalcone, Pall. Gorizia, Santos A, Santos B, Servolana in SGT. (Niko)

KONTOVEL / OBČNI ZBOR ŠD KONTOVEL

Negotovost zaradi perečega vprašanja vadbenih prostorov

Društvo praznuje letos 30. obletnico svoje ustanovitve

Sportno društvo Kontovel tridesetletnice svojega obstoja ne more praznovati v miru. Pod pritiskom je zaradi »afere Ervatti«. Stosedemdesetim sportnikom grozi nevarnost, da bi se čez noč znašli brez vadbenega prostora, v katerem se odvija pomemben delez društvenega delovanja. SD Kontovel že več let stremi po tem, da bi pridobilo lasten vadbeni prostor. Sprva se je ogrevalo za gradnjo telovadnice na Kontovelu, vendar se je pokazalo, da je ta načrt finančno vprašljiv in ni deležen zadostne politične podpore. V zadnjem času je postala aktualna možnost, da bi društvo de facto prevzelo v svoje roke upravljanje telovadnice Sportnega centra Ervatti, ki ga zaenkrat formalno še upravlja Društvo pristaniških delavcev na osnovi koncesijske pogodbe s krajevnim jusarskim odborom. Sredstva za prevzem in vzdrževanje objekta izhajajo iz dezelnega zakona 16 o takomenovanih »protivrednosti za sinhrotron«, postopek za lastninsko preobrazbo centra pa je prav v teh dneh dosegel kritično točko, saj manjka do zapadlosti roka za uporabo sredstev samo še dober mesec. Sedanji lastnik objekta pa grozi z zaprtjem centra, če ne bo prišlo do rešitve. Jasnno je, da vse to vnaša v Kontovelove vrste negotovost in zaskrbljenost.

»Vsota za protivrednost svetlobnega pospeševalnika v Bazovici je v dvomu in z njo gotovost, da bodo nasi fantje lahko razpolgali s telovadnico. Trenutno nejasnost seveda oskoduje tudi druga društva, ki delujejo v sportnem centru. To so neizpodbitna dejstva, čeprav nekateri politiki v zadnjih dneh izjavljajo medijem, da se bo vprašanje resilo v najkrajšem času,« je na torkovem rednem občnem zboru

SD Kontovel povedal predsednik Bogdan Bogatec.

Bogatec je v svojem poročilu sintetično, a učinkovito obnovil tridesetletno delovanje društva. »Ustanovitve društva so k začetnim pobudam in vztrajnosti gnala prijateljska, rekel bi prav bratska čustva ter smisel za skupno delo. Iz tega je zrasel skromen a živahen društveni sedež, začela se je postopna rast sportne učinkovitosti. Lokalne ambicije so prerasle v pobudo za ustanovitev združene ekipe Jadran in so omogočile celo vrsto organizacijskih podvigov ter navezovanje prijateljskih stikov z mladimi iz širšega prostora, od naše dezele, severne Italije, tja preko Maribora vse do Prage in Beograda.«

Toda društvo ne sme počivati na lovorikah, nov odbor pa si mora prizadevati za razširitev števila mladih članov, saj se morata društveni panogi - košarka in odbojka - dandanes spoprijemati z rastočo konkurenco drugih panog in sportu alternativnih dejavnosti.

Poročevalec za odbojko Jana Ban je poudarila, da doživlja zenska odbojka nov razmah, saj

se s to panogo pri Kontovelu ukvarja rekordno število 60 igralk. Košarkarski obračun je predstavil Peter Rogelja. Priznal je, da Kontovel že nekaj časa ne nudi Jadranu kvalitetnih igralcev, zavzel pa se je za poglobitev sodelovanja med društvi s kraskega področja. »To sodelovanje dobro, lahko pa ga se izboljšamo«. Posebej je Rogelja vzpostavil vprašanje pomanjkanja domačega trenerskega kadra in pozval »stare« Kontovelove košarkarje naj se približajo društvu in mlajšim generacijam posredujejo svoje bogate izkušnje.

Novoizvoljeni odbor je takole sestavljen, **glavni odbor:** Bogdan Bogatec, Dušan Krizamn, Danjel Zavadlal, Jana Ban, Peter Rogelja, Drago Milic, Zdenka Starc, Pavel Krizman. **Tajnica:** Alma Znidarčič. **Gospodarji:** Stefan Pertot, Sergio Cerne, Attilio Ban, Sergio Spadoni. **Košarka:** Peter Rogelja, Danjel Zavadlal, Drago Milic, Livio Sustersic, Livio Semec, Roberto Hrovatin, Sergio Cerne. **Odbojka:** Jana Ban, Ariana Kapun, Igor Luxa, Nadja Pertot, Zdenka Starc.

PEČ / OBČNI ZBOR KŠD VIPAVA

Majhno okolje zmore veliko delovanja in uspehov

Športna dejavnost prevladuje pred kulturno

Minuli petek so se na rednem občnem zboru zbrali člani Kulturnega in športnega društva Vipava, ki svoje delovanje skoraj v celoti usmerja v kotalkarski sport. Sele iz izčrpnih poročil, ki so jih pazljivemu članstvu in številnim gostom posredovali predsednik Andrej Kovic, tajnica Barbara Kovic, glavna trenerka Tanja Peteani in blagajnik Josko Peteani, je bilo moč razbrati in oceniti količino dela, ki ga to razmeroma majhno društvo izprav tako majhne vasi v sovođenjski občini, uspe proizvesti v eni sezoni. Zlasti nekateri gostje, ki niso dovolj seznanjeni z delom te, skoraj izključno športno-rekreacijske sredine, se kar niso mogli nacuditi, kako je sploh mogoče, da se na prostovoljni ravni lahko pride do tako odmevnih rezultatov. Ti rezultati se odražajo v več vidikih: najprej množičnost, saj v društvu redno vadi nekaj čez trideset kotalkarjev in kotalkaric, katerim pa se ob določenih priložnostih, kot so npr. licno zasnovane in prikazane kotalkarske revije, pridruzi se kakih petnajst do dvajset bivših kotalkarjev. Pomembnen vidik predstavljajo športni uspehi, ki jih razni Vipavini kotalkarji dosegajo na številnih tekmovanjih, tako na krajevni, kot tudi na vsedržavni in celo na mednarodni ravni. S tem v zvezi je povezana skrb za usposabljanje domačega vaditeljskega in trenerskega kadra, ki je nadpovprečno dober, če ze ne

odlicen. Tretji vidik je prirejanje kotalkarskih revij, t.j. koreografsko in scensko odličnih predstav na kolescih. V organizacijo take prireditve je vložen velik napor, ki pa se poleg laskavih ocen, obrestuje se v številnih oblikah uveljavitve domačih dejavnikov. Ob skrbi za kotalkarsko znanje nastopajočih, so v reviji zaobjeti se izbira pravnsnje glasbe, ki je zelo pogostokrat sad domačih ustvarjalcev, pa izdelava scene in scenskih pripomočkov, da ne govorimo o sivanju oblek za nastopajoče ter o igri luči in zariometov, ki predstavi pričarajo pravo vzdušje. Zelo pomembnega vidika se je na koncu svojega poročila dotaknil predsednik društva, ki je obrazložil, da društvo Vipava upravlja z zavidljivim nepremičninskim premoženjem, ki se odraza v sodobno urejenem kotalkališču, travnatem igrišču za mali nogomet in društvenih prostorih. Ob tem je izrazil željo, da bi v društven krog pristopili novi ljudje, zlasti se iz mlajše

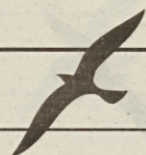
generacije, kajti prav mladina je tista, ki lahko zagotovi nepretrganost v delovanju, z novimi načini pristopa pa omogoči se nove oblike dejavnosti, zlasti se na kulturno-prosvetnem področju. Zaradi preobremenjenosti s kotalkanjem so te dejavnosti nekoliko potisnjene v stran.

Pozdrav občnemu zboru so prinesli: Silvan Semolic v imenu ZSKD, Vili Princic za ZSSDI, Oskar Juren za KD Skala Gabrje, Slavko Tomsic za KD Sovodnje, Branko Cernic za Krvo-dajalce in Davorin Pelicon za SD Sovodnje.

Sledile so volitve novega odbora, kjer so bili izvoljeni: P. Brumat, M. Cevdek, F. Cevdek, V. Florenin, I. Florenin, M. Ferfolja, M. Juren, A. Kovic, M. Kovic, I. Kovic, J. Peteani, D. Semolic, T. Stepancic, G. Sirotti, A. Tomsic, K. Tomasi, S. Tomsic, M. Zotti.

Novoizvoljeni odbor se bo čez nekaj dni sestal ter si porazdelil društvene zadolžitve.

VIP

Večer o pesniku Ivanu Robu v openski knjižnici

Knjižnica Pinko Tomazič in tovariši, ki deluje na Opcinah v okviru Kulturnega društva Tabor, nas vedno znova preseneča s svojimi kakovostnimi pobudami. Po dveh nadvse uspešnih večerih, ki jih je skupaj z nekaterimi drugimi dvojezičnimi ali italijanskimi organizacijami posvetila Fulviu Tomizzi in Liviu Issaku Sirovichu, se nam jutri spet predstavlja samostojno z izredno zanimivo pobudo. Jutrišnji večer ob 20. uri v openskem Prosvetnem domu bo namreč posvetila pesniku in prozaistu Ivanu Robu, ki se je rodil v Trstu leta 1908 in padel kot talec leta 1943 in kateremu zal posvecamo vse premalo pozornosti in zanimanja. Večer bo se zlasti privlačen in zanimiv, ker bosta o Robovem življenju in delu spregovorila dva pomembna slovenska kulturna ustvarjalca, in sicer pisatelj ter Robov vrstnik in prijatelj Igor Torkar ter prof. Matjaz Kmecl. To bo priložnost,

da bomo o Robu in njegovem času izvedeli marsikaj, kar morda ni se zabeleženo v nobeni knjigi. Poleg tega bomo lahko prisluhnili tudi Robovi besedi: iz njegove knjige Življenje in delo bodo brali odlomke člani dramske skupine SKD Tabor Drago Gorup, Kstanca Filipovič, Lidija Sosic in Armando Skerlavaj.

Pa se nekaj podatkov o Robo-

vem življenju. Po Ivanovem deinstvu v Trstu, kjer je oče služboval kot stražnik na ladjah, ki so priplule v trzasko pristanišče, se je družina preselila v Gorico, od koder je bila leta 1915 prisiljena v begunstvo. Mladi Rob se je pridružil partizanskim enotam leta 1942, potem ko je materi dejal, da odhaja na počitnice. Iz ljubljanskega koncentracijskega taborišča je odšel na osvobodeno ozemlje na Dolenjsko, kjer ga je kmalu zajela roška ofenziva. V tem času je postal član skupine »agitteater 42«, ki je bila zametek prve osrednje samostojne kulturne ustanove v okviru osvobodilnega gibanja. Ko se je osnovala Cankarjeva brigada, je prisel v njen sestav ter deloval kot poročevalec. Januarja 43 je padel v roke Italijanov in belogardistov (na sliki) in bil kmalu potem ustreljen pri Vrhniku, potem ko je okupatorju vrgel v obraz besede: »Kdor umre za domovino, je zivel dovolj!«

Razstava o delu Žige Zoisa ob 250-letnici rojstva

LJUBLJANA - Ob 250-letnici rojstva barona Žige Zoisa (1747-1819), mecena in osrednje osebnosti slovenskega razsvetljenstva, bodo v Prirodoslovnem muzeju Slovenije s priložnostno razstavo - odprli jo bodo danes, 20. novembra, ob 17. uri -, osvetlili širšemu občinstvu manj znano, a enako pomembno delo barona Zoisa na področju naravoslovja (fuzinarstva, mineralogije, zbiralstva).

Na razstavi bo na ogled tudi železova ruda, kakršno so uporabljali v baronovih fuzinah, primerki zoisita s Svinske planine ter drugih nahajališč, Zoisov nepodpisani članek o človeški ribici ter različna literatura, ki tega moza predstavlja z naravoslovnega zornega kota.

Razstava v Prirodoslovnem muzeju Slovenije predvidoma odprta do marca prihodnje leto. (STA)

Fraktalna estetika Bogdana Butkoviča

Bogdan Butkovič se z likovnim ustvarjanjem ukvarja že več kakor tri desetletja. Pravzaprav bi morali zapisati, da se ukvarja z likovnim ustvarjanjem in ali predvsem iskanjem. Že v prvih delih, s katerimi se je predstavil v dalnjem letu 1966, je bilo opaziti, da ubira cisto svojo pot. Iskanje ga je v zadnjih letih privedlo v krog takoi-menovane fraktalne estetike, smeri, ki se je začela razvijati se pred slabimi dvajsetimi leti in ki je nekakšna sopotnica računalnika. Gre za smer, ki v umetnosti (in ne samo v umetnosti) odpira povsem nove in doslej neslutene možnosti. To je prava revolucija tudi v načinu razmišljanja in dojemanja sveta in dogajanja v njem.

Bogdan Butkovič je pred kratkim postal član skupine najvidnejših predstavnikov "fraktalne estetike" in si zagotovil tudi mesto na Internetu.

Jutri bodo v Kulturnem domu v Gorici odprli razstavo njegovih najnovejših slik, zraven pa še po številu sicer skromnejši, starejši ciklus. Skupaj kakih trideset del. Ker gre za novost, saj smo v našem okolju se zmeraj pod vplivom bolj ali manj "tradicionalnih" oblik likovnega izražanja, je pogovor z oblikovalcem potreben in koristen, zato, da bi razstavljene slike videli v pravi ali vsaj približno pravi luci.

Najprej, kaj je to fraktalna estetika, kaj so fraktali?

"Znanost in umetnost sta od zmeraj tesno povezani. Umetnost je kar nekaj tisočletij upoštevala osnovna spoznanja znanosti, ki je spoznavanje oziroma dojemanje prostora skušala ujeti v tri osnovne dimenzije, sicer, višino in globino. Vse dogajanje naj bi se odvijalo točno po geometrijskih formulah in to spoznanje se je odražalo tudi v umetnosti. Einsteinska odkritja o času kot

cetrti dimenziji so sprožila velike dvome o dosežanih tradicionalnih oblikah razmišljanja in dojemanja prostora. Danes lahko govorimo že o peti, sedmi, sedmi dimenziji, čeprav znanstveno jih še ne moremo pojasniti, slutimo pa jih."

Zakaj je računalnik v nekem smislu oče "fraktalne estetike"?

"Ne bi govoril o očetovstvu. Računalnik je bil le sredstvo, pripomoček, da smo prisli do določenih spoznanj. To, da je dogajanje v naravi,

v nas samih, navidez neko skrajno kaotično stanje, ki pa se odvija in ponavlja po določenih formulah, vzorcih, ki pa so nepredvidljivi. In prav nepredvidljivost je neznanka.

Fraktali so geometrijske formule (navidezne) nereda, ki nas obdaja in katerega del smo tudi mi. Te formule se kar naprej obnavljajo, prepletajo, ustvarjajo zmeraj nove oblike. Poglejte recimo primer barv. Naneses jih na ploskev, potem pa se razlijejo, prekrijejo, kombinirajo po neki tebi neznani formuli in ustvarijo nekaj novega".

Kje je vloga umetnika, njegova ustvarjalnost, če se vse odvija po nekih formulah, ki so v naravi stvari in ki so povrhu vsega neznane in nepredvidljive?

"Tudi pri dosedanjih "tradicionalnih" načinih upodabljanja pride do odstopanj med zamisljo, idejo, in realizacijo. Razlike so tudi v dojemanju slike ali podobe. Slikar vidi sliko drugače kakor nekdo drug. Vsakdo tudi razmišlja in komunicira z okoljem na svoj način. Pri tem novem slikarstvu je pomembna tehnika. In v tem pogledu sem v zadnjem času uspel razviti nekaj novega in tudi v tem je vloga umetnika".

Je "fraktalna estetika" umetnost tretjega tisočletja?

"Rekel bi, da smo sele na začetku". (vk)

GLEDALIŠČA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Kulturni dom

Danes, 20. t. m., ob 16. uri (red I) ponovitev drame A.P. Cehova »Tri sestre«.

Gledališče Rossetti

Stalno gledališče FJK - Gledališka sezona 1997/98

Danes, 20. t. m., ob 20.30 premiera predstave Vittoria Gassmana »Bugie sincere«. Nastopajo Ugo Pagliai, Paola Gassman in Virgilio Zernitz. Predstava v abonmaju: odrezek 2 - rdec.

Pri blagajni gledališča lahko podpisete abonma 1997/98 (urnik: 8.30-13, 16-19 ob delavnikih), v Pasazi Protti (urnik: 8.30-12.30, 15-19).

Gledališče Verdi

Opera in baletna sezona 1997/98

V soboto, 22. t. m., ob 17. uri (red S) opera »Don Carlo« v izvedbi orkestra, zbora, in baletnega ansambla Gledališča Verdi. Orkester vodi Woldemar Nelsson.

Ponovitvi v v torek, 25. t. m., ob 20.30 (red E) in v petek, 28. t. m., ob 20.30 (red F).

Prodaja vstopnic pri blagajni gledališča Verdi (urnik: 9-12, 16-19 - tel. 6722500 - zaprto ob ponedeljkih). Pri blagajni je v teku razdeljevanje abonmajev za red A, B, D, G, C, S in E in prodaja vstopnic za opero »Romeo in Julija«.

Gledališče Cristallo - La Contrada

Danes, 20. t. m., ob 20.30 ponovitev komedije »Soap« v izvedbi gledališke skupine La Premiata Ditta.

Pri blagajni gledališča Cristallo, pri UTAT v Pasazi Protti, na solah, pri sindikatih in raznih ustanovah lahko podpisete nov abonma. Za informacije tel. 390613.

Gledališče Miela

Jutri, 21. in v soboto, 22. t. m., ob 21. uri bo nastopil Jacopo Fo s predstavo »Lo zen e l'arte di fare l'amore«. Za informacije - tel. 365119.

GLASBA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Glasbena matica

vpisuje abonmaje za koncertno sezono 1997/98 vsak dan, razen sobote na GM, Ul. Manna 29 (tel. 418605) od 10. do 12. ure.

V torek, 2. decembra, ob 20.30 v Kulturnem domu koncert, na katerem bosta nastopila Igor Malinovski (violina) in Tamami Muramatsu (klavir).

Società dei concerti - Koncertna sezona 1997/98

V ponedeljek, 24. t. m., ob 20.30 bo v gledališču Rossetti koncert Kvarteta Arditii. Na programu Ligeti, Bartok in Ravel.

Sodobni Trst

Kavarna San Marco

V torek, 25. t. m., ob 21. uri, v okviru srečanj »Improvvisazioni artistiche«, bo na sporedu srečanje z Giovanni del Giudice o knjigi »Il diario di Augusta F« ter ob glasbeni spremljavi Elise Frausin.

Sportna palaca Palasport

V soboto, 29. t. m., ob 21. uri celovečerni koncert, na katerem bo nastopil Nek. Prodaja vstopnic pri Utat v Pasazi Protti.

OPČINE

Prosvetni dom

V nedeljo, 23. t. m., ob 18. uri koncert v okviru Opernskih glasbenih srečanj. Nastopila bosta Stanko Praprotnik (prva trobenta Simfoničnega orkestra RTV Slovenije) in Luca Ferrini (klavir).

RAZSTAVE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

TK Galerija - Trzaska knjigarna: razstavlja slikarka Claudia Raza.

Miram - Konjusnica: do 30. t. m. je na ogled velika razstava o zgodovini Dacanov. Obiščete jo lahko vsak dan od 9. do 17. ure; ob nedeljah ob 11. uri, ob 14.30 in ob 15.30 vodeni obiski razstave.

Miramarski park in muzej sta odprta vsak dan od 9. do 17. ure (grad od 8. do 18. ure).

Galerija Torbandena: V soboto, 22. t. m., ob 18.30 otvoritev razstave Eda Murtica.

Sedež turistične ustanove (Ul. S. Nicolò 20): v ponedeljek, 24. t. m., ob 18. uri otvoritev razstave Patrizie Delbello.

Muzej Revoltella: razstava »Carlo Ciussi. La pittura come urgenza ed emozione 1947 - 1997« bo zaradi izrednega zanimanja odprta do 23. t. m.

Ljudski vrt - Paviljon ARAC: do 23. t. m. je odprta razstava ob 100-letnici rojstva umetnika Roberta Hlavatyja. Na ogled je vsak dan od 10. do 13. in od 16. do 19. ure.

Galerija Cartesius: razstavlja slikar Bruno Ponte.

Galerija Rettori Tribbio 2 (Piazza Vecchia 6): do 21. t. m. razstavlja slikarji Aldo Famà, Olivià Siau, Claudio Sivini in Ennio Steidler.

Kavarna S. Marco: na ogled je razstava filmskih plakatov Isodora Brizzija.

Galerija Grandangolo: razstavlja Giuliano Pecelli.

Art Gallery (Ul. S. Servolo 6): danes, 20. t. m., ob 18. uri otvoritev razstave akvarelov madžarskega slikarja Jánosa B. Totha.

Pedagoški licej A.M. Slomsek (Ul. Caravaggio 4): do 29. t. m. je na ogled razstava fotografij od lta 1947 do danes. Na ogled vsak delavnik od 8. do 14. ure.

TRŽIČ

Obcinsko gledališče - Gledališka sezona 1997/98

V torek, 2. in v sredo 3. decembra, ob 20.30 se bo Stalno gledališče FJK predstavilo z delom »Sladka Irma« v režiji Antonia Calende. Nastopajo Daniela Giovanetti, Fabio Camilli, Paolo Triestino in Gian.

Vstopnice dobite pri blagajni gledališča: od ponedeljka do sobote 17-19 (za informacije tel. 0481 - 494368/494365).

GORICA

Kulturni dom

Danes, 20. t. m., ob 18. uri predstavitev knjige S. Ruttarja.

Jutri, 21. t. m., ob 18. uri 16. obletnica otvoritev Kulturnega doma.

VIDEM

Nuovo Teatro Giovanni da Udine

V četrtek, 18. decembra, ob 20.45: Teatro degli incamminati »Medea«. Režija Luca Ronconi.

SLOVENIJA

SEŽANA

Kulturni center Srečka Kosovela

Danes, 20. t. m., ob 20. uri film »Krik«.

PORTOROŽ

Avditorij

Jutri, 21. t. m., ob 18.00 in ob 20.30 film »Mr. Bean«.

NOVA GORICA

Primorsko dramsko gledališče

Danes, 20. t. m., ob 20. uri gostovanje Drame SNG iz Ljubljane s Feydeaujevo komedijo »Bolha v usesu ali Kaplja cez rob« (za abonma Premiera in Izven).

GROČANA

Srenjska hisa

V soboto, 22. t. m., ob 20.30 prireja KD Krasno polje celovečerni koncert Trzaskega okteta.

GORICA

Kulturni dom

V petek, 28. t. m., ob 20.30 nastop New Swing Quarteta.

Kulturni center Lojze Bratuz

V soboto, 22. t. m., ob 20.30 in v nedeljo, 23. t. m., ob 16. uri 39. revija goriskih pevskih zborov Cecilijanka.

TRŽIČ

Obcinsko gledališče - Koncertna sezona 1997/98

Danes, 20. t. m., bo ob 20.30 nastopil pianist Michael Dalberto. Na programu Schubert in Debussy.

Vstopnice so na razpolago pri blagajni gledališča (urnik: 10-12, 17-19 od ponedeljka do sobote), pri UTAT v Trstu in pri Discotex v Vidmu.

ČEDAD

Gledališče Rostori

V soboto, 22. t. m., ob 20.30 koncert zbora »Der Zweisprachige Chor - Dvojezični zbor« iz Celovca.

VIDEM

Teatro Nuovo Giovanni da Udine

V petek, 28. t. m., ob 20.45 nastop orkestra Kremerata Baltica. Direktor in solist Gidon Kremer.

OPČINE

Prosvetni dom-SKD Tabor Općine: se danes, 20. t. m. je na ogled »Z zvezdami v jadr« - razstava slovaških ilustratorjev, ki so bili nagrajeni na Bienu ilustracij Bratislava 1967-1997. Urnik: 16/19.

SESLJAN

Sedež turistične ustanove: razstavlja Luigi Perelli.

BOLJUNEC

Sprejemni center pri gledališču F. Preseren: danes, 20. t. m., ob 18.30 otvoritev razstave Marjana Musica.

GORICA

Kulturni dom: jutri, 21. t. m., ob 18. uri otvoritev razstave Bogdana Butkoviča.

Kulturni center Lojze Bratuz (Drevored 20. septembra 85): se danes, 20. t. m., je odprta razstava slik arhitekta in slikarja Davida Faganela. Ogled: 10-12, 17-19.

Galerija Ars v Katoliški knjigarni: razstavlja slikarka Klementina Golja.

GRADIŠČE

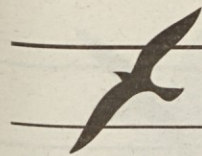
Galerija Luigi Spazzapan: do 30. t. m. je na ogled razstava Spazzapan - iz zbirke goriske Casse di Risparmio.

ŠPETER

Condominio »Al Centro«: se danes, 20. t. m., je na ogled razstava »Drugi v Alpah«.

PASSARIANO

Villa Manin: do 11.1.1998 je na ogled zgodovinska razstava »1797 - Napoleone a Campofornido«.

**RAI 3
slovenski
program**

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugl)
in 64 (Milje)
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh
Sv. Mihaela)

20.25 **Kotiček (ponovitev)**
20.30 **TV DNEVNIK**
20.50 **Alpe Jadran (ponovitev)**

RAI 1

6.30 Dnevnik, 6.45 Jutranja odd. Unomattina, vmes (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30) dnevnik
9.35 Film: Marilyn and me (kom., ZDA '91, i. Susan Griffiths, Jesse Dabson)
11.10 Aktualna oddaja o vrtarstvu: Verdemattina (vodita Luca Sardella, Janira Majello), vmes Zeleni nasveti in astrologija, (11.30) dnevnik
12.25 Vreme in dnevnik
12.35 Nan.: Gospa v rumenem (i. Angela Lansbury)
13.30 Dnevnik, 13.55 Gospodarstvo
14.05 Variete: Fantastico più (vodi Milly Carlucci)
14.25 Nan.: Una famiglia come tante
15.15 Dokumenti: Kvarkov svet
16.00 Mladinski variete: Solletico (vodita Mauro Serio in Elisabetta Ferracini), vmes risanke Princesa Sissi in nan. Zorro
18.00 Dnevnik
18.45 Variete: Colorado (vodi Alessandro Greco)
19.50 Vreme, dnevnik, sport
20.40 Aktualno: L' inviato speciale (vodi Piero Chiambretti)
20.50 Variete: Faccia tosta (vodijo Teo Teocoli, Wendy Windham, Marco Milano)
23.10 Dnevnik
23.15 Dokumenti: Overland 2
0.05 Dnevnik
0.35 Aktualno: Tempo, 1.00 Filozofija
1.05 Nočni pogovori
1.20 Film: Il comico (kom., ZDA '69, r. Carl reiner, i. Dick van Dyke)
3.00 Variete: Roma 4

RAI 2

6.45 Pregled tiska
7.00 Nad.: Zelene jagode
7.25 Variete za najmlajše, vmes (9.35) nan. Lassie
10.00 Nad.: Quando si ama, 10.20 Santa Barbara
11.00 Tg2 Medicina 33, 11.15 dnevnik
11.30 Variete: I fatti vostri (vodi Massimo Giletti)
13.00 Dnevnik, 13.30 Zdravje, 13.45 Navade in družba
14.00 Variete: Ci vediamo in TV
16.30 Aktualno: Cronaca in diretta - Kronika v živo
16.15 16.50, 18.15 Dnevnik
18.20 Sport
18.40 Rubrika o izletih in potovanjih Sereno variabile
19.05 Nan.: Rex, 19.55 Disokkupati
20.30 Vecerni dnevnik
20.50 Nan.: E.R. Medici in prima linea (i. N. Wyle, E. La Salle, G. Clooney)
22.30 Variete: Macao (vodi Alba Parietti)
23.30 Dnevnik
0.00 Aktualno: Le stelle del mese
0.05 Danes v parlamentu, vreme, sport

RAI 3

6.00 Jutranji dnevnik
8.30 Film: Zaffiro nero (krim., VB '59)
10.00 Aktualno: Report, 10.30 Italija 50. leh, 11.00 Vprašanja ob koncu tisoletja
12.00 Dnevnik, 12.15 Sport
12.20 Aktualno: Telesogni, 13.00 Il grillo, 13.30 Media/Mente
14.00 Dezelne vesti, dnevnik
14.55 Tgr Leonardo
15.05 Nan.: Ma che ti passa per la testa?
15.35 Sportno popoldne: nogomet, 16.10 streljanje
17.00 Dok.: Geo & Geo
18.20 Vremenska napoved
18.25 Nad.: Un posto al sole
19.00 Dnevnik, dezelne vesti
19.55 Aktualno: Regioneitalia
20.10 Variete: Blob
20.50 Film: A colpo sicuro (psust., ZDA '92, i. T. Berenger, R. Miller)
22.30 Dnevnik, dezelne vesti
22.55 Aktualno: Top secret, 23.55 Magazzini Einstein
0.30 Dnevnik, pregled tiska

RETE 4

6.00 Nad.: Lasciati amare, 6.30 Perla nera
6.50 Nan.: Dove comincia il sole (i. B. De Rossi)
8.50 Nad.: Vendetta d' amore, 9.20 Amanti, 10.00 Regina, 10.30 Sei forte papà, 11.30 dnevnik
11.40 Aktualno: Forum
12.55 Kviz: Kolo sreče
13.30 Dnevnik Tg 4
14.30 Nad.: Sentieri - Steze
15.30 Film: L' amante sconosciuto (dram., ZDA '54)
17.45 Kviz: OK, il prezzo è giusto (vodi I. Zanicchi)
18.55 Dnevnik in vreme
19.30 Variete: Game Boat
20.35 SP v smučanju: moski veleslalom, 2. tek
21.50 Film: Il texano dagli occhi di ghiaccio (vestern, ZDA '76, i. C. Eastwood)
0.30 Film: Ballando, ballando (kom., It. '83, r. E. Scola, i. C. Allwright, A. Arbia)

CANALE 5

6.00 Na prvi strani, vreme
8.00 Jutranji Tg5
8.45 Nan.: Komisar Scali - Proces (i. M. Chiklis)
9.45 Variete: Maurizio Costanzo Show
11.30 Variete: Ciao Mara (vodi Mara Venier)
13.00 Dnevnik TG 5
13.25 Sgarbi quotidiani
13.40 Nad.: Beautiful (i. Ron Moss)
14.10 Aktualno: Uomini e donne - Moski in ženske (vodi Maria De Filippi)
15.45 Aktualne teme: Verissimo (vodi Marco Liorni)
15.50 TV film: Il primo Natale in famiglia (dram., ZDA '93, i. Richard Crenna, Linda Kelsey)
17.45 Aktualna kronika iz vsakdana: Verissimo (vodi Marco Liorni)
18.35 Kviz: Tira & Molla (vodi Paolo Bonolis)
20.00 Dnevnik TG 5
20.30 Variete: Striscia la notizia (vodita Ezio Greggio in Enzo Iachetti)
21.00 Variete: Beato tra le donne (vodi Paolo Bonolis)
23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (1.00) nočni dnevnik
1.30 Striscia la notizia
1.45 Nan.: Hitchcock

ITALIA 1

6.10 Otroški variete Ciao ciao mattina, vmes risanke
9.20 Nan.: Lepotica in zver, 10.20 Družina Brock, 11.25 Dva policaja v Chicagu
12.20 Sport studio, 12.25 Odprti studio, 12.50 Fatti e misfatti (vodi Paolo Liguri)
12.55 Nan.: Willy, princ Bel Aira
13.25 Variete za najmlajše, vmes risanke
14.00 Risanke: Simpsonovi
14.20 Varieteja: Colpo di fulmine, 15.00 Fuego! (vodi Alessia Marcuzzi)
15.30 Nan.: Melrose Place (i. A. Shue, C. Thorne)
16.00 Variete za najmlajše
17.30 Variete: Benny Hill
17.45 SP v smučanju: moski veleslalom, 1. tek
19.00 Nan.: Piccoli brividi
19.30 Odprti studio, vreme, 19.55 Sport studio
20.00 Glasba: Sarabanda (vodi Enrico Papi)
20.40 Aktualna oddaja: Moby Dick (vodi M. Santoro)
23.10 Variete: Le iene
0.10 Sport studio, 0.45 Italija 1 sport
1.20 Nan.: Star Trek

TELE 4

16.45 19.30, 23.00 Dogodki in odmevi
14.30 Made in Italy
17.00 Il supplemento
18.00 Aktualna odd.: Quadrato
19.00 Zoom umetnost in kultura
20.30 Cittadino in linea con...
21.00 Aktualno: In diretta

MONTECARLO

12.15 19.30, 22.30, 1.20 Dnevnik, 19.50 Sport
10.00 Film: Odissea tragica (dram., ZDA '48)
13.15 Nan.: Ironside
14.15 Film: Caterina la grande (zgod., VB '34)
16.00 Variete: Tappeto volante
18.00 Variete: Zap zap
20.10 Candid camera
20.30 Nogomet: Roma-Udinese
23.25 Film: Il cacciatore (dram., ZDA '78)

Slovenija 1

7.30 Vremenska panorama
10.00 Včeraj, danes, jutri
10.05 Videoring
10.35 Tedenski izbor: nan. Horganova družina (ZDA, 18 epizoda)
11.00 Film: Hisa tujcev (ZDA 1949, r. J. Mankiewicz, i. E.G. Robinson, S. Hayward, R. Conte)
12.35 Poljudnoznanstvena oddaja: Divja Avstralija
13.00 Poročila
13.05 TV igrice: Kolo sreče
13.35 Videostrani
14.10 Tedenski izbor: Novice iz sveta razvedrila
14.40 Film: Outsider (Slovenija, r. A. Kosak, i. Davor Janjić, Nina Ivanic, Miranda Caharija)
16.25 TV Prodaja
16.55 Videostrani
17.00 Obzornik
17.10 Otroški program: Sprehodi v naravo, 17.25 Nan.: Denver, poslednji dinosaver (ris., 5. ep.)
18.00 Po Sloveniji
18.30 Pordaja
18.40 Tv igrice: Kolo sreče
19.10 Včeraj, danes, jutri, 19.15 Risanka
19.20 Majhne skrivnosti velikih kuharskih mojstrov
19.30 TV Dnevnik, vreme, sport
20.05 EPP
20.10 Predsedniske volitve '97
20.40 Tednik
21.45 Nan.: Frasier (ZDA, 23. epizoda)
22.10 Včeraj, danes, jutri
22.15 Odmevi, vreme
22.50 Sport
22.55 Včeraj, danes, jutri
23.00 Tednik
0.00 Videoring
0.30 Videostrani

TV PRIMORKA

8.00 17.00 Videostrani
17.00 Soočenje predsedniških kandidatov
18.30 Koncert saksofonistov
19.50 Napovednik, videospot dneva
20.00 Dnevnik TV Primorka
20.25 Odlična maturantka iz Brd
20.40 Kontaktna oddaja: Sem-peter-Vrtojba občina da ali ne
21.30 Glaba: Primorkinih 10
22.30 Sprememba z Rudijem
23.05 Dnevnik TV Primorka

Slovenija 2

8.45 - 0.45 Teletekst TV Slovenija
9.00 Euronews
12.35 Tedenski izbor: Filmski triki
13.00 Koncert Simfonikov RTV (Sivic, Beethoven)
13.55 Nanizanka: Grace na udaru (ZDA, 12. epizoda)
14.20 Kosarka NBA: New York - Houston
15.50 Nadaljevanka: Pacific Drive (Avstralija, 69. del)
16.20 Nadaljevanka: Tri krone (Svedska, 12. del)
17.10 Nanizanka: Dogodivscine iz zivalskega vrta (Nemčija, 1. epizoda)
17.55 SP v smučanju: moski veleslalom, 1.tek (prenos iz Park Cityja)
19.00 Resnična resničnost
19.30 Nad.: Pacific Drive (70.)
19.55 Včeraj, danes, jutri
20.00 Kosarka: Union Olimpija - PSG (evropska liga, prenos iz Ljubljane)
21.45 Pisave
22.15 SP v smučanju: moski veleslalom, 2. tek
22.55 Dokumentarna oddaja: Toni Morrison (VB)
23.45 Evropski kulturni magazin: Alica
0.15 Pisave (ponovitev)

Koper

15.00 Euronews
15.35 Film: Lenuha v St. Tropezu (Fr. '85, i. P. Caroit, Jean. M. Noiret)
17.00 Meridiani
18.00 Program v slovenskem jeziku: Pomagajmo si
18.30 Reportaža
18.45 Primorska kronika
19.00 Vsedanes - Tv Dnevnik, vreme, sport
19.25 Ecceccimanca
20.00 Predsedniske volitve v Sloveniji: Predstavitev kandidatov
20.05 Četrtekova sportna oddaja
20.15 Kosarka: Union Olimpija - Paris St. Germain
21.50 TV dnevnik, vreme
22.15 Euronews
22.30 Program v slovenskem jeziku TV Poper

R A D I O**Radio Trst A**

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik, 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Ob Rižani in Rokavi-Življenje Istranov v šavirskih hribih; 9.15 Odprta knjiga: Trije muzikantje ali povratek Lepe Vide (Z. Simčič, r. M. Peterlin, 11. del); 9.40 Telovadba za vsakogar; 10.10 Koncert slovenske glasbe; 11.15 Intervju; 11.45 V središču pozornosti; 12.40 RZCPZ: MePZ Barkovlje; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Kulturne diagonale; 15.00 Glasba za vse okuse; 15.30 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Naša pesem '97; 18.00 Zastrta krila (pripr. M. Rebula); 18.25 Glasbeni predah; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.10, 17.10 Poročila v slov. ; 8.30, 12.30, 18.30 Poročila v ital; 10.00 Matineja; 16.30 Te zanima tvoja prihodnost; 17.30 Tržaški potpuri (Incontro con la canzone triestina); 19.30 Plesna glasba.

Radio Koper

(slovenski program)

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 6.30 Osmrtnice; 7.00 Jutranjik; 7.30 Noč in dan - OKC obveščajo; 8.00 Pregled tiska, vreme; 8.50 Kulturni koledar; 9.45 Zdravnikovi na-

sveti; 10.50 Intervju; 11.15 Aktualnosti; 13.00 Daj, povej; 15.30 DIO; 16.00 Glasba po željah; 16.45 Predstavitev predsedniških kandidatov; 17.00 Poslovne informacije; 17.30 Primorski dnevnik, osmrtnice; 18.00-19.00 Glasbena kronika; 19.00 Prenos RS; 20.00-22.00 Večerni pr. z M. Vuksanovičem; 22.00 Zrcalo; do 0.00 iz diskoteke RK.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 8.05 Horoskop; 8.15 3X3; 8.40 Izbrali ste; 9.00 Ob 9-ih; 9.15 Pogovor o; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Sigla single; 10.33 Musica gira intorno; 11.00 Modri val; 11.45 Mi in vi; 13.00 L'una blu; 13.07 Buon compleanno; 13.33 Sanje o počitnicah; 14.33 Sigla single; 14.45 Aktualnosti; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 Il muro del suono; 18.45 Jazz; 19.25 Sigla single; 19.30 Šport.

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Dobrodošli; 9.45 Ringaraja; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.30 DIO, šport, vreme; 17.05 Ob 17-ih; 18.25 5 min. za kulturo; 18.30 Simfrock; 19.45 Lahko noč, otro-

ci; 20.00 Četrtekov večer; 21.05 Literarni večer; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna odd. v tujih jezikih; 22.40 Stari gramofon; 23.05 Literarni nočno.

Slovenija 2

5.00, 6.30, 7.30, 8.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.05 Poslovne zanimivosti; 8.40 Planinske informacije; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Strokovnjak svetuje; 11.35 Obvestila; 13.45 Gost; 14.40 Kdo ve; 15.30 DIO; 16.15 Popevki tedna; 17.00 Glasba ob 5-ih; 18.45 Črna kronika; 19.30 Sence adolescence; 20.00 Jazz; 21.00 Ameriška country lestvica; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Proti etru - Spet ta jazz.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 10.05 Gymnasium; 12.05 Igramo in pojemo; 13.30 Mladi mladim; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Na ljudsko temo; 15.30 DIO; 16.40 Življenje kot izziv; 17.00 Banchetto musicale; 18.05 Zunanepolitični feljton; 18.25 Komorni koncert; 19.30 Zbori; 20.00 Iz arhiva simfonikov RTVS; 22.05 Igra; 22.20 Zvočni zapisi; 23.00 Izbrali smo; 23.55 Lirični utrinek.

Radio Koroska

18.10-19.00 Rož - Podjuna - Zila.

Primorski dnevnik

Lastnik: Zadruga Primorski dnevnik z o.z. - Trst
Izdajatelj: DZP - PRA.E. d.o.z. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Internet: <http://www.primorski.it/>
e-mail: redakcija@primorski.it

Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

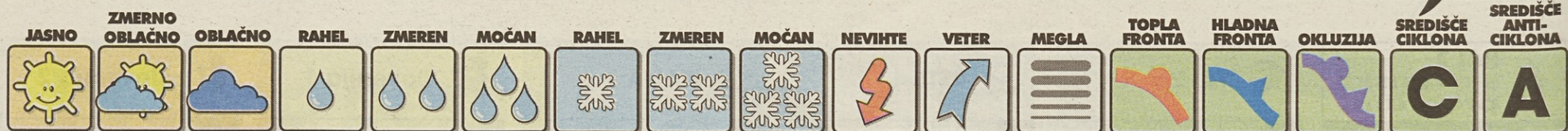
Cene oglasov
Italija: 1 oglasni modul (sirina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT, finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi 1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 60 SIT

Poštni tr. PRAE DZP st. 11943347
za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, letna 15.000 SIT plačljiva preko DISTRIEST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373
ziro račun 51420-601-27926

Registriran na sodišču v Trstu st. 14 z dne 6. 12. 1948
Clan italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzide ob 7.17 in
zatone ob 16.25.
Dolžina dneva 9.08.

LUNINE MENE

Luna vzide ob 22.41 in
zatone ob 12.17.

PLIMOVANJE

Danes: ob 1.36 najvišje 22 cm, ob 6.40 najnižje 4 cm,
ob 11.24 najvišje 18 cm, ob 18.58 najnižje -34 cm.
Jutri: ob 3.01 najvišje 21 cm, ob 9.08 najnižje 7 cm, ob
11.37 najvišje 8 cm, ob 19.57 najnižje -26.

MORJE

Morje skoraj mirno,
temperatura morja 14,
stopinj C.

BIOPROGNOZA

Vreme bo obtežljivo vplivalo na počutje in razpoloženje vremensko občutljivih ljudi. Počutili se bodo utrujeni, nemirni, razdražljivi, potrti. Spali bodo slabo.

TEMPERATURE V GORAH

	°C		°C
500 m	2	2000 m	-5
1000 m	0	2500 m	-6
1500 m	-4	2864 m	-7

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA SE RES JE

Temperatura na Miru višja

KOROLJOV - V ruski orbitalni znanstveni postaji Mir se je že pred več kot tednom dni povišala temperatura, je poročala ruska informativna agencija RIA Novosti. Temperatura je dosegala 30 stopinj Celzija, zdaj pa je stiri stopinje nižja. Do zvišanja temperature naj bi prislo zaradi kopičenja zraka v t.i. hladilnih radiatorjih.

V postaji Mir sta dva ruska kozmonavta in en ameriški astronom.

Prejšnji teden je posadka

Mira »opravila dela« na napeljavi za hlajenje in zdaj znaša temperatura v notranjosti orbitalnega kompleksa 26 stopinj Celzija. V postaji naj bi za normalno veljala temperatura med 18 in 28 stopinjami navaja RIA Novosti.

Ta teden je glavna naloga vesoljcev namestitve drugega sistema Vozduh za vpijanje ogljikovega dioksida. Prvi sistem Vozduh deluje na modulu Kvant že od leta 1987; vgradili so ga že pred izstrelitvijo, na zemlji. (STA)

Keitel daroval 25.000 dolarjev sklada za otroke

HANOI - Ameriški igralec Harvey Keitel je med nedavnim snemanjem prvega ameriškega filma v Vietnamu po amerisko-vietnamski vojni daroval 25.000 tamkajšnjemu skladu za otroke. Keitel, ki je zaigral v kakih desetih filmih, med drugim v filmu Pulp Fiction, v novem filmu z naslovom Tri sezone (Three Seasons) - gre za produkcijo neodvisne newyorške družbe Open City Films - igra vojaka. Ta isče svojo hčerko, ki jo je med vojno v Vietnamu spocel z neko domaćinko. (STA/AFP)

Arheologi odkrili antični zaklad

ATENE - Grški arheologi so v bližini Teb v Beociji severozahodno od Aten našli zaklad, ki vsebuje nakit in kovance iz obdobja helenizma (od 323 pr.n.s. do 30 pr.n.s.). 457 kosov nakita in kovancev, večinoma v bronu, nekaj pa tudi v srebru, je bilo skritih v vazi, ki so jo grški strokovnjaki izkopali izpod nekega antičnega poslopja. Po ocenah arheologov najdba vsebuje popolne primerke antičnega nakita. Eden najlepših predmetov je zapestnica, okrašena z rdečimi poldragimi kamni. Strokovnjaki so zaklad našli pri preučevanju gradnje osrednjega odtočnega kanala, ki je vodil mimo Teb. (STA/AFP)

Mehndi za lepši videz

NEW YORK - Ameriko je zajela nova moda tetoviranja telesa z antično indijsko tehniko mehndi, pri kateri uporabljajo heno - posebno vrsto rdečega naravnega barvila, ki ga uporabljajo tudi za barvanje las. Ta zadnji krik mode je seveda navdušil predvsem mlade, v nasprotju s klasičnim tetoviranjem pa slike izginejo že po slabem mesecu dni. Christine Anderson (na sliki Ap) ponosno razkazuje »umetni« na roki in prstih.

Le z vesli čez Atlantik

Novozelandska Phil Stubbs (zadaj na sliki AP) in Robert Hamill sta trenutno na čelu skupine tridesetih dvoclanskih posadk, ki se je prejšnji mesec s Ka-

narskih otok podala na približno 500 milj dolgo veslaško tekmovanje preko Atlantika. Na cilj v Barbadosu naj bi Novozelandska prisla konec tedna.

Avstrijsko božično drevo gre v Bruselj

LINZ - Božično drevo iz Kopfinga v Zgornji Avstriji bo letos krasilo Grand Place v Bruslju. Ta cast je pripadla majhni občini iz Innviertla, ki je pometla z vso evropsko konkurenco. Mestni senat v Bruslju se je namrec odločil za božično drevo iz Zgornje Avstrije. Izbrano »drevesce za Evropo« je padlo 18. novembra v Koenigsédtu ob navzočnosti deželnega glavarja Josefa Paehringerja. 24. novembra bi naj 20 metrov visoko smreko prepeljali v Bruselj, ki jo bodo z vsemi svečanostmi 5. decembra predali bruseljskim mestnim očetom. Po predaji sledi še sprejem, na katerega so povabili 300 vidnih osebnosti iz gospodarstva, politike in medijev. (STA/APA)